

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STANOVISKO

k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2010

Bratislava, október 2009

OBSAH

Úvod	3
1 Hodnotenie makroekonomických predpokladov zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2010	6
1.1 Ukazovatele ekonomického rastu	6
1.2 Ukazovatele cenového vývoja a platobnej bilancie	10
1.3 Ukazovatele trhu práce	11
2 Hodnotenie východiskového rámca na zostavenie návrhu RVS na rok 2010 a dlhu verejnej správy	13
2.1 Rámec na zostavenie návrhu RVS na rok 2010	15
2.1.1 Dlh verejnej správy	19
2.1.2 Schodok ŠR na aktuálnej báze	23
2.1.3 Modifikujúce faktory	24
2.1.4 Schodok ŠR na hotovostnej báze	27
3 Hodnotenie príjmov a výdavkov ŠR	28
3.1 Príjmy ŠR	29
3.1.1 Odhad daňových príjmov	29
3.1.2 Rozpočtovanie nedaňových príjmov	32
3.1.3 Rozpočtovanie transferov	34
3.2 Výdavky ŠR	35
3.2.1 Bežné výdavky	36
3.2.2 Kapitálové výdavky	37
3.2.3 Výdavky podľa vybraných oblastí	38
3.2.3.1 Zdravotníctvo	38
3.2.3.2 Zamestnanosť a sociálne veci	39
3.2.3.3 Školstvo, veda a technika, kultúra	42
3.2.3.4 Bývanie a regionálny rozvoj	44
3.2.3.5 Doprava	45
3.2.3.6 Hospodárstvo	47
3.2.3.7 Pôdohospodárstvo a životné prostredie	49

3.2.3.8	Financie a štátny dlh	50
3.2.3.9	Obrana	52
3.2.3.10	Bezpečnosť a verejná správa	53
3.2.3.11	Štátna správa a diplomacia	54
3.3	Štátne finančné aktíva	55
4	Hodnotenie návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy	56
4.1	Obce	56
4.2	Vyššie územné celky	57
4.3	Sociálna poisťovňa	58
4.4	Verejné zdravotné poistenie	58
4.5	Štátny fond rozvoja bývania	59
4.6	Národný jadrový fond	59
4.7	Environmentálny fond	60
4.8	Slovenský pozemkový fond	60
4.9	Fond národného majetku SR	61
4.10	Slovenská konsolidačná, a. s.	61
4.11	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	61
4.12	Verejné vysoké školy	62
4.13	Príspevkové organizácie v pôsobnosti štátu, obcí a vyšších územných celkov	62
4.14	Slovenská televízia	63
4.15	Slovenský rozhlas	63
4.16	Rozhlasová a televízna spoločnosť, s. r. o.	63
4.17	Tlačová agentúra SR	64
4.18	Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	64
	Zoznam skratiek	65

Úvod

Stanovisko NKÚ SR k návrhu ŠR na rok 2010, v ktorom je hodnotený aj návrh RVS na rok 2010, je vypracované v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov.

Účelom vypracovania stanoviska je hodnotenie:

- dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na rozpočty jednotlivých kapitol ŠR vrátane dokumentov, ktorými sú vláda SR a SR viazané,
- správnosť rozpočtovaných finančných transakcií,
- efektívnosť a účinnosť rozpočtovania verejných zdrojov na dosahovanie cieľov návrhu ŠR a úloh súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

Hodnotenie účelu vypracovania stanoviska bolo rozdelené do 4 základných fáz:

1 Hodnotenie makroekonomických predpokladov zostavenia návrhu RVS na rok 2010.

Postupom preverenia je medziročné porovnanie hlavných makroekonomických ukazovateľov a súhrnné hodnotenie ich vývoja v roku 2010 z hľadiska vývoja reálnej ekonomiky, makroekonomickej stability a zohľadnenia očakávaní vývoja menových ukazovateľov a ukazovateľov trhu práce vrátane identifikácie rizík v podmienkach súčasnej globálnej finančnej a hospodárskej krízy.

2 Hodnotenie východiskového rámca na zostavenie návrhu RVS na rok 2010 a hrubého dlhu verejnej správy.

Postupom preverenia je hodnotenie východiskového rámca návrhu RVS na rok 2010 a hrubého dlhu verejnej správy z hľadiska fiškálnej konsolidácie, miery prerozdelenia a dlhodobej udržateľnosti verejných financií, plnenia maastrichtských kritérií, dodržiavania pravidiel Paktu stability a rastu a úrovne systému riadenia štátneho dlhu a likvidity.

3 Hodnotenie príjmov a výdavkov ŠR na rok 2010.

Postupom preverenia je hodnotenie daňového systému a odhadu daňových príjmov z hľadiska makroekonomických predpokladov a legislatívnych zmien, rozpočtovania nedaňových príjmov a transferov z hľadiska kvality a transparentnosti rozpočtovania a úrovne rozpočtových vzťahov SR s EÚ.

Ďalšou oblasťou hodnotenia je rozpočtovanie výdavkov ŠR podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie a vybraných oblastí, a to z hľadiska dodržiavania rozpočtových pravidiel, súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi a so základnými dokumentmi riadenia verejných financií a zabezpečenia efektívnosti používania prostriedkov ŠR v programovom rozpočtovaní s dôrazom na efekty a výsledky, ktoré tieto prostriedky dokážu prinášať.

4 Hodnotenie návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010.

Postupom preverenia je hodnotenie súhrnného návrhu rozpočtov obcí a vyšších územných celkov z hľadiska dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov, fiškálnej decentralizácie a plnenia úloh a priorít územnej samosprávy vrátane efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov ŠR na prenesený výkon štátnej správy a hodnotenie rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy z hľadiska plnenie ich úloh a výsledkov hospodárenia.

Zhrnutie výsledkov hodnotenia účelu vypracovania stanoviska je prezentované nižšie.

Hodnotenie makroekonomických predpokladov zostavenia návrhu RVS na rok 2010.

V súčasnom nepriaznivom makroekonomickom vývoji malej a otvorenej ekonomiky Slovenska prevažujú predovšetkým negatívne riziká v externom prostredí. Napriek vysokej miere neistoty do budúcnosti v súvislosti s globálnou finančnou a hospodárskou krízou sa v roku 2010 a následne v ďalších rokoch očakáva postupné oživenie ekonomického rastu slovenských obchodných partnerov a tým aj návrat k priaznivejšiemu makroekonomickému vývoju na Slovensku.

Predikcia makroekonomického vývoja na rok 2010 je realistická. Lepší ako prognózovaný vývoj môže priniesť predovšetkým rýchlejšie oživenie svetovej ekonomiky, prílev zahraničného kapitálu, zvýšené zapojenie zdrojov z rozpočtu EÚ, výstavba cestnej infraštruktúry formou projektov PPP a jadrovej elektrárne Mochovce. Negatívny dopad môže mať horší ako očakávaný vývoj globálnej finančnej a hospodárskej krízy, čo súvisí predovšetkým s budúcim vývojom zadlženosti krajín a s ich potrebou refinancovania dlhov verejnej správy a krytia výpadku príjmov.

Hodnotenie východiskového rámca na zostavenie návrhu RVS na rok 2010 a hrubého dlhu verejnej správy.

Návrh RVS na rok 2010 vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR, Programu Stability Slovenska na roky 2008 až 2012, Národného programu reforiem na roky 2008 až 2010, záväzkov SR vyplývajúcich z nového znenia Paktu stability a rastu, obnovenej Lisabonskej stratégie, odporúčaní Rady EÚ a z ďalších záväzkov, ktorými sú vláda SR a SR viazané. Zohľadňuje platný legislatívny rámec a vládou SR odsúhlasené legislatívne zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane vyčíslenia ich dopadov na príjmy a výdavky verejnej správy.

V podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy je návrh RVS na roky 2010 až 2012 zostavený na základe aktuálneho, komplexného a konzistentného kvantitatívneho makroekonomického rámca tak, aby sa schodok RVS po prehodnotení strednodobých rozpočtových cieľov postupne znížil na úroveň 3 % z HDP do roku 2012. Hrubý dlh verejnej správy má ku koncu roka 2010 dosiahnuť úroveň hlboko pod úrovňou referenčnej hodnoty maastrichtského kritéria stanoveného úrovňou 60 % z HDP. K medziročnému zvýšeniu hrubého dlhu verejnej správy prispievajú všetky faktory s výnimkou nominálneho rastu HDP, ktorý ako jediný faktor bude prispievať k znižovaniu podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP. Z ostatných negatívnych faktorov najvýraznejšie k zvýšeniu podielu hrubého dlhu

verejnej správy na HDP v roku 2010 prispeje rozpočtovaný deficit verejnej správy, v ktorom sa premieta rozpočtovanie prostriedkov na spolufinancovanie zvýšeného zapojenia zdrojov z rozpočtu EÚ a potreba vykrytia výpadku príjmov Sociálnej poisťovne z titulu zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia.

Hodnotenie príjmov a výdavkov ŠR na rok 2010.

Rozpočtovanie príjmov a výdavkov v návrhu ŠR na rok 2010 zohľadňuje legislatívny rámec vrátane vládou SR schválených zmien. Odhad daní vychádza z makroekonomického rámca. Svojou transparentnosťou vytvára priestor pre efektívne prerozdelenie výdavkov. Premietnutím politických priorít vlády SR do štruktúry výdavkov sa posilňuje charakter trojročného rozpočtového rámca vrátane programového rozpočtovania. Rozpočtovanie príjmov a výdavkov prispieva k stabilite ekonomického a sociálneho prostredia, v ktorom sú udržané sociálne istoty občanov a realizované zmeny v sociálnej oblasti v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR.

Potreba navštenia rozpočtových prostriedkov predovšetkým v súvislosti so zabezpečením spolufinancovania zdrojov z EÚ a transferu do Sociálnej poisťovne je kompenzovaná opatreniami vlády SR na zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov formou úspory prevádzkových výdavkov jednotlivých kapitol ŠR, čo je dôležité z hľadiska pokračovania nevyhnutnej konsolidácie verejných výdavkov. Konsolidačné ciele prispievajú k stabilite ekonomického a sociálneho prostredia, v ktorom budú udržané sociálne istoty občanov. Zvýšený dôraz sa kladie na sektory školstva, vedy, zdravotníctva a infraštruktúry, pričom pozornosť je sústredená aj na zmeny v kľúčových oblastiach štrukturálnych politík.

Na úrovni politických cieľov a záväzkov vlády SR je zabezpečené prepojenie Programu Stability Slovenska na roky 2008 až 2010 a Národného programu reforiem na roky 2008 až 2010, čo je vyjadrením súladu štrukturálnych politík a reforiem s fiškálnymi cieľmi vlády SR.

Hodnotenie návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010.

Návrh súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010 rozpočtovaním prebytkového hospodárenia významnou mierou prispieva ku kvalitatívnej stránke verejných financií a tým aj k ich konsolidácii. V rozpočtoch ostatných subjektov verejnej správy sa pozitívne odrážajú uskutočnené štrukturálne reformy, ktoré znížili tlak na rast výdavkov vo viacerých oblastiach s významným vplyvom na dlhodobú udržateľnosť verejných financií.

Kľúčovým problémom zostávajú špecifické demografické podmienky spojené so starnutím populácie. Zavedenie kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia na jednej strane znížilo príjmy Sociálnej poisťovne, ale zároveň na druhej strane v budúcnosti zníži výdavky na starobné dôchodky. Napriek uskutočneným reformám v oblasti dôchodkového systému je nevyhnutné trvale venovať zvýšenú pozornosť dodatočnému konsolidačnému úsiliu v oblasti dôchodkových dávok, zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti, školstva a dávok v nezamestnanosti, a to predovšetkým z hľadiska vývoja hrubého dlhu verejnej správy a jeho úrokov. Druhým významným problémom je vývoj hospodárenia obcí a vyšších územných celkov. Napriek týmto a ďalším problémom možno konštatovať, že finančné toky zo ŠR v rámci fiškálnej decentralizácie a príjmy návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010 sú primerané na plnenie úloh týchto subjektov.

NKÚ SR po zohľadnení aktualizácie makroekonomického vývoja v súvislosti s vplyvmi globálnej finančnej a hospodárskej krízy na reálnu ekonomiku Slovenska

nemá zásadné pripomienky k návrhu zákona o ŠR na rok 2010.

Návrh zákona o ŠR na rok 2010 je v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi a ďalšími zákonmi platnými v SR, právom Európskych spoločenstiev a EÚ ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými dokumentmi, ktorým je SR viazaná.

V návrhu ŠR na rok 2010 sú adekvátne prepojené fiškálne ciele s cieľmi Lisabonskej stratégie.

Z rozpočtového hľadiska konsolidačné úsilie a fiškálne ciele vlády SR sú v súlade s rozpočtovými pravidlami a so štrukturálnymi reformami a politikami.

Zvyšovanie efektívnosti a účinnosti verejných financií spolu so zvýšeným zapojením zdrojov z rozpočtu EÚ vytvárajú predpoklady k zvýšeniu potenciálneho rastu reálnej ekonomiky Slovenska a jej stability a k udržaniu sociálneho štandardu občanov Slovenska.

Pozitívom je, že návrh ŠR na rok 2010 napriek negatívnym vplyvom globálnej a hospodárskej krízy nepredpokladá žiadnu privatizáciu.

NKÚ SR v pláne kontrolnej činnosti na rok 2009 vyčlenil v zmysle strategickej orientácie takmer 70 % kontrolnej kapacity na kontrolu čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Na základe doteraz vykonaných kontrol a množstva zistených nedostatkov NKÚ SR poukazuje hlavne na slabé miesta a rizikové oblasti, či už v systéme riadenia a kontroly alebo pri využívaní verejných zdrojov. Plynulosť a efektívnosť realizácie projektov je často negatívne ovplyvnená rôznymi administratívnymi prekážkami.

Vychádzajúc z týchto skúseností NKÚ SR s cieľom eliminácie výskytu možných rizík odporúča vláde SR opatrenia v oblasti čerpania zdrojov z rozpočtu EÚ orientovať predovšetkým na stransparentnenie systému a úrovne verejného obstarávania, zníženie administratívnej náročnosti získavania prostriedkov a dôsledného potlačania prvkov klientelizmu.

V súlade s Lidskou deklaráciou o základných princípoch nezávislej finančnej kontroly jednou z kľúčových hodnôt činnosti NKÚ SR je napomáhať správne a efektívne hospodáreniu s verejným majetkom a poskytovať tak Národnej rade SR i verejnosti objektívne informácie o zistených skutočnostiach v tejto oblasti a predkladať odporúčania na riešenie nedostatkov. Z uvedeného princípu NKÚ SR vychádza aj v strategickej orientácii pri tvorbe plánu kontrolnej činnosti.

V nasledujúcom období, t. j. v rokoch 2010 až 2012 bude stratégia kontrolnej činnosti NKÚ SR naďalej klásť dôraz na efektívne, hospodárne a účinné vynakladanie verejných zdrojov a prostriedkov EÚ so zameraním na tri hlavné oblasti:

- riešenie negatívnych dopadov a zmiernenie dopadov finančnej a hospodárskej krízy a rozvoj hospodárstva,

- čerpanie a efektívne využívanie prostriedkov z rozpočtu EÚ,
- aktuálne a celospoločensky významné témy.

1. Hodnotenie makroekonomických predpokladov zostavenia návrhu RVS na rok 2010

Východiskom pre makroekonomický rámec zostavenia návrhu RVS na roky 2010 až 2012 je vývoj globálnej finančnej a hospodárskej krízy, ktorá sa v slovenskej ekonomike prejavuje spomalením ekonomického rastu.

V súčasnom nepriaznivom makroekonomickom vývoji malej a otvorenej ekonomiky Slovenska prevažujú predovšetkým negatívne riziká v externom prostredí. Najvýraznejšie sa premieta faktor poklesu dopytu najväčších obchodných partnerov po slovenskom vývoze tovarov a služieb. Dalším významným faktorom nepriaznivého vonkajšieho ekonomického vývoja je ochladzovanie úverovej aktivity v dôsledku stagnácie úverov. S vplyvom týchto faktorov sú na Slovensku okrem zníženia reálneho rastu HDP spojené aj sekundárne efekty, a to predovšetkým pokles reálneho rastu tvorby hrubého fixného kapitálu, zamestnanosti, reálnej mzdy a konečnej spotreby domácností.

Napriek vysokej miere neistoty do budúcnosti v súvislosti s globálnou finančnou a hospodárskou krízou, ktorá spôsobila výpadok na potenciálnom produkte a znížila jeho rast, sa v roku 2010 a následne v ďalších rokoch očakáva postupné oživenie ekonomického rastu slovenských obchodných partnerov a tým aj návrat k priaznivejšiemu makroekonomickému vývoju na Slovensku.

Predikcie vybraných makroekonomických indikátorov na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Predikcie MF SR		Rozdiel
		2009	2010	2010 – 2009
HDP v b. c.	mld. eur	63,6	67,4	+ 3,8 mld. eur
HDP v s. c.	%	- 5,7	1,9	+ 7,6 p. b.
Nominálny rast priemernej mesačnej mzdy	%	2,6	3,4	+ 0,8 p. b.
Reálny rast priemernej mesačnej mzdy	%	0,8	0,2	- 0,6 p. b.
Priemerný rast zamestnanosti podľa VZPS	%	- 2,2	0,2	+ 2,4 p. b.
Priemerná miera nezamestnanosti podľa VZPS	%	11,7	12,1	+ 0,4 p. b.
Index spotrebiteľských cien	%	1,8	3,2	+ 1,4 p. b.
Harmonizovaný index spotrebiteľských cien	%	1,2	2,6	+ 1,4 p. b.
Bilancia bežného účtu platobnej bilancie	%	-5,8	- 5,2	- 0,6 p. b.

Zdroj: MF SR

Predikcia makroekonomického vývoja MF SR na rok 2010 je realistická. Lepší ako prognózovaný vývoj môže priniesť predovšetkým rýchlejšie oživenie svetovej ekonomiky, prílev zahraničného kapitálu, zvýšené zapojenie zdrojov z rozpočtu EÚ, výstavba cestnej infraštruktúry formou projektov PPP a jadrovej elektrárne Mochovce. Negatívny dopad môže mať horší ako očakávaný vývoj globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Tento predpoklad súvisí predovšetkým s budúcim vývojom zadlženosti krajín a ich potrebou výrazného refinancovania dlhov verejnej správy a krytia výpadku príjmov.

1.1. Ukazovatele ekonomického rastu

Podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 má HDP v b. c. v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 vzrásť o 3,8 mld. eur na 67,4 mld. eur pri reálnom raste v s. c. na úrovni 1,9 %. Tento vývoj prognózovaný MF SR na rok 2010 neohrozí makroekonomickú stabilitu a vývoj reálnej ekonomiky na Slovensku. Je v súlade s poslednými prognózami relevantných medzinárodných inštitúcií, ktoré priniesli prvé zlepšenia odhadov budúceho vývoja svetovej ekonomiky.

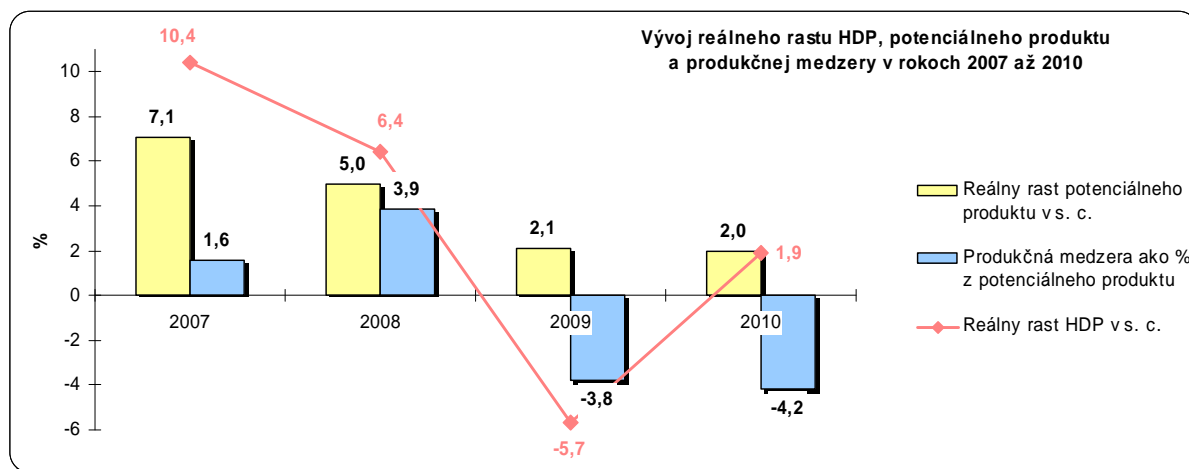
Predikcie rastu HDP v s. c. a jeho zložiek na základe výdavkovej metódy pre zostavenie HDP na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Predikcie MF SR		Rozdiel
		2009	2010	2010 – 2009
HDP v s. c.	%	- 5,7	1,9	+ 7,6 p. b.
z toho:				
konečná spotreba domácností	%	- 0,4	1,5	+ 1,9 p. b.
konečná spotreba verejnej správy	%	2,3	2,4	+ 0,1 p. b.
tvorba hrubého fixného kapitálu	%	- 10,3	2,9	+ 13,2 p. b.
vývoz tovarov a služieb	%	- 15,2	2,9	+ 18,1 p. b.
dovoz tovarov a služieb	%	- 14,7	3,2	+ 17,9 p. b.

Zdroj: MF SR

Vo zvýšení reálneho rastu HDP na 1,9 % v roku 2010 sa odráža predovšetkým súčasný vývoj vonkajšieho prostredia, v ktorom sa očakáva postupné znižovanie výpadku na HDP a potenciálnom produkte, a to cez všetky ich zložky v dôsledku globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Pozitívny vplyv by mal mať aj postupný nárast indikátora dôvery predovšetkým v priemysle, stavebníctve, službách, maloobchode, ale aj u spotrebiteľov, čo je v súlade s predpokladaným vývojom indikátora ekonomického sentimentu v EÚ a v eurozóne.

Skutočnosť reálneho rastu HDP v s. c. očisteného o vplyv predzásobenia, potenciálneho produktu v s. c. a produkčnej medzery ako percenta z potenciálneho produktu za roky 2007 a 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov MF SR dokumentuje nasledujúci graf:

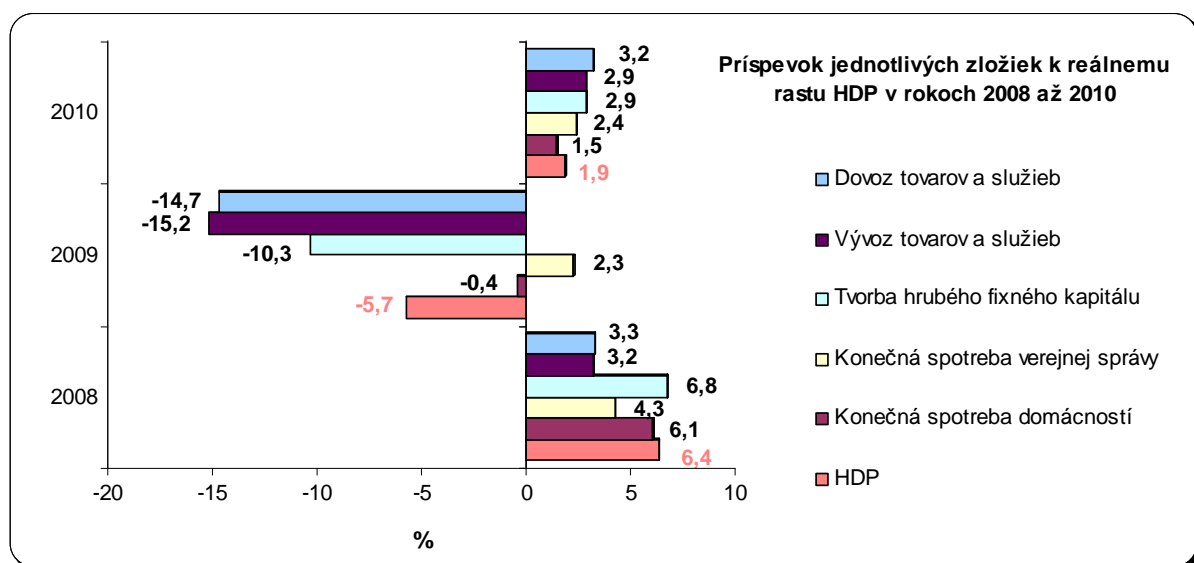

Zdroj: MF SR

Rast HDP v s. c. na Slovensku dosahoval v roku 2008 stále vysokú úroveň, pričom spomalenie v porovnaní s rokom 2007 bolo zapríčinené predovšetkým vplyvom globálnej

finančnej a hospodárskej krízy v IV. štvrtroku 2008. Pozitívny vývoj v rokoch 2007 a 2008 odrážal nielen rast produktivity práce založenej na príleve priamych zahraničných investícií, ale aj prehriatie svetovej ekonomiky, čo sa prejavovalo predovšetkým vo vývoji vývozu tovaru a služieb na potenciálnej úrovni. Aj preto sa v roku 2009 vo výraznom zhoršení vývoja reálneho rastu HDP, potenciálneho produktu a produkčnej medzery najvýraznejšie popri znížení zahraničného dopytu prejavuje pokles príspevku produktivity práce a rastu investícií. Zlepšenie tohto nepriaznivého vývoja v roku 2010 bude na Slovensku do značnej miery závisieť predovšetkým od naplnenia predpokladov rastu tvorby hrubého fixného kapitálu a štrukturálnej zamestnanosti.

Skutočnosť príspevkov jednotlivých zložiek HDP k jeho reálnemu rastu za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Z jednotlivých zložiek HDP sa očakáva postupný nárast reálneho rastu konečnej spotreby domácností na 1,5 %, v ktorom sa môže negatívne prejavíť rast nezamestnanosti a nižší dopyt domácností v dôsledku oslabenej spotrebiteľskej dôvery obyvateľov a s ňou spojeným sklonom k úsporám. Reálny rast konečnej spotreby verejnej správy pri zohľadnení očakávaného rastu inflácie ostane približne na minuloročnej úrovni 2,4 %. Zlepšenie reálneho rastu tvorby hrubého fixného kapitálu na 2,9 % bude závisieť nielen od očakávaného postupného oživenia výroby v podnikoch, stabilizácie rastu cien, ale aj od investičnej aktivity v automobilovom priemysle, cestnej infraštruktúre formou projektov PPP a v jadrovej energetike. Pozitívom prognózy príspevku jednotlivých zložiek k reálnemu rastu HDP v roku 2010 je predpoklad vývoja zahraničného obchodu. Dosiahnutím reálneho rastu exportu na úrovni 2,9 % a importu na úrovni 3,2 % sa zníži negatívny príspevok čistého reálneho zahraničného dopytu k reálnemu rastu HDP na minimálnu úroveň 0,1 p. b.

Pozitívom prognózy reálneho rastu HDP v návrhu RVS na roky 2010 až 2012 je, že riziká budúceho rastu HDP sú vybilancované. Rizikom sa javí nielen budúci vývoj zahraničného dopytu spojený s pomalším oživením ekonomickej aktivity najvýznamnejších obchodných partnerov Slovenska, ale napríklad aj realizácia projektov PPP a prípadné neočakávané dopady konsolidácie verejných financií na domáci a zahraničný dopyt.

V návrhu RVS na roky 2010 až 2012 prognózovaný zvýšený nominálny rast HDP v b. c. na rok 2010 by sa mal pozitívne prejavíť v plnení dane z príjmov právnických osôb a dane vyberanej zrážkou. Pri dani z príjmov právnických osôb je však potrebné brať do úvahy predpokladané zníženie ziskovosti podnikov v roku 2010. Z jednotlivých zložiek HDP sa zvýšenie nominálneho resp. reálneho rastu konečnej spotreby domácností v roku 2010 prejaví v plnení dane z pridanej hodnoty resp. v spotrebných daniach.

1.2. Ukazovatele cenového vývoja a platobnej bilancie

Priemerná ročná miera inflácie, meraná indexom spotrebiteľských cien, podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dosiahne v roku 2009 úroveň 1,8 % a medziročne sa v roku 2010 zvýši o 1,4 p. b. na 3,2 %. Toto zrýchlenie rastu cien bude súvisieť nielen s očakávaným oživením domáceho dopytu, ale aj so zvýšením niektorých daní a následne regulovaných cien. Pozitívne sa bude i naďalej vo vývoji inflácie odrážať pokračujúca globálna finančná a hospodárska kríza. Riziko môže predstavovať prudšie ako očakávané hospodárske oživenie spojené s rýchlejšim rastom cien a vývoj výmenných kurzov mien susedných štátov, ktorých výraznejšie posilnenie by mohlo znamenať vyššiu dovezenú infláciu.

Skutočnosť nárastu cien energií pre domácnosti k 1. januáru 2008 a 2009 a predikcie na rok 2010 podľa odhadov MF SR dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť	Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009
Plyn pre domácnosti	%	0,3	0,9	- 3,0	- 3,9 p. b.
Teplo pre domácnosti	%	16,2	- 8,3	0,2	+ 8,5 p. b.
Elektrina pre domácnosti	%	2,9	6,7	1,0	- 5,7 p. b.
Voda a stočné pre domácnosti	%	6,0	4,1	6,0	+ 1,9 p. b.
Odpad pre domácnosti	%	10,0	7,0	9,0	+ 2,0 p. b.

Zdroj: MF SR

V odhade nárastu cien energií pre domácnosti k 1. januáru 2010 sú zohľadnené očakávané zmeny cien v sieťových odvetviach na základe rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a prognózy MF SR o priemernej cene ropy vo výške 77,3 USD/barel pri výmennom kurze USD/EUR vo výške 1,43.

Index harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien, do ktorého sa podľa metodiky Európskej centrálnej banky nezahŕňajú položky tzv. imputovaného nájomného a fondu opráv trhových služieb, má v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 medziročne vzrásť o 1,4 p. b. na 2,6 %.

Skutočnosť štruktúry harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien a príspevku vplyvu nepriamych daní za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa odhadov MF SR dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť	Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009
HICP	%	3,9	1,2	2,6	+ 1,4 p. b.
Regulované ceny	%	4,9	4,9	1,8	- 3,0 p. b.
Jadrová inflácia	%	3,4	- 0,5	2,7	+ 3,2 p. b.
z toho:	%				
potraviny	%	7,4	- 3,6	1,2	+ 4,8 p. b.

čistá inflácia vrátane pohonných hmôt	%	2,2	0,3	3,1	+ 3,4 p. b.
v tom:	%				
pohonné hmoty	%	6,6	- 12,0	23,3	+ 35,3 p. b.
trhové služby	%	4,4	4,1	4,7	+ 0,6 p. b.
obchodovateľné tovary	%	0,2	- 1,0	0,5	+ 0,6 p. b.
Príspevok vplyvu nepriamych daní	p. b.	0,2	0,3	0,2	- 0,1 p. b.

Zdroj: MF SR

V roku 2010 sa najvýraznejší príspevok k harmonizovanému indexu spotrebiteľských cien predpokladá u pohonných hmôt vo výške 23,3 % v dôsledku očakávaného zvýšenia ceny ropy na svetových trhoch. Celkovo sa však neočakáva, že by Slovensko neplnilo maastrichtské inflačné kritérium, a to aj napriek prudkému poklesu referenčnej hodnoty v dôsledku výraznej deflácie v niektorých členských krajinách EÚ.

V odhade vývoja inflácie na rok 2010 sa pozitívne premieta prognózovaný pokles dynamiky rastu regulovaných cien, v ktorom sa prejavuje činnosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví predovšetkým v oblasti preverovania oprávnenosti výšky poplatkov v prenosných a distribučných sústavách a v prepravných a distribučných sieťach. Prínosom by malo byť aj plnenie opatrení vlády SR, ktoré boli prijaté na obmedzenie špekulatívneho zvyšovania cien po prijatí spoločnej meny eura k 1. januáru 2009.

Na zabezpečenie cenovej stability v roku 2010 bude mať najvýznamnejší vplyv zodpovedná fiškálna politika vlády SR, konsolidácia verejných financií, zvyšovanie miezd v súlade s rastom produktivity práce a plnenie štrukturálnych politík zameraných na spružnenie trhu práce a produkcie tovarov a služieb v zmysle opatrení prijatých v Modernizačnom programe Slovensko 21 v rámci Národného programu reforiem na roky 2008 až 2010.

Vo vývoji bilancie bežného účtu platobnej bilancie v návrhu RVS na roky 2010 až 2012 sa predpokladá medziročný pokles jej podielu na HDP o 0,6 p. b. na – 5,2 %. V tomto odhade sa prejavuje nielen očakávané zlepšenie obchodnej bilancie pri väčšom poklese dovozu v porovnaní s vývozom, ale aj očakávané zvýšenie cien ropy na svetových trhoch, nižšie výplaty dividend zahraničným investorom v dôsledku globálnej finančnej a hospodárskej krízy a miernejší rast domáceho dopytu. Rizikom sa javí odhadovaná tvorba zásob a dovozu plynu.

Vo vývoji slovenského akciového a dlhopisového trhu, vzhľadom na jeho malý rozmer a nízku likviditu, by sa nemala v roku 2010 výraznejšie prejavovať globálna finančná a hospodárska kríza. Pri zohľadnení zlepšovania situácie a podmienok na európskom finančnom trhu nie sú známe žiadne riziká, ktoré by vážnejšie ohrozili refinancovanie štátneho dlhu alebo primeranú likviditu štátu pri optimalizácii výdavkov dlhovej služby a zachovaní akceptovateľnej miery rizika.

Situácia v bankovom sektore na Slovensku bude podľa odhadov MF SR aj v roku 2010 naďalej relatívne priaznivá. V podmienkach stabilizácie ekonomického prostredia sa neočakávajú reálne riziká ohrozenia bežného fungovania bankového sektora, a to aj napriek poklesu ziskovosti niektorých bánk v priebehu roka 2009. Slovenské banky na rozdiel od mnohých bánk v krajinách EÚ nebudú ani v roku 2010 potrebovať žiadne záchranné balíčky od štátu, nakoľko sa očakáva, že i naďalej dokážu dosahovať zisk a zachovávať svoju likviditu a solventnosť bez významnejších obmedzení.

1.3. Ukazovatele trhu práce

Zvýšenie rastu slovenskej ekonomiky v roku 2010 sa podľa prognózy MF SR v návrhu RVS na roky 2010 až 2012 premietne aj v miernom zlepšení vývoja ukazovateľov trhu práce, ktorý má jednu z kľúčových úloh v hospodárskej politike vlády SR.

Skutočnosť vybraných ukazovateľov trhu práce za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa odhadov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť		Predikcia	Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009
Priemerný rast zamestnanosti podľa VZPS	%	3,2	- 2,2	0,2	+ 2,4 p. b.
Počet zamestnaných (tis. osôb)		2 433,8	2 383,1	2 386,7	+ 3,6 tis. osôb
Priemerný rast nezamestnanosti podľa VZPS	%	9,6	11,7	12,1	+ 0,4 p. b.
Počet nezamestnaných (tis. osôb)		257,5	313,9	327,7	+ 13,8 tis. osôb
Nominálny rast priemernej mesačnej mzdy	%	8,1	2,6	3,4	+ 1,2 p. b.
Reálny rast priemernej mesačnej mzdy	%	3,3	0,8	0,2	- 0,6 p. b.

Zdroj: MF SR

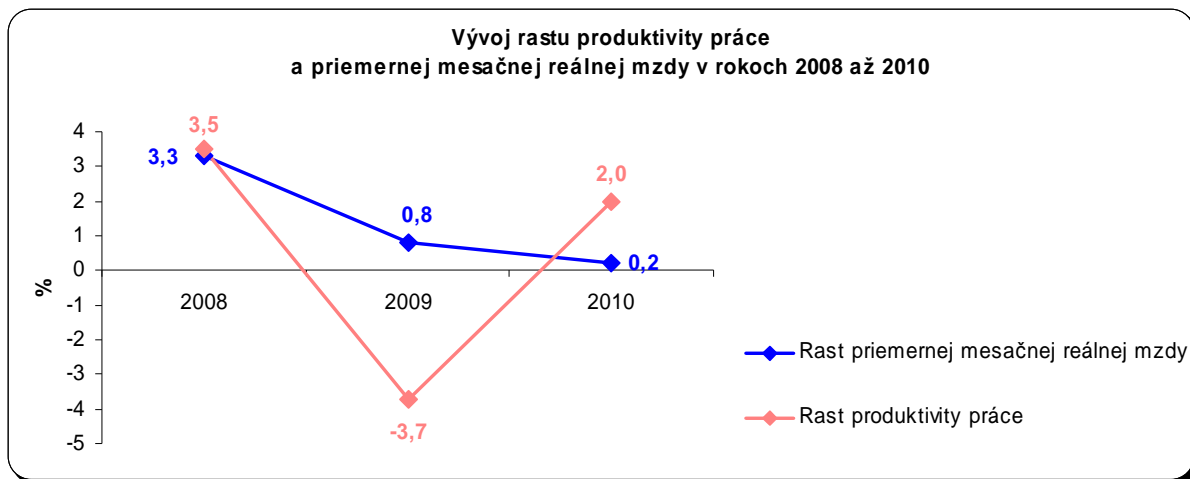
Postupné zlepšovanie ekonomického rastu v roku 2010 sa bude len pomaly premietat' do rastu zamestnanosti, ktorý sa prognózuje na úrovni 0,2 %. Pri nižšom príleve priamych zahraničných investícií bude preto dôležité zvýšenie pozornosti venovať využívaniu nástrojov aktívnej politiky trhu práce a predovšetkým čerpaniu prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ. Priemerný počet zamestnaných za národné hospodárstvo na rok 2010 sa odhaduje v počte 2 386,7 tis. osôb, čo bude o 3,6 tis. osôb viac ako sa odhaduje na rok 2009.

Mierny rast zamestnanosti v roku 2010 sa vzhľadom na časový posun ukazovateľov trhu práce oproti reálnej ekonomike neprejaví v poklese nezamestnanosti, ktorej priemerná miera vzrastie o 0,4 p. b. na 12,1 %. Priemerný počet nezamestnaných za národné hospodárstvo sa na rok 2010 odhaduje v počte 327,7 tis. osôb, čo je o 13,8 tis. osôb viac ako sa odhaduje na rok 2009.

Rast priemernej mesačnej nominálnej mzdy za národné hospodárstvo sa v roku 2010 vplyvom zlepšenia situácie na trhu práce medziročne zvýši o 1,2 p. b. na 2,6 % t. j. zo 742 eur na 767 eur. Pri očakávanom vývoji inflácie, produktivity práce ako aj ekonomickej aktivity v roku 2010 sa nedá predpokladať vyšší rast miezd.

Rast priemernej mesačnej reálnej mzdy medziročne poklesne o 0,6 p. b. na 0,2 %. V tomto predpoklade sa premieta predstih rastu reálnej mzdy nad produktivitou práce v roku 2009 a očakávaný rast indexu spotrebiteľských cien v roku 2010.

Skutočnosť rastu priemernej mesačnej reálnej mzdy a produktivity práce v národnom hospodárstve za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov MF SR v rokoch 2008 až 2010 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Odhad rýchlejšieho rastu produktivity práce pred rastom reálnych miezd v roku 2010 je primeraný a nevytvára riziko dopytových inflačných tlakov. Lepší vývoj produktivity práce v roku 2010 vytvorí predpoklady k rýchlejšiemu rastu reálnych miezd v ďalších rokoch, a to aj napriek očakávanému zvyšovaniu inflácie. Hlavným rizikom je tak ako u iných makroekonomických ukazovateľov nenaplnenie predpokladov v oživovaní zahraničnej a tým aj domácej ekonomiky.

Rast priemernej mesačnej nominálnej mzdy a zamestnanosti za národné hospodárstvo sa v roku 2010 len mierne prejaví v lepšom plnení dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a z podnikania a v daňových príjmoch Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní. Na daňové príjmy Sociálnej poisťovne v roku 2010 však bude mať pozitívny vplyv výstup sporiteľov z kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia k 30. júnu 2009, ktorý sa prejaví vo vyššom jednorázovom transfere úspor tohto systému do príjmov Sociálnej poisťovne vo výške približne 40,0 mil. eur.

2. Hodnotenie východiskového rámca na zostavenie návrhu RVS na rok 2010 a dlhu verejnej správy

Návrh RVS na roky 2010 až 2012 je zostavený za ŠR a rozpočty ostatných subjektov verejnej správy, ktoré sú Štatistickým úradom SR zaradené do sektora verejnej správy v súlade s metodikou ESA 95 platnou pre EÚ. V súlade s touto metodikou boli do súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy zahrnuté nové subjekty, a to Úrad pre dohľad nad výkonom auditu a Tlačová agentúra SR.

Záväzným rozpočtom je návrh ŠR v rámci návrhu RVS na rok 2010. Návrhy ŠR v rámci návrhov RVS na roky 2011 a 2012 sú len orientačné, ktoré sa môžu v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku.

Návrh súhrnného rozpočtu na roky 2010 až 2012 za obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie je vypracovaný MF SR, za zdravotné poisťovne Ministerstvom zdravotníctva SR a za verejné vysoké školy Ministerstvom školstva SR. Návrhy týchto rozpočtov rovnako ako návrhy rozpočtov Sociálnej poisťovne, Slovenského pozemkového fondu a Fondu národného majetku SR na roky 2010 až 2012 boli

prerokované s MF SR v súlade s § 14 odsek 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

Návrh RVS na roky 2010 až 2012:

- vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR, Programu stability Slovenska na roky 2008 až 2012, RVS na roky 2008 až 2010, Národného programu reforiem na roky 2008 až 2010, záväzkov SR vyplývajúcich z nového znenia Paktu stability a rastu, obnovenej Lisabonskej stratégie, odporúčaní Rady EÚ a z ďalších záväzkov, ktorými sú vláda SR a SR viazané;
- zohľadňuje platný legislatívny rámec a vládou SR odsúhlasené legislatívne zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane vyčíslenia ich dopadov na príjmy a výdavky verejnej správy;
- v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy je zostavený na základe aktuálneho, komplexného a konzistentného kvantitatívneho makroekonomického rámca tak, aby sa schodok RVS po prehodnotení strednodobých rozpočtových cieľov postupne znížil na úroveň 3 % z HDP do roku 2012.

Skutočnosť konsolidačných úsilí vlády SR za roky 2007 a 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa odhadov MF SR dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť		Predikcia	
		2007	2008	2009	2010
Čisté pôžičky verejnej správy poskytnuté/prijaté	% HDP	- 1,9	- 2,2	- 6,3	- 5,5
Cyklická zložka RVS		0,5	1,1	- 1,1	- 1,2
Jednorázové efekty z opatrení vlády SR		0,5	- 0,7	0,0	0,0
Cyklicky upravené saldo RVS bez jednorázových efektov		- 2,9	- 2,6	- 5,2	- 4,3
Vplyv zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia		- 1,3	- 1,2	- 1,2	- 1,1
Vplyv platených úrokov z hrubého dlhu verejnej správy		- 1,4	- 1,2	- 1,8	- 1,7
Cyklicky upravené saldo RVS bez jednorázových efektov, kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia a platených úrokov (upravené primárne saldo RVS)		- 0,2	- 0,2	- 2,2	- 1,5
Konsolidačné úsilie vlády SR (+ reštrikcia, - expanzia)	p. b.	0,0	0,0	- 2,0	0,7

Zdroj: MF SR

Konsolidačné úsilie vlády SR, ktoré je merané medziročnými zmenami upraveného primárneho salda RVS, je v roku 2009 vplyvom globálnej finančnej a hospodárskej krízy expanzívne na úrovni - 2,0 % z HDP, čo súvisí so zmenami makroekonomického vývoja s dopadmi na daňové príjmy RVS.

V roku 2010 však vláda SR plánuje už reštriktívne konsolidačné úsilie s cieľom naplnenia strednodobého cieľa – zníženia schodku RVS na úroveň 3 % z HDP do roku 2012. Pozitívom je, že vláda SR pri naplňaní svojej reštriktívnej fiškálnej politiky v roku 2010 s cieľom konsolidácie verejných financií chce uskutočňovať prostredníctvom fiškálnych impulzov takú hospodársku politiku, ktorá podporí ekonomický rast a neohrozí plnenie sociálnych cieľov. Takýmto tempom konsolidácie verejných financií je deklarovaná snaha vlády SR o dodržiavanie pravidiel nového znenia Paktu stability a rastu.

Skutočnosť fiškálnych impulzov za roky 2007 a 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov MF SR dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	Skutočnosť	Predikcia
-------------------	------------	-----------

		2007	2008	2009	2010
Cyklicky upravené saldo RVS bez jednorázových efektov, kapitalizačného piliera dôchodkového sporenia a platených úrokov (upravené primárne saldo RVS)	% HDP	- 0,2	- 0,2	- 2,2	- 1,5
Vplyv vzťahov z EÚ		0,6	0,6	0,8	3,2
Projekty PPP – cestná infraštruktúra		0,0	0,0	0,3	2,1
Agregátne saldo vrátane efektu zo vzťahov s EÚ a projektov PPP		- 0,8	- 0,8	- 3,3	- 6,8
Fiškálny impulz (+ reštrikcia, - expanzia)	p. b.	0,2	0,0	- 2,5	- 3,5

Zdroj: MF SR

Celková fiškálna pozícia, ktorá je meraná medziročnými zmenami fiškálneho impulzu, je vplyvom vývoja deficitu RVS v roku 2009 expanzívna na úrovni – 2,5 % z HDP, v čom sa premietajú okrem iného aj rozbiehajúce sa projekty PPP.

Fiškálny impulz v roku 2010 však bude v tomto roku ešte expanzívnejší, a to až na úrovni – 3,5 % z HDP, čo bude súvisieť s finančnými vzťahmi s rozpočtom EÚ a projektmi PPP. Finančné vzťahy s rozpočtom EÚ napriek tomu, že nezhoršujú deficit RVS majú výrazný expanzívny vplyv na ekonomiku rovnako ako projekty PPP v oblasti cestnej infraštruktúry, ktoré sa v bilancii verejnej správy prejavia s časovým odstupom až po úhrade splátok za odovzdané úseky diaľnic a rýchlostných ciest.

Skutočnosť salda RVS a hrubého dlhu verejnej správy v metodike ESA 95 za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 vrátane vplyvu kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť		Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009	
Saldo RVS	mld. eur	- 1,5	- 4,0	- 3,7	+ 0,3 mld. eur	
Podiel v % na HDP	%	- 2,2	- 6,3	- 5,5	+ 0,8 p. b.	
Hrubý dlh verejnej správy	mld. eur	18,6	23,6	27,5	+ 3,9 mld. eur	
Podiel v % na HDP	%	27,6	37,1	40,8	+ 3,7 p. b.	
HDP v b. c.	mld. eur	67,3	63,6	67,4	+ 3,8 mld. eur	

Zdroj: MF SR

Návrh RVS na roky 2010 až 2012 za predpokladu obozretnej rozpočtovej politiky vlády SR spojenej s konsolidáciou verejných financií vytvára v strednodobom horizonte priestor pre dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií pri zrýchľovaní rastu životnej úrovne a dobiehaní ekonomickej úrovne rozvinutých členských štátov EÚ. Pozitívom je sústreďovanie pozornosti vlády SR tak do kľúčových oblastí štrukturálnych politík ako aj do sociálnej oblasti. Predpokladom naplnenia týchto hlavných cieľov fiškálnej politiky vlády SR bude v roku 2010 pokračovanie v zabezpečovaní účinnosti a efektívnosti vynakladania verejných financií s cieľom zvýšenia nielen kvalitatívnej stránky verejných financií, ale aj potenciálneho rastu slovenskej ekonomiky.

2.1. Rámec na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy

Návrh RVS na roky 2010 až 2012 je vypracovaný v súlade s jednotnou metodikou používanou v EÚ upravenou príručkou s názvom Európsky systém účtov – ESA 95, ktorá tvorí prílohu Nariadenia rady Európskych spoločenstiev č. 2223/96. Táto metodika poskytuje reálny pohľad na hospodárenie verejného sektora a zároveň umožňuje medzinárodné porovnanie.

V rozpočtovaní príjmov a výdavkov na aktuálnej báze v metodike ESA 95 s uplatnením princípu časového rozlíšenia sa ich toky zaznamenávajú na základe zásady zachytenia operácie v čase, keď je ekonomická hodnota vytvorená, transformovaná alebo likvidovaná, alebo vtedy, keď nároky a záväzky vznikajú, sú transformované, poprípade zrušené. Každá príjmová alebo výdavková operácia je tak zachytená v čase vzniku a nie vtedy, keď je hotovostne realizovaná, pričom pri aktualizácii daňových príjmov a príjmov zo sociálneho zabezpečenia sa používa metóda časového posunu hotovostného plnenia. V bilancii príjmov a výdavkov verejnej správy bežného roka na aktuálnej báze podľa metodiky ESA 95 sú oproti hotovostnému princípu vylúčené akékoľvek finančné operácie ako napríklad prijaté úvery, príjmy z návratných finančných výpomocí, poskytovanie úverov a pôžičiek, účasť na majetku, splácanie istiny a pod.

Návrh RVS na roky 2010 až 2012 je zostavený na aktuálnej a hotovostnej báze za subjekty verejnej správy, ktoré sú v súlade s metodikou ESA 95 zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR. Základným parametrom strednodobého fiškálneho rámca tohto rozpočtu je, aby sa štrukturálne saldo RVS očistené o cyklickú zložku a jednorázové efekty v súlade s pravidlami Paktu stability a rastu v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy znížilo do roku 2012 na úroveň - 3,0 % z HDP.

Skutočnosť podielu salda RVS na HDP v metodike ESA 95 vrátane a bez zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

	Skutočnosť	Predikcia		Rozdiel
	2008	2009	2010	2010 – 2009
Saldo RVS vrátane vplyvu kapitalizačného piliera dôchodkového sporenia (% z HDP)	- 2,2	- 6,3	- 5,5	+ 0,8 p. b.
Vplyv kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia (% z HDP)	- 1,2	- 1,1	- 1,1	+ 0,0 p. b.
Saldo RVS bez vplyvu kapitalizačného piliera dôchodkového sporenia (% z HDP)	- 1,0	- 5,2	- 4,4	+ 0,8 p. b.

Zdroj: MF SR

Vývoj podielu salda RVS z HDP v roku 2010 potvrdzuje zodpovedný prístup vlády SR k hospodáreniu verejnej správy a k zosúladňovaniu jednotlivých politík tak, aby konsolidačné ciele priaznivo vplývali na stabilitu ekonomiky v prebiehajúcej globálnej finančnej a hospodárskej kríze. Zabezpečenie makroekonomickej stability a dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií pri expanzívnej fiškálnej politike vlády SR v roku 2010 bude vyžadovať, aby zdrojom konsolidácie verejných financií bola obozretná fiškálna politika. V rámci nej bude nevyhnutné zabezpečiť, aby rast zdrojov pre výdavkové politiky bol v súlade s tempom ekonomického rastu a rastu daňových príjmov.

Z tohto hľadiska je správne, že v návrhu RVS na roky 2010 až 2012 sa v roku 2010 uvažuje so zabezpečením úspešného čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ a vo výdavkovej časti sa hľadajú úspory v tých oblastiach, ktoré bezprostredne neprispievajú k ekonomickému rastu Slovenska. Pre kvalitu verejných financií v roku 2010 bude dôležitý aj súlad prepojenia fiškálnych cieľov s cieľmi Lisabonskej stratégie, t. j. aby finančné rámce pre štrukturálne politiky a reformy rešpektovali fiškálne ciele vlády SR. Konkrétne ide o prepojenie a koordináciu Programu stability Slovenska na roky 2008 až 2012 a Národného programu reforiem SR na roky 2008 až 2010.

Skutočnosť štruktúry podielu salda RVS na HDP v metodike ESA 95 vrátane vplyvu kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia sporenia za rok 2008 a predikcie na roky 2009 až 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť			Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010	2010 – 2009	
Saldo RVS	mil. eur	- 1 476,6	- 4 027,6	- 3 705,8	+ 321,8 mil. eur		
v tom:							
saldo ŠR		- 1 693,8	- 3 396,2	- 3 873,1	- 476,9 mil. eur		
saldo súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy		217,2	- 631,4	167,3	+ 798,7 mil. eur		
Saldo RVS	% HDP	- 2,2	- 6,3	- 5,5	+ 0,8 p. b.		
v tom:							
saldo ŠR		- 2,5	- 5,3	- 5,8	- 0,5 p. b.		
saldo súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy		0,3	- 1,0	0,3	+ 1,3 p. b.		

Zdroj: MF SR

Podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 vývoj salda RVS na aktuálnej báze v metodike ESA 95 bude v roku 2010 pozitívne ovplyvnený predovšetkým medziročným zlepšením salda súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy o 798,7 mil. eur na 167,3 mil. eur pri medziročnom zvýšení jeho podielu z HDP o 0,7 p. b. na úroveň 0,2 % z HDP.

Skutočnosť štruktúry salda RVS na aktuálnej báze v metodike ESA 95 za rok 2008 a predikcie na roky 2009 až 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť			Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010	2010 – 2009	
Saldo RVS	mil. eur	- 1 476,6	- 4 027,6	- 3 705,8	+ 321,8 mil. eur		
z toho:							
saldo ŠR		- 1 693,8	- 3 396,2	- 3 873,1	- 476,9 mil. eur		
saldo súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy		217,2	- 631,4	167,3	+ 798,7 mil. eur		
v tom:							
obce		4,1	0,0	0,0	0,0		
vyššie územné celky		- 55,5	- 38,5	0,0	38,5		
Sociálna poisťovňa		291,0	52,3	6,8	- 45,5		
verejné zdravotné poistenie		43,0	20,8	- 2,0	- 22,8		
Štátny fond rozvoja bývania		102,9	9,6	80,7	71,1		
Národný jadrový fond		67,3	70,2	20,9	- 49,3		
Environmentálny fond		50,5	82,3	67,6	- 14,7		
Slovenský pozemkový fond		- 3,0	0,4	0,4	0,0		
Fond národného majetku SR		- 300,0	- 6,0	- 13,0	- 7,0		
Slovenská konsolidačná, a. s.		10,8	0,5	0,4	- 0,1		
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		0,2	0,7	- 0,7	- 1,4		
verejné vysoké školy		13,7	3,7	0,3	- 3,4		
príspevkové organizácie štátu, obcí a VÚC		- 0,9	8,2	6,7	- 1,5		
Slovenská televízia		- 9,1	- 0,9	0,0	0,9		
Slovenský rozhlas		0,1	0,2	0,0	- 0,2		
Rozhlasová a televízna spoločnosť, s. r. o.		- 0,7	0,0	0,0	0,0		
Tlačová agentúra SR		-	0,1	0,0	- 0,1		
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu		-	0,2	0,0	- 0,2		

Zdroj: MF SR

Pozitívny vplyv na vývoj salda súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy v roku 2010 majú predovšetkým rozpočtované prebytky hospodárenia Štátneho fondu rozvoja bývania v sume 80,7 mil. eur, Environmentálneho fondu v sume 67,6 mil. eur a Národného jadrového fondu v sume 20,9 mil. eur. Negatívne sa prejavuje predovšetkým rozpočtované schodkové hospodárenie Fondu národného majetku SR v sume 13,0 mil. eur. Ostatné subjekty verejnej správy majú nepodstatný alebo neutrálny vplyv na celkové rozpočtované hospodárenie súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

Rizikom návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010 okrem dopadov globálnej finančnej a hospodárskej krízy sú rovnako ako v predchádzajúcich rokoch návrhy rozpočtov obcí a vyšších územných celkov, ktoré MF SR zostavilo ako vyrovnané s nulovým saldom. Toto riziko je spojené predovšetkým s očakávaným nižším plnením daňových príjmov obcí a vyšších územných celkov, ktoré môže u nich vyvolať tlak na ich hospodárenie s následným vyšším čerpaním úverov.

Nemenej významnou skutočnosťou z pohľadu možného negatívneho vplyvu na vývoj salda verejnej správy v roku 2010 sú prípadné iné ako očakávané zmeny vo vývoji pohľadávok a záväzkov, a to nielen u obcí a vyšších územných celkov, ale aj u Sociálnej poisťovne, verejného zdravotného poistenia a iných subjektov verejnej správy. Ďalším možným rizikom návrhu RVS na roky 2010 až 2012 je odhad prenesených nevyčerpaných limitov výdavkov kapitol ŠR do roku 2010.

Skutočnosť základných parametrov fiškálneho rámca verejných financií v metodike ESA 95 za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Skutočnosť		Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009	
Saldo RVS	mil. eur	- 1 476,6	- 4 027,6	- 3 705,8	+ 321,8 mil. eur	
v tom:						
príjmy RVS		23 105,6	21 909,1	23 973,1	+ 2 064,0 mil. eur	
výdavky RVS		24 582,2	25 936,7	27 678,9	+ 1 742,2 mil. eur	
Saldo RVS	% HDP	- 2,2	- 6,3	- 5,5	+ 0,8 p. b.	
v tom:						
príjmy RVS		34,3	34,4	35,6	+ 1,2 p. b.	
výdavky RVS		36,6	40,7	41,1	+ 0,4 p. b.	

Zdroj: MF SR

Podiel príjmov RVS z HDP na aktuálnej báze v metodike ESA 95 sa podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 má v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 zvýšiť o 1,2 p. b. na úroveň 35,6 % z HDP, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 2 064,0 mil. eur na 23 973,1 mil. eur. Podiel výdavkov RVS z HDP sa má v roku 2010 zvýšiť o 0,4 p. b. na úroveň 41,1 %, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 1 742,2 mil. eur. Nižší rast výdavkov ako príjmov v návrhu RVS na roky 2010 až 2012 potvrdzuje snahu vlády SR zvyšovať kvalitatívnu stránku fungovania verejnej správy.

Z celkových príjmov RVS na aktuálnej báze v metodike ESA 95, ktoré majú v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 vzrásť o 2 430 mil. eur na 29 059 mil. eur, budú mať rozhodujúci vplyv na vývoj salda RVS v roku 2010 predovšetkým daňové príjmy verejnej správy. Tieto daňové príjmy majú v roku 2010 medziročne vzrásť o 345 mil. eur

na 10 788 mil. eur, čo bude súvisieť nielen v pokračovaní napĺňania cieľov vlády SR, ale aj s pripravovanými legislatívnymi zmenami v daňovej a odvodovej oblasti.

Skutočnosť odhadu štruktúry daňových príjmov RVS bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 95 za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	mil. eur	Skutočnosť	Predikcia		Rozdiel
		2008	2009	2010	2010 – 2009
Daňové príjmy verejnej správy		11 191,9	10 443,3	10 788,1	+ 344,8 mil. eur
z toho:					
ŠR		8 895,3	8 205,0	8 658,5	+ 453,5 mil. eur
obce		1 672,7	1 619,3	1 539,8	- 79,5 mil. eur
vyššie územné celky		548,0	539,0	511,2	- 27,8 mil. eur
Slovenská televízia		52,3	55,1	54,2	- 0,9 mil. eur
Slovenský rozhlas		22,5	24,1	23,2	- 0,9 mil. eur
Environmentálny fond		1,2	0,9	1,2	+ 0,3 mil. eur
Medziročný rast daňových príjmov	%	6,2	- 6,7	3,3	+ 10,0 p. b.
Rast HDP v s. c.		6,4	- 5,7	1,9	+ 7,6 p. b.
Podiel daňových príjmov na HDP		16,6	16,4	16,0	- 0,4 p. b.

Zdroj: MF SR

Podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 z daňových príjmov verejnej správy rozpočtovaných v metodike ESA 95 majú mať na saldo RVS v roku 2010 významný vplyv daňové príjmy ŠR a príjmy zo sociálnych a zdravotných odvodov, nakoľko pri vyrovnanom hospodárení územnej samosprávy sa predpokladá, že táto použije vyššie výnosy z daňových príjmov na krytie svojich výdavkov. V tejto súvislosti sa predpokladá adekvátne úspora na strane výdavkov obcí a vyšších územných celkov. Významný vplyv na saldo RVS v roku 2010 nebudú mať ani daňové príjmy Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu z úhrad za služby verejnosti, u ktorých sa v roku 2010 predpokladá tiež vyrovnané hospodárenie. Pozitívne by sa mali v daňovej a odvodovej oblasti v roku 2010 prejavovať legislatívne zmeny a opatrenia vlády SR, ktoré boli prijaté s cieľom zmiernenia vplyvov globálnej finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú ekonomiku.

2.1.1. Dlh verejnej správy

Podľa Príručky deficitu a dlhu verejnej správy metodiky ESA 95 hrubý dlh verejnej správy predstavuje konsolidovaný súčet všetkých nesplatených záväzkov sektora verejnej správy ku koncu roka v menovitej nominálnej hodnote rovnajúcej sa zmluvne dohodnutej sume, ktorú bude musieť verejná správa zaplatiť veriteľom v deň splatnosti. Nesplatené záväzky, zásadne bez záväzkov z nesplatených úrokov, predstavujú prijaté vklady, emitované cenné papiere iné ako akcie okrem finančných derivátov a prijaté pôžičky vrátane imputovaných pôžičiek, ktoré sa rovnajú hodnote majetku nadobudnutého prostredníctvom finančného lízingu.

Hrubý dlh verejnej správy je rozhodujúcim ukazovateľom mapujúcim vývoj zadĺženia verejnej správy pre účely procedúry nadmerného deficitu. Ukazovateľ podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP je jedným z maastrichtských kritérií používaných pri hodnotení kvality verejných financií krajín EÚ.

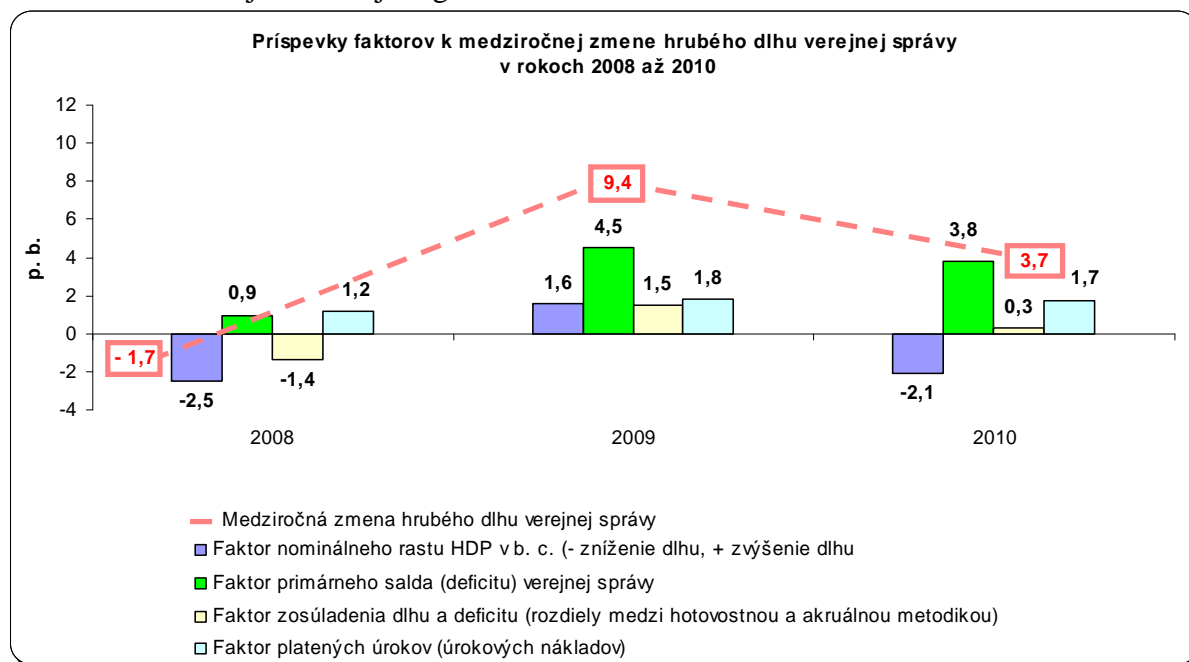
Skutočnosť hrubého dlhu verejnej správy v metodike ESA 95 a jeho podiel na HDP za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa odhadov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	Skutočnosť		Predikcia		Rozdiel 2010 – 2009
	2008	2009	2010	2010	
Hrubý dlh verejnej správy (mil. eur)	18 613,0	23 588,0	27 490,0		+ 3 902,0
Podiel dlhu verejnej správy na HDP (%)	27,6	37,1	40,8		+ 3,7.

Zdroj: MF SR

Hrubý dlh verejnej správy má podľa odhadov MF SR dosiahnuť ku koncu roka 2010 úroveň 40,8 % z HDP, čo bude naďalej hlboko pod úrovňou referenčnej hodnoty maastrichtského kritéria stanoveného úrovňou 60,0 % z HDP. V medziročnom nominálnom zvýšení hrubého dlhu verejnej správy o 3 902,0 mil. eur na 27 490,0 mil. eur ku koncu roka 2010 je zahrnutý rozpočtovaný deficit ŠR vo výške 3 746,0 mil. eur, ďalej úvery obcí a vyšších územných celkov vo výške 101,0 mil. eur, zmena stavu výpožičiek zo Štátnej pokladnice vo výške 39,0 mil. eur, rozdiel medzi diskontom a prémiovou pri emisii štátnych dlhopisov vo výške 154,0 mil. eur a splatenie štátnych dlhopisov vo výške – 139,0 mil. eur.

Skutočnosť príspevkov jednotlivých faktorov k medziročnej zmene podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP v roku 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov MF SR dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 k medziročnému zvýšeniu hrubého dlhu verejnej správy o 3,7 p. b. prispievajú všetky faktory s výnimkou nominálneho rastu HDP v b. c., ktorý ako jediný faktor bude prispievať k zníženiu podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP. Z ostatných negatívnych faktorov najvýraznejšie k zvýšeniu podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP v roku 2010 prispieje rozpočtovaný deficit verejnej správy. Hodnota príspevku zosúladenia dlhu a deficitu je ovplyvňovaná rozdielmi medzi hotovostnou a akruálnou metodikou predovšetkým u daňových príjmov a platených úrokov.

Skutočnosť štruktúry hrubého dlhu verejnej správy v metodike ESA 95 za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

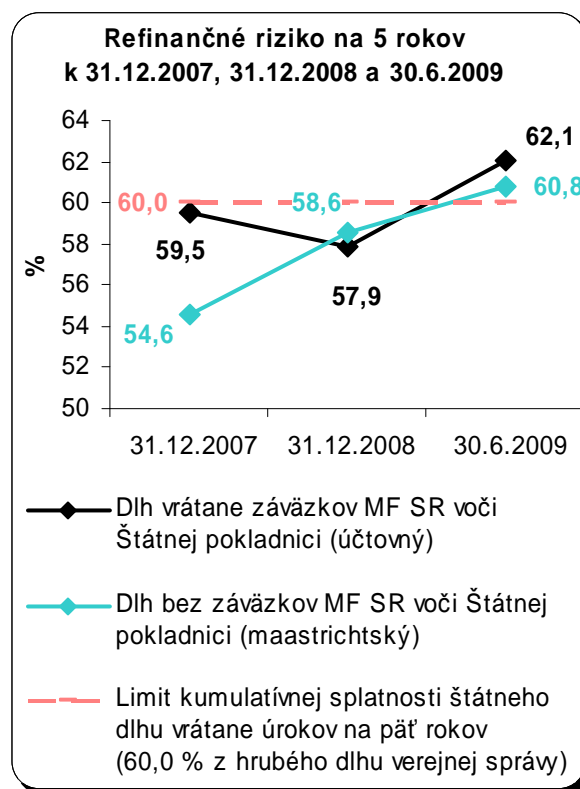
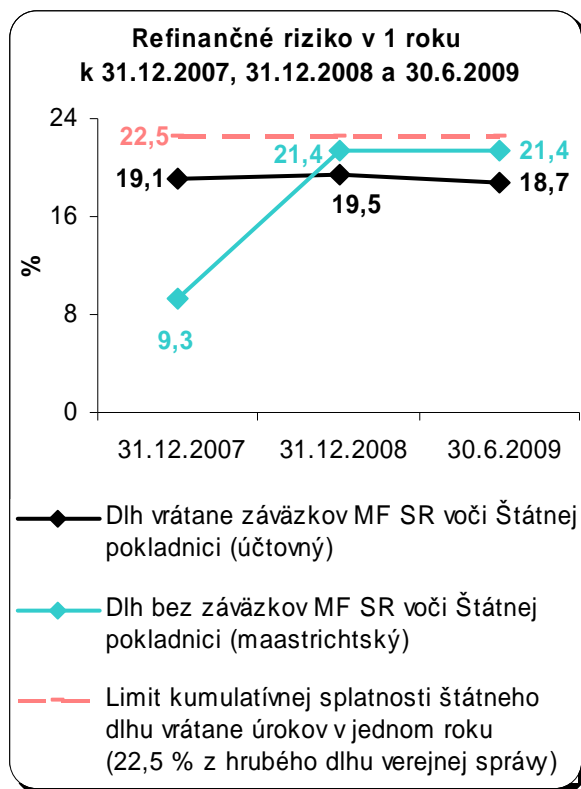
Názov ukazovateľa	Skutočnosť	Predikcia		Rozdiel
	2008	2009	2010	2010 – 2009
Hrubý dlh verejnej správy (mil. eur)	18 613,0	23 588,0	27 490,0	+ 3 902,0
z toho:				
štátny dlh (mil. eur)	17 684,0	22 640,0	26 386,0	+ 3 746,0
dlh ostatných zložiek verejnej správy (mil. eur)	929,0	948,0	1 104,0	+ 156,0

Zdroj: MF SR

Hrubý dlh verejnej správy bude ku koncu roka 2010 z 96,0 % tvorený štátnym dlhom vrátane vkladov dobrovoľných klientov Štátnej pokladnice. Za účelom zabezpečenia transparentného, obozretného a nákladovo úsporného spôsobu likvidity štátneho dlhu a prístupu na finančný trh za predpokladu udržateľnej a akceptovateľnej úrovne rizík obsiahnutých v štátnom dlhu bol na Slovensku, podobne ako v iných krajinách eurozóny, zavedený systém monitorovania a vyhodnocovania refinančných a úrokových rizík štátneho dlhu. Podstatou tohto systému je zavedenie limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia štátneho dlhu v jednom roku a limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia do 5 rokov.

Refinančné riziko predstavuje riziko, že štát si nedokáže požičať na krytie štátneho dlhu k dátumu splatnosti alebo si dokáže požičať iba za relatívne nevýhodných podmienok. Základnými parametrami refinančného rizika štátneho dlhu sú limit kumulatívnej splatnosti štátneho dlhu vrátane úrokov v jednom roku na úrovni 22,5 % hrubého dlhu verejnej správy a limit kumulatívnej splatnosti štátneho dlhu vrátane úrokov na najbližších päť rokov na úrovni 60 % hrubého dlhu verejnej správy. Kumulatívna splatnosť štátneho dlhu predstavuje sumár všetkých záväzkov štátu splatných v danom období.

Skutočnosť refinančného rizika štátneho dlhu k 31. decembru 2007, 31. decembru 2008 a 30. júnu 2009 podľa údajov Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity dokumentujú nasledujúce grafy:

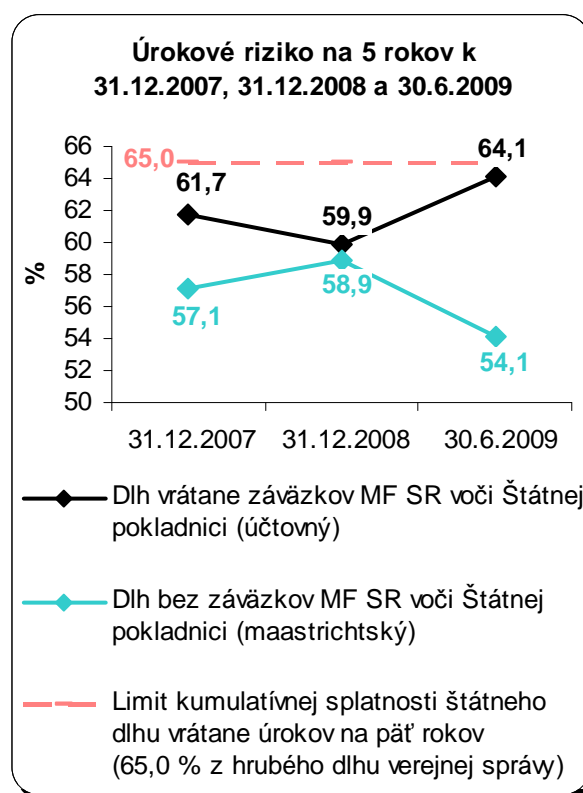
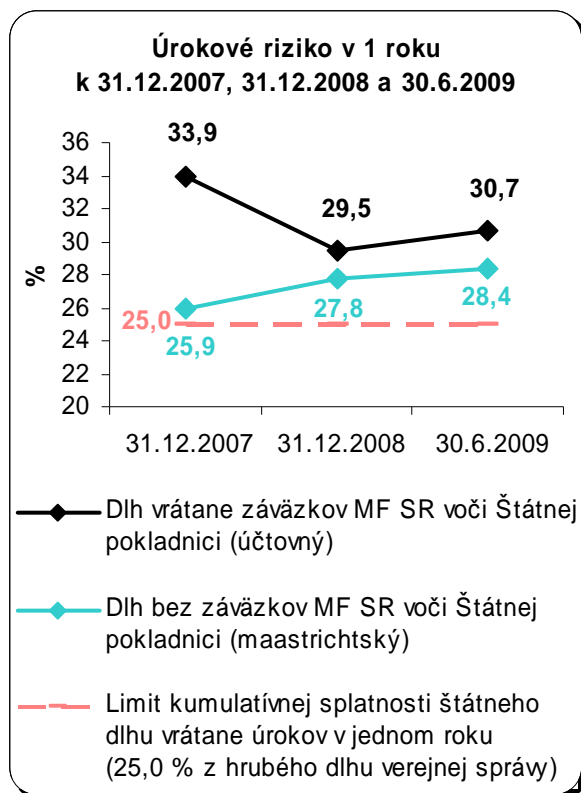

Zdroj: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Preferovanie dlhopisov s krátkou splatnosťou zo strany investorov a nevýhodné podmienky na vydanie slovenského Eurobondu v roku 2008 pomocou syndikátu v čase globálnej finančnej a hospodárskej krízy zapríčinilo zväčšenie podielu finančných prostriedkov použitých zo systému Štátnej pokladnice so splatnosťou v jednom roku, čím sa zmenila štruktúra krytia dlhu k 31.12.2008. Aj keď zdroje zo Štátnej pokladnice zhoršili ukazovatele refinančného rizika ich využívanie neohrozilo likviditu v systéme Štátnej pokladnice. Naopak ich používanie sa pozitívne prejavilo v ŠR znížením výdavkov na obsluhu štátneho dlhu. V zhoršení ukazovateľov refinančného rizika pri päťročnej kumulatívnej splatnosti k 30. júnu 2009 sa prejavilo oneskorené emitovanie slovenského Eurobondu v menovitej hodnote 2,0 mil. eur, ktoré bolo pôvodne plánované v roku 2008, ale zrealizovalo sa až v máji 2009 po čiastočnom zlepšení situácie na európskom dlhopisovom trhu. K 30. júnu 2009 boli vydané štátne dlhopisy, štátne pokladničné poukážky a emisia slovenského Eurobondu v celkovej menovitej hodnote 5,2 mld. eur.

Úrokové riziko predstavuje riziko, že v dôsledku nepriaznivého vývoja úrokových sadzieb sa zvýšia úrokové náklady štátneho dlhu s negatívnym dopadom na deficit ŠR. Základnými parametrami úrokového rizika štátneho dlhu sú limit z precenenia štátneho dlhu v prvom roku na úrovni 25 % z hrubého dlhu verejnej správy a limit z precenenia štátneho dlhu kumulatívne na 5 rokov na úrovni 65 % z hrubého dlhu verejnej správy.

Skutočnosť úrokového rizika štátneho dlhu k 31. decembru 2007, 31. decembru 2008 a k 30. júnu 2009 podľa údajov Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity dokumentujú nasledujúce grafy:

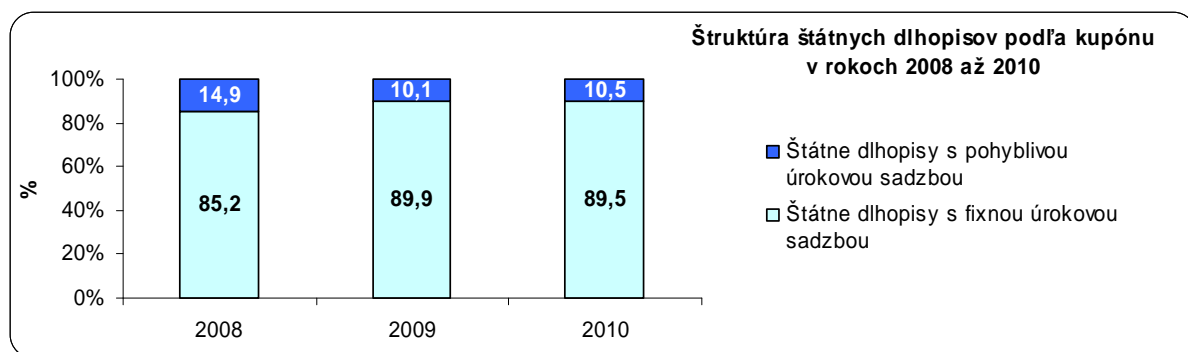
Zdroj: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Vývoj základných parametrov úrokového rizika s prekročením limitu z precenenia štátneho dlhu v prvom roku významným spôsobom negatívne ovplyvnilo zrušenie termínovaných obchodov s finančnými prostriedkami určenými na financovanie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne z dôvodu zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia, ktoré mali pôvodne splatnosť až do roku 2012. K zhoršeniu ukazovateľov úrokového rizika prispelo aj preferovanie štátnych dlhopisov s krátkou lehotou splatnosti a s pohyblivým kupónom zo strany investorov v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy.

K zlepšeniu ukazovateľov úrokového rizika v budúcnosti by prispelo zabezpečenie harmonizácie procesov a inštrumentov štátneho dlhu so štandardami kapitálového trhu eurozóny, a to predovšetkým doladenie parametrov štátneho dlhu prostredníctvom úprav finančných derivátov a zmien pohyblivých úrokových sadzieb na fixné tak, ako je to bežné v eurozóne. Za predpokladu existencie zmlúv Medzinárodnej asociácie pre swapy a deriváty o kreditných derivátoch východiskom môžu byť úrokové swapy, pri ktorých štát vydaním svojich dlhopisov s pohyblivou úrokovou sadzbou získa potrebnú likviditu a na druhej strane zmení túto úrokovú sadzbu na fixnú prostredníctvom nákupu úrokových swapov. Takéto zmeny však predpokladajú dobudovanie potrebnej infraštruktúry, vytvorenie systému primárnych dealerov podľa štandardov Hospodárskej a menovej únie a zásadnú zmenu podmienok platobného styku a účtovnej metodiky.

Jednou z ciest na zlepšenie ukazovateľov refinančného a úrokového rizika v roku 2010 by mohlo byť aj vydanie zahraničnej emisie s fixným kupónom a splatnosťou 5, 10 a viac rokov. V prípade vhodných trhových podmienok je potrebné zaoberať sa tiež vybudovaním systému na predaj štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo s cieľom vydania pre nich aspoň jednej emisie.

Skutočnosť štruktúry štátnych dlhopisov podľa kupónu t. j. štátnych dlhopisov s pohyblivou a fixnou úrokovou sadzbou za rok 2008 a predikcie na rok 2009 a 2010 podľa údajov Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Podľa údajov Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity boli všetky štátne dlhopisy po vstupe Slovenska do Európskej menovej únie k 1. januáru 2009 redominované zo slovenských korún na eurá.

Dodržiavanie limitov ukazovateľov refinančného a úverového rizika v roku 2010 bude úzko súvisieť aj s vývojom priemernej splatnosti portfólia štátnych dlhopisov a úverov a ich durácie, ktorá predstavuje mieru citlivosti cien dlhopisov na zmenu úrokovej miery a priemernej doby predchádzajúcej plátbám do splatnosti jednotlivých dlhopisov. Na rok 2009 je podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 odhadovaná durácia 4,22 roka a priemerná splatnosť 5,02 roka. Z hľadiska eliminácie refinančného rizika štátneho dlhu a zníženia citlivosti na zmenu trhových úrokových sadziieb v roku 2010 bude dôležité za predpokladu dodržiavania základných parametrov refinančného a úverového rizika predĺžovať durácie a rozkladať splatnosť portfólia štátnych dlhopisov a úverov na dlhšie obdobie, čo by malo umožniť celkové zlepšenie podmienok krytia štátneho dlhu a prispieť k stabilizácii výdavkov ŠR na jeho obsluhu.

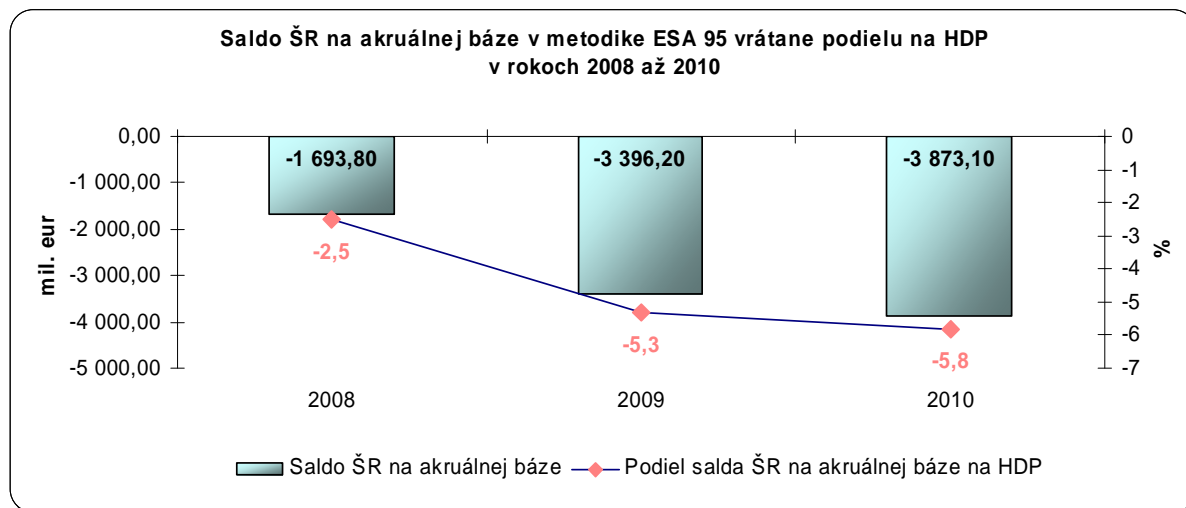
Vývoj hrubého dlhu verejnej správy v roku 2010 bude ovplyvňovaný predovšetkým deficitom ŠR, výškou úverov obcí a vyšších územných celkov a zmenou stavu výpožičiek zo Štátnej pokladnice. Výška zdrojov používaných zo Štátnej pokladnice na krytie štátneho dlhu sa zníži najmä o čerpanie prostriedkov na financovanie transformačných nákladov kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia. V roku 2010 sa totiž predpokladá vyčerpanie prostriedkov určených na dôchodkovú reformu, ktoré bude potrebné takmer v celom rozsahu vykryť prostredníctvom výdavkov ŠR formou transferu pre Sociálnu poisťovňu.

2.1.2. Schodok štátneho rozpočtu na akruálnej báze

Saldo ŠR na akruálnej báze v metodike ESA 95 je na rok 2010 rozpočtované za predpokladu nerealizovania žiadnej privatizácie, nulovej zmeny stavu mimorozpočtových účtov, pohľadávok a záväzkov rozpočtových organizácií, nerealizovania tovarových deblokácií a neodpušťať pohľadávok voči zahraničiu.

Ohraničujúcimi faktormi takto rozpočtovaného salda ŠR na rok 2010 vo výške – 3 873,1 mil. eur sú schodok RVS vo výške – 3 705,8 mil. eur a prebytok rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy vo výške 167,3 mil. eur.

Skutočnosť salda ŠR na aktuálnej báze za rok 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 vrátane podielov na HDP podľa údajov MF SR a návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Saldo ŠR rozpočtované na rok 2010 je vzhľadom na aktuálnu ekonomickú situáciu primerané, a preto by malo na ekonomiku pôsobiť stabilizačne. Nevyhnutnou podmienkou naplnenia tohto cieľa je zachovanie výdavkového rámca ŠR, čo si vyžiada potrebu financovania akýchkoľvek dodatočných opatrení realokáciou v rámci výdavkových limitov ŠR rozpočtovaných na rok 2010.

2.1.3. Modifikujúce faktory

Saldo ŠR rozpočtované na rok 2010 na aktuálnej báze v metodike ESA 95 je pretransformované na hotovostné saldo pomocou modifikujúcich faktorov s negatívnou hodnotou – 127,1 mil. eur, ktoré spolu s prognózovanými príjmami ŠR vytvárajú podmienky pre rozpočtovanie výdavkov ŠR.

Predikcie modifikujúcich faktorov ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Predikcie	
		2009	2010
Modifikujúce faktory	mil. eur	- 802,8	- 127,1
z toho:			
saldo rozpočtových operácií štátnych finančných aktív bez finančných operácií		- 477,1	- 48,0
vplyv časového rozlíšenia platených úrokov		- 101,2	- 142,9
medziročná zmena stavu pohľadávok SR voči EÚ		- 0,2	43,5
časové rozlíšenie daňových príjmov		- 170,6	- 67,2
výdavky na verejnoprospešný účel		- 53,7	- 46,9

Zdroj: MF SR

Z modifikujúceho faktora salda rozpočtových operácií štátnych finančných aktív na rok 2010 vo výške – 48,0 mil. eur sú v súlade s metodikou ESA 95 vylúčené finančné operácie štátnych finančných aktív tak na strane príjmov ako aj na strane výdavkov.

Finančné operácie na strane príjmových rozpočtových operácií štátnych finančných aktív na rok 2010 v sume 24,3 mil. eur tvoria predovšetkým príjmy Všeobecnej pokladničnej správy z realizovaných štátnych záruk od nefinančných subjektov a splátok návratných finančných výpomocí v sume 23,5 mil. eur, z ktorých najväčší podiel majú príjmy od Vodohospodárskej výstavby š. p. Bratislava v sume 21,9 mil. eur. Ďalšou finančnou operáciou na strane príjmových rozpočtových operácií štátnych finančných aktív sú príjmy Ministerstva pôdohospodárstva SR zo splácania návratných finančných výpomocí poskytnutých zrušenými štátnymi fondami v pôsobnosti tohto ministerstva v sume 0,8 mil. eur a pohľadávky Ministerstva financií SR voči presídlencom z Maďarska z titulu prídeldu doplnkového prídeldu pozemkového majetku v sume 0,02 mil. eur.

Vo finančných operáciách na strane výdavkových rozpočtových operácií štátnych finančných aktív na rok 2010 vo výške 16,4 mil. eur najväčšou položkou je vklad do základného imania Letiska M. R. Štefánika – airport Bratislava, a. s. na rozvoj a rozšírenie prepravovacích kapacít letiska v sume 10,0 mil. eur. Ďalšími finančnými operáciami na strane výdavkových rozpočtových operácií štátnych finančných aktív je vklad do základného imania EXIMBANKY SR na zdrojové posilnenie v sume 5,0 mil. eur v súvislosti s inštitucionalizáciou systému podpory exportu v SR a výdavkové operácie v sume 1,4 mil. eur súvisiace s pristúpením SR k financovaniu iniciatívy pre multilaterálne odpustenie dlhov v rámci Medzinárodného združenia pre rozvoj, ďalej s rezervou na valorizáciu akcií SR a prípadné zvýšenia základného kapitálu Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj a napokon s príspevkami Európskej investičnej banky na zvýšenie jej kapitálu a rezervného fondu a na poskytnutie záruky SR v zmysle Záručnej zmluvy medzi členskými štátmi Európskej investičnej banky a Európskou investičnou bankou pri úveroch v prospech investičných projektov v štátoch Afriky, Karibiku, Tichomoria a zámoria.

Príjmové rozpočtové operácie štátnych finančných aktív bez finančných operácií sa rozpočtujú vo výške 403,1 mil. eur. Rozhodujúcou rozpočtovou operáciou sú príjmy z Fondu národného majetku SR z dividend od spoločností s jeho majetkovou účasťou vo výške 374,9 mil. eur, ktoré sú však z hľadiska bilancie štátnych finančných aktív rozpočtovo neutrálne, nakoľko sa v rovnakej výške prevedú výdavkovou rozpočtovou operáciou do príjmov ŠR. Zvyšných 27,4 mil. eur predstavuje presunutie termínu splátky návratnej finančnej výpomoci mestu Žilina, ktorá bola poskytnutá na zabezpečenie realizácie výkupu pozemkov a ich úprav v súvislosti s výstavbou automobilového závodu KIA a závodu na výrobu autosúčiastok Hyundai Mobils.

Výdavkové rozpočtové operácie štátnych finančných aktív bez finančných operácií sa rozpočtujú vo výške 450,4 mil. eur. Pri zohľadnení rozpočtovo neutrálnej výdavkovej operácie prevodu prostriedkov z dividend Fondu národného majetku SR do príjmov ŠR vo výške 374,9 mil. eur jedinou výdavkovou rozpočtovou operáciou štátnych finančných aktív je prevod zostatku prostriedkov vo výške 75,5 mil. eur získaných z privatizácie 25 % podielu Slovenského plynárenského priemyslu, a. s. do Sociálnej poisťovne za účelom financovania výpadku jej príjmov vplyvom zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia.

Modifikujúci faktor časového rozlíšenia platených hotovostných a akruálnych úrokov súvisiacich so štátnym dlhom podľa návrhu RVS na roky 2009 až 2011 zníži schodok ŠR na hotovostnej báze oproti akruálnej báze v roku 2009 o 142,9 mil. eur. Tieto úroky sa na hotovostnej báze odhadujú vo výške 1,1 mil. eur a na akruálnej báze vo výške 1,3 mil. eur. Pre tieto úroky sú v súčasnosti charakteristické veľké rozdiely rizikových marží členských krajín Európskej menovej únie, čo môže viesť k znižovaniu tejto marže v roku 2010. Pri očakávanom raste deficitov verejných rozpočtov v roku 2010 však môže rásť aj hodnota štátnych dlhopisov vydaných na európskom dlhopisovom trhu, čo sa môže prejaviť v náraste úrokových sadzieb dlhopisov a tým aj v náraste efektívnych úrokových nákladov.

Modifikujúci faktor medziročnej zmeny pohľadávok SR voči EÚ zníži v roku 2009 schodok ŠR na hotovostnej báze oproti akruálnej báze o 0,2 mil. eur pri rozpočtovaní týchto pohľadávok na hotovostnej a akruálnej báze k 31. decembru 2008 vo výške 55,7 mil. eur a k 31. decembru 2009 vo výške 55,7 mil. eur.

Pohľadávky SR voči EÚ predstavujú prostriedky, ktoré sú vyčlenené na predfinancovanie prostriedkov z rozpočtu EÚ. Napríklad v prípade priamych platieb v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu sa tieto platby preplácajú až v nasledujúcom rozpočtovom roku, čo bude trvať pravdepodobne až do roku 2013, v ktorom sa očakáva vyrovnanie úrovne priamych platieb s EÚ. V priemere dva kalendárne mesiace trvá zo strany EÚ preplatenie kontraktov z predvstupového fondu ISPA a Kohézneho fondu. Predfinancovanie je spojené aj pri záverečných platbách poskytovaných z predvstupového fondu ISPA, Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórskeho finančného mechanizmu a Švajčiarskeho finančného mechanizmu.

Predikciu stavu pohľadávok SR voči EÚ a jej štruktúry k 31. decembru 2010 a čistú finančnú pozíciu SR voči EÚ na rok 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Návrh rozpočtu na rok 2010
Odhad stavu pohľadávok SR voči EÚ k 31.12.2008	mil. eur	55,5
Odhad stavu pohľadávok SR voči EÚ k 31.12.2009		59,0
z toho:		
pohľadávky na priame platby		40,5
pohľadávky na predvstupové fondy		58,5
Odvody a príspevky SR do rozpočtu EÚ		901,5
Príjmy z rozpočtu EÚ		3 072,7
Medziročný nárast pohľadávok SR voči EÚ		43,5

Zdroj: MF SR

V čistej finančnej pozícii SR voči EÚ na rok 2010 sa neprejavuje negatívny dopad odhadu odvodov SR do všeobecného rozpočtu EÚ a príspevkov SR do Európskeho rozvojového fondu na ŠR. Naopak vykazuje sa priaznivý trend vo výške 43,5 mil. eur s pozitívnym vplyvom na bežný účet platobnej bilancie. Prostriedky z rozpočtu EÚ však nevytvárajú priestor pre zníženie deficitu ŠR, nakoľko s ich čerpaním je spojené zvyšovanie výdavkov pri súčasnom zvyšovaní požiadaviek na spolufinancovanie týchto prostriedkov.

Modifikujúci faktor časového rozlíšenia odhadu daňových príjmov a sociálnych odvodov verejnej správy podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 zníži schodok ŠR na hotovostnej báze oproti akruálnej báze v roku 2009 o 67,2 mil. eur pri ich rozpočtovaní na hotovostnej báze vo výške 8 620,0 mil. eur a na akruálnej báze vo výške 8 687,2 mil. eur.

Vyčíslenie vplyvu modifikujúceho faktora časového rozlíšenia odhadu daňových príjmov a sociálnych odvodov verejnej správy je však spojené so značnou mierou neistoty. Táto neistota súvisí okrem globálnej finančnej a hospodárskej krízy aj s časovým posunom zaznamenávania hotovostných platieb daňových príjmov do príslušných časových období ich vzniku v súlade s metodikou ESA 95, s čím je spojené riziko nadhodnotenia, či podhodnotenia daňových príjmov zo strany inštitúcií zodpovedných za prípravu verejných rozpočtov. Napríklad špecifikom dane z príjmov právnickej osoby a dane z príjmov fyzickej osoby je, že skutočný výnos týchto daní za rok 2008 bude známy až s ročným odstupom po ukončení daného roka začiatkom roka 2010. Metóda časového posunu hotovostného plnenia bola použitá aj pri odhadoch sociálnych odvodov zdravotného a sociálneho poistenia.

Modifikujúci faktor vplyvu prevodu sumy 2 % z dane z príjmov právnických osôb a z dane z príjmov fyzických osôb na verejnoprospešný účel podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 zníži hotovostný schodok ŠR v roku 2010 o 46,9 mil. eur oproti akruálnej báze v metodike ESA 95.

Prevod prostriedkov na verejnoprospešný účel sa rozpočtuje s tým, že pri rozpočtovaní na hotovostnej báze sa o sumu tohto prevodu znižujú daňové príjmy a tým aj celkové príjmy verejnej správy, kým pri rozpočtovaní na akruálnej báze v metodike ESA 95 sa o sumu prevodu prostriedkov na verejnoprospešný účel zvyšujú výdavky verejnej správy s negatívnym dopadom na hospodárenie verejnej správy.

2.1.4. Schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze

Schodok ŠR na akruálnej báze v metodike ESA 95 pretransformovaný pomocou modifikujúcich faktorov na schodok ŠR na hotovostnej báze na roky 2009 a 2010 podľa odhadov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Predikcia 2009	Návrh rozpočtu 2010
Schodok ŠR na akruálnej báze v metodike ESA 95	mil. eur	- 1 812,2	- 3 873,1
Modifikujúce faktory		- 802,8	- 127,1
Schodok ŠR na hotovostnej báze		- 1 009,4	- 3 746,0

Zdroj: MF SR

Takto pretransformovaný hotovostný schodok ŠR spolu s odhadom príjmov ŠR vytvárajú priestor pre rozpočtovanie výdavkov ŠR na rok 2010,

Predikciu štruktúry ŠR na hotovostnej báze na rok 2009 a rozpočtovanie na rok 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		Predikcia 2009	Návrh rozpočtu 2010
Schodok ŠR na hotovostnej báze	mil. eur	- 1 009,4	- 3 746,0
z toho:			
príjmy ŠR		13 115,9	12 530,7
výdavky ŠR		14 125,3	16 276,7

Zdroj: MF SR

Podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 príjmy ŠR na hotovostnej báze v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 z dôvodu dopadov pretrvávajúcej globálnej a finančnej krízy

poklesnú o 4,5 % na 12 530,7 mil. eur. Výdavky ŠR na hotovostnej báze medziročne vzrastú o 15,2 % na 16 276,7 mil. eur. Zvýšenie súvisí predovšetkým s vytváraním podmienok na zvýšenie čerpania zdrojov z rozpočtu EÚ formou rozpočtovania dostatočného objemu prostriedkov na spolufinancovania týchto zdrojov a so zabezpečením rozpočtových prostriedkov na vykrytie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne z titulu zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia. V rozpočtovaní výdavkov ŠR na rok 2010 sa pozitívne premietajú opatrenia prijaté vládou SR na zníženie prevádzkových nákladov jednotlivých kapitol ŠR.

3. Hodnotenie príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu

Prehľad návrhu príjmov a výdavkov rozpočtov jednotlivých kapitol ŠR na rok 2010 a ich medziročného rastu v porovnaní s rokom 2009 podľa RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

v tis. eur

Ukazovateľ	Návrh ŠR na rok 2010		Medziročný rast	
	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky
Kancelária Národnej rady SR	1 130	41 456	6,24	-2,16
Kancelária prezidenta SR	10	4 040	1,64	3,72
Úrad vlády SR	878	26 993	5,87	-19,98
Kancelária Ústavného súdu SR	22	2 853	8,34	-49,67
Najvyšší súd SR	1	8 522	0,00	13,29
Generálna prokuratúra SR	322	62 503	2,11	5,90
Najvyšší kontrolný úrad SR	12	8 196	18,99	0,29
Slovenská informačná služba	160	43 300	4,79	2,16
Ministerstvo zahraničných vecí SR	5 556	107 954	117,37	-18,06
Ministerstvo obrany SR	19 409	822 944	-28,69	-21,30
Ministerstvo vnútra SR	82 765	838 575	23,56	-9,72
Ministerstvo spravodlivosti SR	8 298	270 033	1,42	-5,59
Ministerstvo financií SR	181 137	491 319	40,56	4,77
Ministerstvo životného prostredia SR	236 352	329 601	28,11	2,01
Ministerstvo školstva SR	360 850	2 348 232	65,71	8,20
Ministerstvo zdravotníctva SR	84 782	1 439 532	85,37	10,27
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	155 459	1 967 688	6,51	4,13
Ministerstvo kultúry SR	7 728	169 773	528,34	-9,84
Ministerstvo hospodárstva SR	230 364	319 167	-13,89	18,72
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	778 472	1 158 603	34,66	18,70
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	259 938	494 350	102,17	29,34
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR	735 422	1 424 996	62,44	3,44
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	1 664	39 604	175,42	-5,29
Štatistický úrad SR	225	29 547	-72,01	14,39
Úrad pre verejné obstarávanie	133	2 948	14,29	-16,65
Úrad jadrového dozoru SR	4 177	4 465	0,84	-14,17
Úrad priemyselného vlastníctva SR	1 903	2 885	160,57	-16,11
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	166	7 255	1,01	-5,53
Protimonopolný úrad SR	0	2 368	-	-5,05
Národný bezpečnostný úrad	38	8 800	-23,68	-7,48
Správa štátnych hmotných rezerv SR	996	28 102	0,00	29,48
Všeobecná pokladničná správa	0	3 714 817	-	86,20
Slovenská akadémia vied	2 287	55 326	1,92	-13,05
Kapitoly ŠR spolu	3 160 655	16 276 747	39,35	15,23

Zdroj: MF SR

Najvýraznejšie medziročné zvýšenie výdavkov ŠR na rok 2010 sa rozpočtuje v kapitolách Ministerstva pôdohospodárstva SR o 182,5 mil. eur, Ministerstva školstva SR o 178,0 mil. eur a Ministerstva zdravotníctva SR o 134,1 mil. eur. Najvýznamnejšie medziročné zníženie výdavkov ŠR na rok 2010 sa rozpočtuje v kapitolách Ministerstva obrany SR o 222,8 mil. eur a Ministerstva vnútra SR o 90,2 mil. eur.

3.1. Príjmy štátneho rozpočtu

Návrh rozpočtu príjmov ŠR na rok 2010 v sume 12 530,6,0 mil. eur možno posúdiť ako reálny s rizikom v oblasti plnenia nedaňových príjmov, ktoré tvoria rôznorodú príjmovú skupinu. K negatívnemu vývoju plnenia nedaňových príjmov v roku 2010 môže prispieť odhad príjmov z dividend a z predaja nadbytočného majetku,

Skutočnosť príjmov ŠR za roky 2007 a 2008 a ich predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov MF SR a návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	mil. eur	Skutočnosť		Rozpočet		
		2007	2008	2009 pôvodný	2009 upravený	2010 návrh
Príjmy ŠR spolu		10 695,7	11 352,4	13 115,9	10 997,8	12 530,6
z toho:						
daňové príjmy		8 572,0	9 023,8	9 885,7	7 870,6	8 619,9
nedaňové príjmy		787,1	880,5	894,2	702,8	626,4
transfery		1 336,6	1 448,1	2 336,0	2 424,4	3 284,3

Zdroj: MF SR

Porovnanie návrhu rozpočtu príjmov ŠR na rok 2010 so schváleným a upraveným ŠR na rok 2009 odráža nielen dopady globálnej finančnej a hospodárskej krízy, ale aj zmeny v daňovej a odvodovej oblasti, ktoré boli prijaté vládou SR s cieľom zmiernenia vplyvov tejto krízy. Najväčší podiel na celkových rozpočtovaných príjmoch ŠR majú daňové príjmy vo výške 68,8 %, ktoré v porovnaní s upraveným ŠR k 30. septembru 2009 vzrastú o 749,3 mil. eur. V medziročnom náraste rozpočtovania transferov na rok 2010 sa prejavuje výraznejšie zapojenie zdrojov z rozpočtu EÚ.

3.1.1. Odhad daňových príjmov

Daňové príjmy, ktoré tvoria rozhodujúcu časť príjmov ŠR, sú na rok 2010 vrátane sankcií odhadované vo výške 8 620,0 tis. eur. Tento odhad vychádza z makroekonomických predpokladov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 a z platnej legislatívy vrátane pripravovaných zmien všeobecne záväzných právnych predpisov predovšetkým v oblasti dane z príjmov a spotrebných daní.

Predikcie štruktúry odhadu daňových príjmov ŠR vrátane sankcií k jednotlivým druhom daní na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Návrh ŠR			Rozdiel k pôvod.	Rozdiel k uprav.	% k pôvod.	% k uprav.
	2009 Pôvodný	2009 Upravený	2010				
Daňové príjmy ŠR spolu	9 885,7	7 870,6	8 619,9	-1 265,8	749,3	87,2	109,5
z toho:							
dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku	2 784,9	2 269,1	2 065,1	- 719,8	- 204,0	74,1	91,0

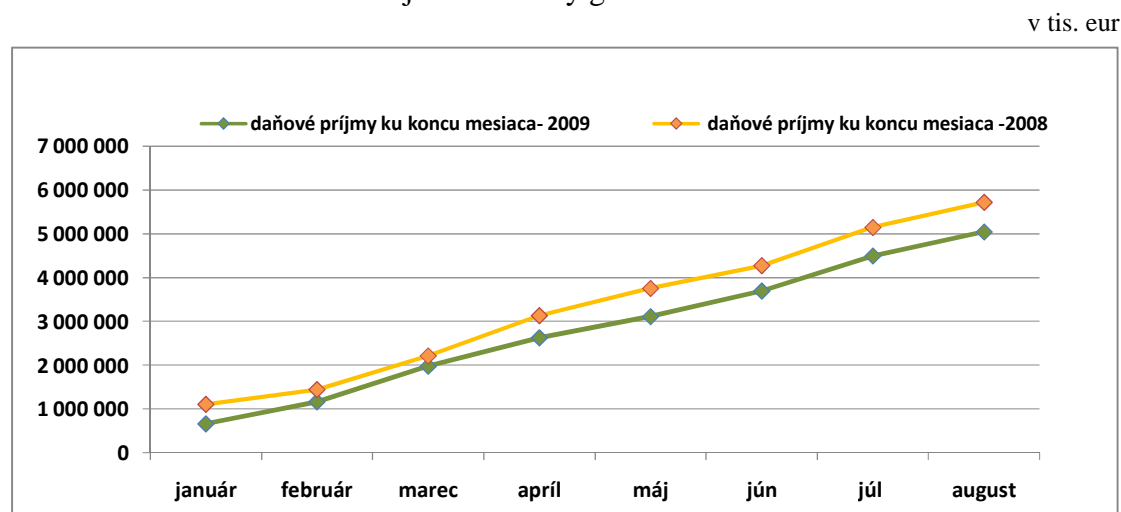
mil. eur

dane na tovary a služby	7 031,8	5 544,6	6 497,1	- 534,7	952,5	92,4	117,2
dane z medzinárodného obchodu a transakcií	38,6	28,1	28,9	- 9,7	0,8	74,9	102,8
daň z úhrad za dobývací priestor	0,1	0,1	0,1	-	-	100,0	100,0
sankcie	30,3	28,7	28,7	- 1,6	-	94,7	100,0

Zdroj: MF SR

Prognóza daňových príjmov ŠR na rok 2010 je v súlade s odhadmi kľúčových makroekonomických ukazovateľov, z ktorých najvýznamnejší vplyv predovšetkým na výnosy dane z príjmov, spotrebných daní a dane z pridanej hodnoty bude mať vývoj HDP a v rámci neho vývoj konečnej spotreby domácností. Pozitívny vplyv na výnosy dane z príjmu fyzických osôb bude mať aj vývoj ukazovateľov práce spojený s očakávaným oživením ekonomického rastu.

Porovnanie plnenia daňových príjmov v mesiacoch január až august 2009 s rovnakým obdobím roka 2008 dokumentuje nasledovný graf:

Zdroj: Daňové riaditeľstvo SR

Výnosy daňových príjmov k 31. augustu 2009 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2008 poklesli o 777,2 mil. eur na 5 049,8 mil. eur. Na pokles daňových príjmov v roku 2009 okrem dopadov globálnej finančnej a hospodárskej krízy mal významný podiel aj nižší výber dane z pridanej hodnoty, a to nielen daňovými úradmi, ale i colnými úradmi, čo dokumentuje nasledujúca tabuľka:

v mil. eur

Obdobie	Výber dane daňovými úradmi	Vrátený nadmerný odpočet daňovými úradmi	Spolu za daňové úrady	Colné úrady	Daňové úrady + colné úrady
k 31.08.2009	4 973,3	3 710,3	1 263,0	987,2	2 250,2
k 31.08.2008	5 609,2	4 247,3	1 361,9	1 517,8	2 879,7
Rozdiel	- 635,9	- 537,0	- 98,9	- 530,6	- 629,5

Zdroj: Daňové riaditeľstvo SR

K 31. augustu 2009 výber dane daňovými úradmi pri znížení medziročného rastu o 11,3 % poklesol o 635,9 mil. eur na 4 973,3 mil. eur a daňovými úradmi vrátený nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty pri znížení medziročného rastu o 12,6 % poklesol o 537,0 mil. eur na 3 710,3 mil. eur. Daňové príjmy Colných úradov vykázali k 31. augustu 2009 pri znížení medziročného rastu o 34,9 % pokles o 530,6 mil. eur na 987,2 mil. eur.

K zníženiu výnosov daní neprispelo iba zhoršenie makroekonomického prostredia, ale aj prijaté legislatívne opatrenia.

Napríklad u dane z príjmov fyzických osôb najvýznamnejšou legislatívnou zmenou s negatívnym dopadom bolo zvýšenie základnej nezdaniteľnej časti základu dane a posilnenie zamestnaneckej prémie. U výnosu dane z príjmov právnických osôb sa negatívne prejavili opatrenia na zníženie administratívnej záťaže právnických osôb a na zlepšenie podnikateľského prostredia a pod.

Odhad štruktúry dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku vrátane sankcií na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Návrh SR			Rozdiel k pôvod.	Rozdiel k uprav.	% k pôvod.	% k uprav.
	2009 Pôvod.	2009 Uprav.	2010				
Dane z príjmov, ziskov a kapitálového majetku	2 784,9	2 269,1	2 065,1	- 719,8	- 204,0	74,1	91,0
z toho:							
daň z príjmov fyzickej osoby	122,9	38,9	138,4	15,5	99,5	112,6	355,8
daň z príjmov právnickej osoby	2 454,9	2 077,6	1 779,9	- 675,0	- 297,7	72,5	85,7
daň z príjmov vyberanej zrážkou	207,1	152,6	146,8	- 60,3	- 5,8	70,9	96,2
Sankcie	6,5	8,3	8,8	2,3	0,5	135,4	106,0
v tom:							
k dani z príjmov fyzickej osoby	0,4	0,1	0,6	0,2	0,5	150,0	600,0
k dani z príjmov právnickej osoby	4,6	6,4	6,4	1,8	-	139,1	100,0
uložené v daňovom konaní	1,5	1,8	1,8	0,3	-	120,0	100,0

Zdroj: MF SR

Zvýšenie odhadu rozpočtu príjmov z dane z príjmov fyzických osôb na rok 2010 oproti roku 2009 o 255,8 % je dosť rizikové, nakoľko na výnos dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti môžu mať okrem iného ako očakávaného vývoja zamestnanosti a miezd negatívny vplyv tiež legislatívne zmeny týkajúce sa zvýšenia nezdaniteľnej časti základu dane z 19,2-násobku životného minima na 22,5-násobok, čím vzhľadom na životné minimum 185,19 eur bude nezdaniteľná časť základu dane 4 166,78 eur. Zmena sa týka aj výšky daňového bonusu na dieťa, ktorý sa v roku 2010 predpokladá vo výške 20,35 eur. Odhadovaná výška maximálnej zamestnaneckej prémie za celé zdaňovacie obdobie roka 2010 dosiahne úroveň približne 160,09 eur. Ďalšie negatívne vplyvy môžu súvisieť so zvýšením vstupnej ceny hmotného a nehmotného majetku, oslobodením príjmu ako náhrady za uvoľnenie bytu, presunom niektorých druhov majetku z vyšších do nižších odpisových skupín a pod.

Rovnako je rizikový aj odhad výnosu dane z príjmov fyzických osôb z podnikania na rok 2010, v ktorom sa môžu negatívne prejavovať legislatívne zmeny týkajúce sa predovšetkým komponentného odpisovania majetku, zvýšenia vstupnej ceny hmotného majetku z 996 eur na 1 700 eur a zvýšenia vstupnej ceny nehmotného majetku z 1 660 eur na 2 400 eur.

Výnos dane z príjmov právnických osôb môže v roku 2010 negatívne ovplyvniť okrem zníženia rastu ekonomiky spojeného s poklesom ziskovosti finančných i nefinančných spoločností aj predpokladané čerpanie investičných stimulov formou daňových úľav, čerpanie daňových stimulov pre vedu a výskum ako i možnosť daňovníkov poukázať 2 % zo zaplatenej dane na verejnoprospešné aktivity mimovládnych neziskových organizácií.

Na výnos dane z príjmov vyberanou zrážkou môže v roku 2010 negatívne pôsobiť najmä výška priemernej úrokovej miery z celkového objemu vkladov a zavedenie daňového oslobodenia výhier z lotérií realizovaných v zahraničí.

Odhad štruktúry dane na tovary a služby vrátane sankcií na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Návrh ŠR			Rozdiel k pôvod.	Rozdiel k uprav.	(mil. eur)	
	2009 Pôvod.	2009 Upravený	2010			% k pôvod.	% k uprav.
Dane na tovary a služby spolu	7 031,8	5 544,6	6 497,1	- 534,7	952,5	92,4	117,2
z toho:							
daň z pridanej hodnoty	4 959,9	3 715,4	4 504,4	- 455,5	789,0	90,8	121,2
spotrebné dane	2 071,9	1 829,2	1 992,7	- 79,2	163,5	96,2	108,9
v tom:							
z minerálnych olejov	1 212,6	1 053,5	1 065,9	- 146,7	12,4	87,9	101,2
z liehu	215,6	203,4	212,1	- 3,5	8,7	98,4	104,3
z piva	67,5	59,9	59,7	- 7,8	- 0,2	88,4	99,7
z vína	3,7	3,7	3,7	-	-	100,0	100,0
z tabaku a tabakových výrobkov	543,2	487,6	609,3	66,1	121,7	112,2	124,9
z elektrickej energie	9,1	8,3	16,8	7,7	8,5	184,6	202,4
zo zemného plynu	16,8	12,0	24,3	7,5	12,3	144,6	202,5
z uhlia	3,4	0,8	0,9	- 2,5	0,1	26,5	112,5
Sankcie	23,8	19,9	19,9	- 3,9	-	83,6	100,0
v tom:							
k dani z pridanej hodnoty	19,9	18,6	18,6	- 1,3	-	93,4	100,0
k spotrebným daniam	3,9	1,3	1,3	- 2,6	-	33,3	100,0

Zdroj: MF SR

Na plnenie výnosu dane z pridanej hodnoty, ktoré majú v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 vzrásť o 21,2 %, môže mať v roku 2010 negatívny vplyv homologizácia motorových vozidiel kategórie N1, skrátenie lehoty na vrátenie nadmerných odpočtov zo 60 dní na 30 dní, zavedenie možnosti skupinovej registrácie za platiteľa dane z pridanej hodnoty vrátane umožnenia spätnej registrácie a možnosť vykonať odpočet dane z pridanej hodnoty v ktoromkoľvek zdaňovacom období.

Na výnosy spotrebných daní bude mať v roku 2010 negatívny vplyv rozsah primiešavania biozložiek do benzínov a nafty pri spotrebnej dani z minerálnych olejov. Naopak u spotrebnej dane z liehu sa očakáva pozitívny vplyv zo zvýšenia sadzby tejto dane.

NKÚ SR v rámci svojej kontrolnej pôsobnosti v daňovej oblasti zameria v roku 2010 svoju pozornosť hlavne na oblasť plnenia daňových príjmov ŠR. V centre pozornosti bude predovšetkým preverenie plnenia dane z pridanej hodnoty vrátane vyhodnotenia plnenia podmienok skrátenej lehoty na vrátenie nadmerných odpočtov a vyhodnotenie účinnosti poskytovania nepriamej štátnej pomoci formou úľavy na dani z príjmu právnických osôb. V colnej oblasti sa kontrolná činnosť zameria na výber, evidenciu a správnosť odvodu tradičných vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev.

3.1.2. Rozpočtovanie nedaňových príjmov

Nedaňové príjmy sú na rok 2010 rozpočtované v celkovej sume 626,4 mil. eur. Ich podiel na celkových príjmoch ŠR rozpočtovaných na rok 2010 predstavuje 5,0 %. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2009 rozpočet príjmov vykazuje pokles takmer o 270,0 mil. eur, t. j. o 30,0 %.

Porovnanie štruktúry nedaňových príjmov ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Nedaňové príjmy ŠR	mil. eur	894,2	626,4	-251,2	-29,9 %
z toho:					
príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku		97,7	62,6	-35,1	-35,9 %
administratívne a iné poplatky a platby		284,0	296,9	12,9	4,5 %
kapitálové príjmy		165,7	41,5	-124,2	-74,9 %
úroky z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek a vkladov		218,9	72,6	-146,3	-66,8 %
iné nedaňové príjmy		127,9	152,8	24,9	29,9 %

Zdroj: MF SR

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku sú rozpočtované na rok 2010 v sume 62,6 mil. eur. Príjmy tvoria predovšetkým dividendy od akciových spoločností s majetkovou účasťou štátu od Slovak Telecomu, a. s. v sume 33,7 mil. eur, Transpetrolu, a. s. v sume 11,6 mil. eur, Slovenskej konsolidačnej, a. s. v sume 4,2 mil. eur, Tiposu, a. s. v sume 3,4 mil. eur a Jadrovej vyradovacej spoločnosti, a. s. v sume 1,7 mil. eur. Príjmy v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2009 vykazujú medziročný pokles o 35,1 mil. eur, t. j. o 35,9 %. Riziko v dosiahnutí rozpočtovanej výšky príjmov pretrváva v rozpočtovaní príjmov z dividend od spoločnosti Transpetrol, a. s. vzhľadom na nedoriešenie majetkovej podstaty tejto spoločnosti. Ďalší príjem tvoria príjmy z nájomného z prenájmu pozemkov, budov, strojov a iného majetku štátu v rámci ostatných kapitol.

Administratívne a iné poplatky a platby sú rozpočtované v celkovej sume 296,9 mil. eur. Najväčší objem príjmov tvoria príjmy z predaja kolkových známok v sume 112,9 mil. eur, pokuty, penále a iné sankcie v sume 79,4 mil. eur a poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb v sume 55,8 mil. eur. Oproti schválenému rozpočtu na rok 2009 príjmy vykazujú mierny nárast o 12,9 mil. eur, t. j. o 4,5 %.

Kapitálové príjmy rozpočtované v sume 41,5 mil. eur vykazujú oproti schválenému rozpočtu na rok 2009 výrazný pokles a to o 124,2 mil. eur, t. j. o 74,9 %. Predaj nadbytočného hnutel'ného a nehnuteľného majetku je plánovaný v kapitolách Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo obrany SR a Ministerstvo vnútra SR. Možné riziko v nenaplnení príjmov závisí od pripravenosti a zrealizovania všetkých predajov.

Príjmy z úrokov z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí a vkladov sú rozpočtované v celkovej sume 72,6 mil. eur. Z hľadiska objemu sú najvyššie príjmy rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladničná správa, a to príjmy z úrokov z finančných operácií v sume 31,6 mil. eur, z návratných finančných výpomocí a štátnych záruk v sume 22,9 mil. eur a z účtov finančného hospodárenia v sume 16,8 mil. eur. Výrazný medziročný pokles oproti rozpočtu na rok 2009 v sume 146,3 mil. eur,

t. j. o 66,8 % je ovplyvnený najmä poklesom úrokových sadzieb v dôsledku dopadov globálnej finančnej krízy a tento negatívny vplyv môže eliminovať rozpočtovanú výšku príjmov aj v roku 2010.

Iné nedaňové príjmy sú rozpočtované na rok 2010 v sume 152,8 mil. eur. Najväčší objem príjmov je rozpočtovaný v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Tvoria ho predovšetkým výťažky z lotérií a iných podobných hier v sume 96,2 mil. eur, vratky v sume 20,0 mil. eur a odvody v sume 7,0 mil. eur. Oproti rozpočtu schválenému na rok 2009 príjmy vykazujú medziročný nárast až o 31,0 mil. eur, t. j. o 29,9 %.

3.1.3. Rozpočtovanie transferov

Granty a transfery sú na rok 2010 rozpočtované v celkovej výške 3 284,3 mil. eur. Ich podiel na celkových príjmoch ŠR predstavuje 26,2 %. V roku 2010 sa v porovnaní s rokom 2009 predpokladá nárast o 948,3 mil. Sk, t. j. o 40,6 %.

Porovnanie štruktúry transferov ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Transfery ŠR	mil. eur	2 336,0	3 284,3	948,30	40,6 %
z toho:					
transfery zo štátnych finančných aktív		443,5	375,0	-68,5	15,4 %
transfery zo zdravotných poisťovní		9,8	11,8	2,1	21,4 %
zahraničné transfery		1 882,7	2 897,5	1 014,8	53,9 %

Zdroj: MF SR

V rámci verejnej správy transfer zo štátnych finančných aktív vo výške 375,0 mil. eur predstavuje dividendové príjmy, ktoré realizuje Fond národného majetku SR z dôvodu vlastníctva akcií akciových spoločností s majetkovou účasťou štátu Tieto príjmy sú príjmom ŠR. Transfer zo zdravotných poisťovní vo výške 11,8 mil. eur predstavuje príspevok zdravotných poisťovní na činnosť operačných stredísk záchranej zdravotnej služby.

Zahraničné transfery rozpočtované vo výške 2 897,5 mil. eur tvoria ťažisko príjmov tejto kategórie. V porovnaní s rokom 2009 nárast príjmov z transferov predstavuje viac ako 1 014,8 mil. eur, t. j. takmer 54,0 %. Zahraničné transfery sú orientované do kapitol Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vo výške 549,8 mil. eur, Ministerstvo pôdohospodárstva SR vo výške 549,5 mil. eur, Ministerstvo školstva SR vo výške 392,4 mil. eur, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja vo výške 326,0 mil. eur, Ministerstvo životného prostredia SR vo výške 267,8 mil. eur, Ministerstvo financií SR vo výške 199,7 mil. eur, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 138,2 mil. eur, Ministerstvo hospodárstva SR vo výške 112,7 mil. eur a Ministerstvo zdravotníctva SR vo výške 34,0 mil. eur.

Príjmy z rozpočtu EÚ sú zaradené do príjmov a následne do výdavkov ŠR. Z celkového objemu odhadovaných príjmov 2 897,5 mil. eur tvoria:

- príjmy poľnohospodárskych fondov sumu 765,9 mil. eur (priame platby sumu 241,1 mil. eur, trhovo orientované výdavky sumu 32,8 mil. eur, Program rozvoja vidieka 489,7 mil. eur a Európsky fond pre rybné hospodárstvo sumu 2,3 mil. eur),

- štrukturálne operácie sumu 2 131,6 mil. eur (štrukturálne fondy bez INTERREG IVC a INTERACT II sumu 1 377,8 mil. eur a Kohézny fond 753,7 mil. eur.).

Príjmy z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka na priame platby, trhovu orientované výdavky a prostriedky v rámci plánu rozvoja vidieka sú rozpočtované v kapitole Ministerstva pôdohospodárstva SR. Príjmy z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo sú rozpočtované vo väzbe na programové dokumenty Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 a Operačný program Rybné hospodárstvo 2007 – 2013, schválené Európskou komisiou. V rámci Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 sa rozpočtujú prostriedky v súvislosti s Európskym plánom oživenia hospodárstva vo väzbe na rozhodnutie Rady EÚ č. 2009/434/ES z 25.05.2009, tzv. recovery package.

Odhad príjmov získaných zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu je podmienený výškou záväzkov programového obdobia 2007 – 2013 v nadväznosti na programové dokumenty schválené Európskou komisiou v rámci Národného strategického referenčného rámca. V rámci Kohézneho fondu sa v roku 2010 očakávajú príjmy z projektov skráteného programového obdobia, ktorých implementácia sa začala v roku 2006.

Príjmy z prostriedkov EÚ a záväzkov z prvého programového obdobia zahrnuté v rozpočte kapitol, ktoré implementujú Národný rozvojový plán na 2010 – 2013, sa nerozpočtujú.

NKÚ SR pozitívne hodnotí zodpovednú politiku vlády SR zameranú na čerpanie fondov EÚ a opatrenia prijaté na zmiernenie dopadov globálnej finančnej a hospodárskej krízy podporené snahou o maximálne zapojenie zdrojov EÚ vrátane spolufinancovania. Zároveň však poukazuje na možné pretrvávajúce riziká nízkeho, hospodárneho, efektívneho a účinného čerpania prostriedkov, na ktoré úrad poukázal už vo svojich stanoviskách v predchádzajúcich rokoch.

V zmysle schválenej strategickej orientácie, NKÚ SR v pláne kontrolnej činnosti na rok 2009 vyčlenil takmer 70 % kontrolnej kapacity na kontrolu čerpania finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ. Na základe doteraz vykonaných kontrol NKÚ SR poukazuje hlavne na slabé miesta a rizikové oblasti, či už v systéme riadenia a kontrol alebo pri využívaní verejných zdrojov. Plynulosť a efektívnosť realizácie projektov je často negatívne ovplyvnená rôznymi administratívnymi prekážkami.

Aj v roku 2010 bude jednou z hlavných priorít kontrolnej činnosti NKÚ SR kontrola systému riadenia a čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ. NKÚ SR s cieľom eliminácie možných rizík pri čerpaní týchto prostriedkov odporúča vláde SR prijímané opatrenia v tejto oblasti orientovať predovšetkým na zvýšenie transparentnosti systému a úrovne verejného obstarávania, zníženie administratívnej náročnosti získavania prostriedkov z rozpočtu EÚ a na dôsledné potláčanie prvkov klientelizmu.

3.2. Výdavky štátneho rozpočtu

Porovnanie vývoja štruktúry výdavkov ŠR za roky 2007 a 2008 a ich odhad na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	Skutočnosť		Návrh ŠR		
		2007	2008	2009	2010
Výdavky ŠR spolu	mil. eur	11 476,7	12 056,6	14 125,3	16 276,7
	% HDP	18,7	17,9	22,2	24,1
z toho:					
bežné výdavky	mil. eur	9 856,1	10 449,2	11 898,1	13 851,3
	% HDP	16,0	15,5	18,7	20,6
kapitálové výdavky	mil. eur	1 620,6	1 607,4	2 227,2	2 425,4
	% HDP	2,7	2,4	3,5	3,6
Výdavky na obsluhu štátneho dlhu	mil. eur	995,8	884,9	998,5	1 144,3
Výdavky ŠR bez výdavkov štátneho dlhu	mil. eur	10 480,9	11 171,7	13 126,8	15 132,4

Zdroj: MF SR

V medziročnom porovnaní je nárast výdavkov ŠR o 2 151,4 mil. eur, čo predstavuje zvýšenie o 15,2 %. Uvedené súvisí so zvýšenými príjmami z rozpočtu EÚ a výdavkami na krytie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne z titulu zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia, ako aj na štátom platené poistné za zákonom určené skupiny osôb v kapitole Ministerstva zdravotníctva SR.

Podrobnejšie informácie o vývoji výdavkov v rokoch 2009 a 2010 sú uvedené podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie, ktorá triedi rovnorodé druhy výdavkov na hlavné kategórie, kategórie, položky a podpoložky a umožňuje ich identifikáciu.

3.2.1. Bežné výdavky

Porovnanie rozpočtovania štruktúry bežných výdavkov ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
600 Bežné výdavky	mil. eur	11 898,1	13 851,3	1 953,2	16,42
z toho:					
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania		1 589,2	1 555,2	-34,0	-2,14
620 Poistné a príspevok do poisťovní		523,9	513,0	-10,9	-2,08
630 Tovary a služby		1 843,2	1 745,5	-97,7	-5,30
640 Bežné transfery		6 943,3	8 893,4	1 950,1	28,09
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi		998,5	1 144,3	145,7	14,59

Zdroj: MF SR

Bežné výdavky vo výške 13 851,3 mil. eur tvoria podiel 85,1 % na celkových výdavkoch ŠR na rok 2010. Bežnými výdavkami sa financujú prevádzkové potreby ŠR, a to mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v štátnych rozpočtových organizáciách a na to nadväzujúce platby poistného a príspevkov zamestnávateľov do poisťovní, výdavky na tovary a služby, ďalej bežné transfery poskytnuté zo ŠR a splátky úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi. Rozhodujúci podiel na bežných výdavkoch majú bežné transfery (64,2 %) a druhou najväčšou položkou sú mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania s 11,2 % podielom. Tieto sa na rok 2010 rozpočtujú vo výške 1 555,2 mil. eur, čo je oproti roku 2009 menej o 34,0 mil. eur. Stabilita verejných financií a racionalizácia výdavkov vo verejnej správe zostáva hlavným cieľom vlády SR aj v oblasti zamestnanosti verejného sektora.

V návrhu RVS na roky 2010 až 2012 sa pre rok 2010 v súlade so zákonom o ŠR na rok 2010 rozpočtuje rast platov zamestnancov vo výške 1 %. Súčasne sa zachováva úroveň roku 2009 pre tých ústavných činiteľov a predstavených v politickej funkcii, ktorých platy na rok 2009 boli určené osobitným ustanovením zákona č. 120/1993 Z. z. Pre tých ústavných činiteľov a zamestnancov, u ktorých plat pre rok 2009 nebol pozastavený, návrh RVS na roky 2010 až 2012 zohľadňuje rast (2,6 %) zodpovedajúci prognózovanému rastu priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR určeného MF SR.

Porovnanie rozpočtových ukazovateľov osobných výdavkov, počtu a priemerného mzdového výdavku zamestnancov financovaných prostredníctvom kapitol ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		ŠR	Návrh ŠR	Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Osobné výdavky	mil. eur	3 392,40	3 399,20	6,80	0,20
z toho:					
mzdové výdavky		2 541,40	2 540,00	-1,40	-0,06
Počet zamestnancov	počet osôb	249 876	245 484	-4 392,00	-1,76
z toho:					
rozpočtové a príspevkové organizácie ŠR		146 106	143 763	-2 343,00	-1,60
verejné vysoké školy		21 529	21 529	0,00	0,00
prenesený výkon štátnej správy		82 241	79 892	-2 349,00	-2,86
Priemerný mzdový výdavok	eur	847,55	863,28	15,73	1,86

Zdroj: MF SR

V jednotlivých ukazovateľoch sú bez kapitoly Slovenskej informačnej služby zahrnuté rozpočtové a príspevkové organizácie ŠR, verejné vysoké školy a prenesené kompetencie štátu na obce a vyššie územné celky, ktoré sú financované z kapitol ŠR.

Osobné výdavky pre zamestnancov financovaných z kapitol ŠR sa pre rok 2010 rozpočtujú v sume 3 399,2 mil. eur, z toho mzdové výdavky v sume 2 540,0 mil. eur. Priemerný mzdový výdavok sa rozpočtuje na úrovni 863,28 eur.

Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní sa na rok 2010 rozpočtuje vo výške 513,0 mil. eur. Pri kvantifikácii výdavkov sa vychádzalo zo základnej úpravy vo výške 34,95 % z objemu mzdových výdavkov, pri zohľadnení ďalších špecifik vo vzťahu k ozbrojeným zložkám, ústavným činiteľom, sudcom, prokurátorom, zahraničnej službe, verejným vysokým školám a k preneseným kompetenciám.

Výdavky na tovary a služby vo výške 1 745,5 mil. eur, sú v porovnaní s rokom 2009 menšie o 97,7 mil. eur, t. j. o 5,3 %. Uvedený pokles súvisí s cieľom vlády SR racionalizovať a zvýšiť efektívnosť využívania rozpočtových prostriedkov pridelených jednotlivým kapitolám ŠR na prevádzku.

Bežné transfery sú na rok 2010 rozpočtované vo výške 8 893,4 mil. eur, čo je o 1 950,1 mil. eur viac oproti ŠR na rok 2009. Z toho transfery v rámci sektora verejnej správy predstavujú sumu 3 554,0 mil. eur, transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám sumu 3 543,0 mil. eur, dotácie nefinančným subjektom sumu 911,0 mil. eur, zahraničné transfery sumu 878,1 mil. eur a transfery do tuzemských finančných inštitúcií sumu 7,4 mil. eur. Medziročný 28,1 % rast súvisí s rozpočtovaním transferu na vykrytie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne z titulu zavedenia kapitalizačného piliera

dôchodkového poistenia, zvýšenia zdrojov z EÚ a ich spolufinancovania v Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR. V roku 2010 sa tiež zvyšuje transfer na štátom platené poistné za zákonom určené skupiny osôb v kapitole Ministerstva zdravotníctva SR.

Výdavky ŠR na splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi sa na rok 2010 rozpočtujú v sume 1 144,3 mil. eur. Podrobnejšie informácie o tejto problematike sú uvedené v časti 3.2.3.8 Financie a štátny dlh.

3.2.2. Kapitálové výdavky

Porovnanie rozpočtovania štruktúry kapitálových výdavkov ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	mil. eur	Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
700 Kapitálové výdavky		2 227,2	2 425,4	198,2	8,90
z toho:					
710 Obstarávanie kapitálových aktív		641,0	399,0	-242,0	-37,75
720 Kapitálové transfery		1 586,2	2 026,4	440,2	27,75

Zdroj: MF SR

Kapitálové výdavky ŠR sa v návrhu rozpočtu na rok 2010 rozpočtujú vo výške 2 425,4 mil. eur, V porovnaní so schváleným ŠR na rok 2009 sú vyššie o 198,2 mil. eur. Dochádza k ich rastu o 8,9 %, čo je spôsobené predovšetkým očakávaným zvýšením čerpania zdrojov z EÚ a spolufinancovania zo ŠR.

Výdavky na obstarávanie kapitálových aktív sú v roku 2010 rozpočtované vo výške 399,0 mil. eur a z nich najväčší objem predstavujú výdavky na nákup strojov, prístrojov a zariadení v sume 185,9 mil. eur a výdavky na realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia v sume 151,8 mil. eur.

Kapitálové transfery sa na rok 2010 rozpočtujú v sume 2 026,4 mil. eur, z toho transfery v rámci sektora verejnej správy vo výške 182,8 mil. eur, transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v sume 151,0 mil. eur a transfery nefinančným právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom vo výške 1 827,6 mil. eur.

3.2.3. Výdavky podľa vybraných odvetví

3.2.3.1. Zdravotníctvo

Nevyhnutným predpokladom zaistenia plnohodnotného života jednotlivca v každom veku je popri spravodlivom dôchodkovom zabezpečení aj zodpovedná politika štátu v oblasti zdravotníctva.

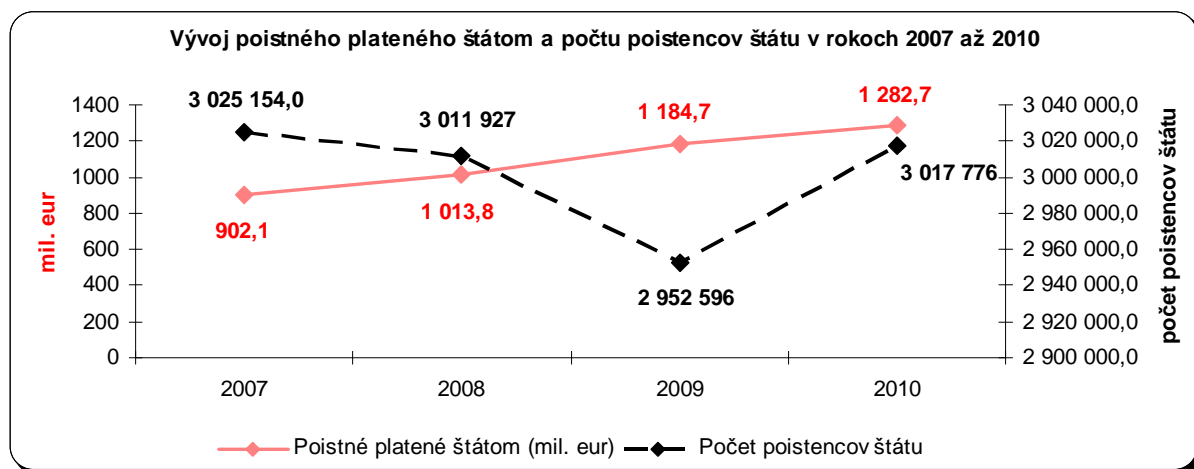
Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na zdravotníctvo na roky 2009 a 2010 vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na zdravotníctvo spolu	mil. eur	1 323,601	1 458,023	134,42	1,10
z toho:					
kapitola Ministerstva zdravotníctva SR		1 305, 667	1 439, 532	133,87	1,10
ostatné kapitoly ŠR		17, 934	18,491	0,56	1,03

Zdroj: MF SR

Poistné platené štátom za zákonom určené skupiny osôb sa v rozpočte Ministerstva zdravotníctva SR na rok 2010 medziročne zvýši o 10,5 % na 282,678 mil. eur.

Skutočnosť vývoja poistného plateného štátom a počtu poistencov štátu za roky 2007 a 2008 a ich predikcie na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Na vývoj poistného plateného štátom v roku 2010 bude mať rozhodujúci vplyv očakávaný rast zamestnanosti a priemernej nominálnej mesačnej mzdy. Platba na jedného poistenca štátu sa v roku 2010 zvýši o 2,62 eura na 35,42 eura.

V kapitole Ministerstva zdravotníctva SR sú rozpočtované bežné transfery v sume 1 307,576 mil. eur, z toho transfery v oblasti verejnej správy v sume 20,555 mil. eur a transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám v sume 1 284, 319 mil. eur.

V rámci realizácie dvoch operačných programov (Zdravotníctvo a Vzdelávanie) sú na rok 2010 rozpočtované finančné prostriedky v celkovej sume 82,165 mil. eur, v tom 69,840 mil. eur prostriedky EÚ a 12,325 mil. eur prostriedky ŠR na spolufinancovanie, čo v porovnaní s rokom 2009 predstavuje nárast o 112,6 %. Objem prostriedkov z rozpočtu EÚ predstavuje 4,85 % z rozpočtu Ministerstva zdravotníctva SR.

V rezorte zdravotníctva sa v roku 2010 predpokladá aj čerpanie grantov v rámci programu Nórsky finančný mechanizmus a programu Finančný mechanizmus EHP vrátane spolufinancovania zo ŠR pre oblasť výskumu a vývoja v zdravotníctve v sume 0,188 mil. eur, čo predstavuje medziročný pokles o 27,1 %.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 zameria na kontrolu úrovne dohľadu nad verejným zdravotným poistením a kontrolu efektívnosti a účinnosti opatrení

prijatých na riešenie dopadov finančnej a hospodárskej krízy v zdravotnej poisťovni s majetkovou účasťou štátu. Ďalšou prioritou kontrolnej činnosti bude kontrola čerpania finančných prostriedkov v rámci Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórskeho finančného mechanizmu a Švajčiarskeho finančného mechanizmu na vybrané projekty.

Celkové rozpočtované výdavky Ministerstva zdravotníctva SR vrátane poisťného plateného štátom a zahraničných grantov vzrastú v roku 2010 o 10,3 % oproti roku 2009.

3.2.3.2. Zamestnanosť a sociálne veci

Podpora sociálnej súdržnosti, rovnosti medzi mužmi a ženami, vytváranie rovnakých príležitostí pre sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov prostredníctvom primeraných, dostupných, finančne udržateľných, adaptabilných a účinných systémov sociálnej ochrany a politiky sociálnej inklúzie má prispieť k rastu zamestnanosti a tým aj k ekonomickému rastu založenom na raste produktivity práce a konkurencieschopnosti.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na zamestnanosť a sociálnu inklúziu prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky na zamestnanosť a sociálnu inklúziu	mil. eur	1 738,378	1 785,626	47,25	1,03
Z toho:					
výdavky na zamestnanosť		141,363	210,266	68,90	1,49
v tom:					
- národné programy		15,616	67,599	51,98	4,33
- investičné stimuly		16,970	22,799	5,83	1,34
výdavky na sociálnu inklúziu		1 597,015	1 575,360	- 21,66	0,99

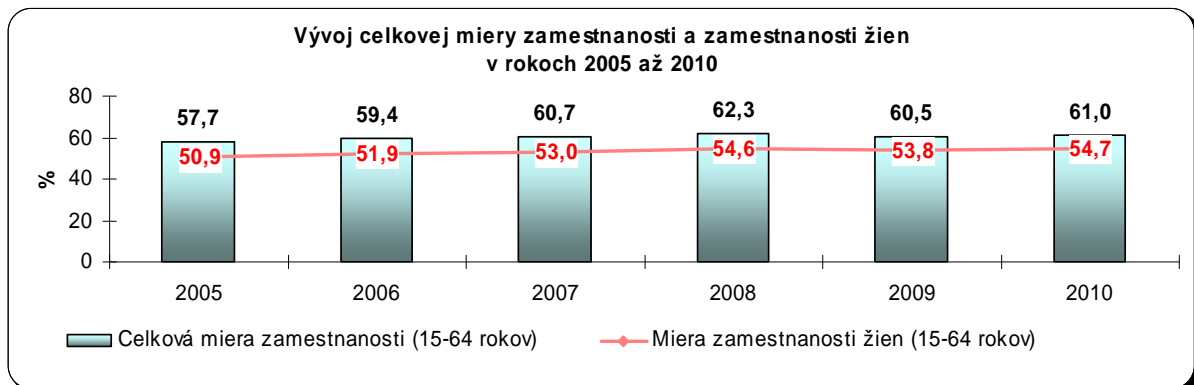
Zdroj: MF SR

Celkové disponibilné zdroje Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na rok 2010 sú rozpočtované v sume 1 967,688 mil. eur, čo v porovnaní s rokom 2009 predstavuje nárast o 4,12 %; domáce rozpočtové zdroje vzrástli o 3,90 % a zdroje z Európskeho sociálneho fondu vrátane spolufinancovania zo ŠR o 7,28 %. Na rok 2010 sú v kapitole rozpočtované bežné transfery v sume 1 707,462 mil. eur.

V sume rozpočtovanej na politiku zamestnanosti, ktorá je riešená v rámci medzirezortného programu Ľudské zdroje, sú rozpočtované aj zdroje operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Zdroje rozpočtované na rok 2010 v rámci národných programov rozvoja aktívnej politiky trhu práce presiahli štvornásobok sumy rozpočtovanej v roku 2009. Prostriedky v sume 22,799 mil. eur sú v rozpočte kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR alokované na tvorbu nových pracovných miest.

Výdavky ŠR na politiku zamestnanosti sa na rok 2010 medziročne zvýšia o 68,9 mil. eur na 210,3 mil. eur. Prioritou sú hlavné problémy charakterizované nízkou mierou zamestnanosti, nesúlalom medzi dopytom a ponukou kvalifikovanej pracovnej sily, výraznými regionálnymi rozdielmi a vysokou mierou nezamestnanosti.

Vývoj miery zamestnanosti osôb a žien vo veku 15 až 64 rokov podľa výberového zisťovania pracovných síl v rokoch 2005 až 2008 a predikcie na roky 2009 až 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

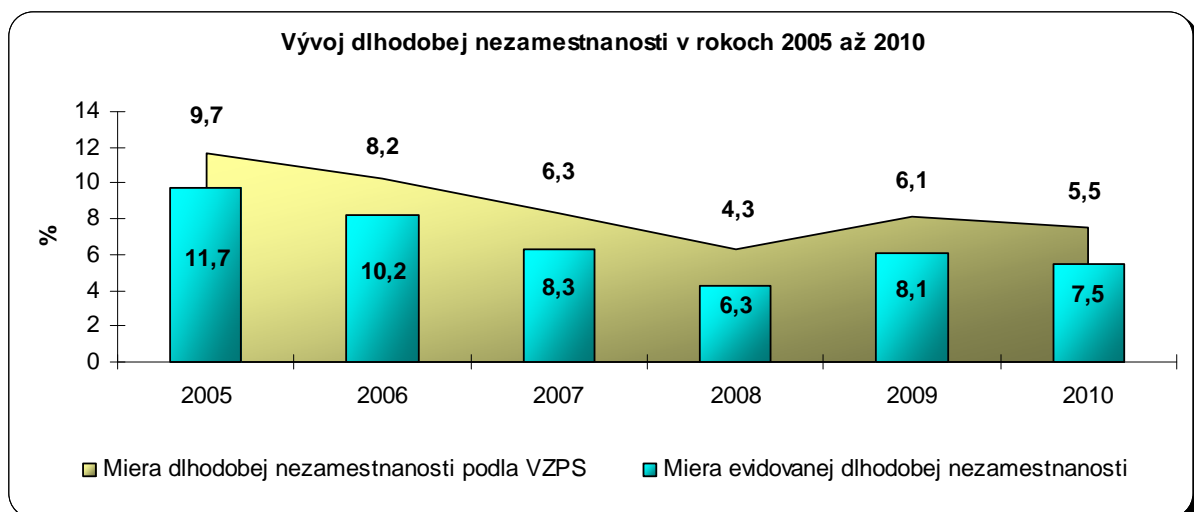
Zdroj: MF SR

Vo vývoji celkovej miery zamestnanosti v SR v roku 2010 na úrovni 61,0 % sa vplyvom aktívnej politiky trhu práce mierne zníži zaostávanie miery zamestnanosti žien na úroveň 54,7 %, čo je v súlade s cieľom Lisabonskej stratégie postupne zvýšiť mieru zamestnanosti žien na úroveň 60 %.

Aj vo vývoji zamestnanosti starších ľudí vo veku 55 až 64 rokov sa v roku 2010 očakáva medziročné zvýšenie o 0,9 p. b na 38,5 %, avšak tu bude zaostávanie za cieľom Lisabonskej stratégie na úrovni 50 % výraznejšie.

Pre vývoj zamestnanosti v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy v roku 2010 bude dôležité pokračovať aj naďalej v úsilí revidovať aktívnu politiku trhu práce tak, aby lepšie odzrkadľovala vývoj zamestnanosti.

Kľúčovým problémom politiky trhu práce v roku 2010 zostáva i naďalej riešenie dlhodobej nezamestnanosti nad 12 mesiacov, ktorej vývoj v rokoch 2005 až 2008 a predikcie na roky 2009 až 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Dôvodom vysokého podielu dlhodobej nezamestnanosti je nevhodná vzdelanostná štruktúra, sťažený prístup k zamestnanosti prostredníctvom podpory rovnosti v prístupe na trh práce a nižšia integrácia skupín ohrozených vylúčením na tomto trhu. Okrem potreby riešenia týchto problémov v roku 2010 nemenej dôležité bude aj riešenie rodových rozdielov v odmeňovaní a zamestnanosti, rozvoj stratégie aktívneho starnutia s využitím efektov z celoživotného vzdelávania a vytvárania pracovných príležitostí pre mladých ľudí.

Na politiku sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľstva do spoločnosti sa v návrhu ŠR na rok 2010 rozpočítajú výdavky v sume 1 575,4 mil. eur, ktoré vychádzajú z celkového procesu globalizácie a demografických zmien pri rešpektovaní predpokladov makroekonomického vývoja v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy.

NKÚ SR sa v roku 2010 zameria na oblasť zamestnanosti v rámci kontroly programov, resp. nástrojov aktívnej politiky trhu práce zameraných na zvýšenie zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím vo verejnom sektore.

3.2.3.3. Školstvo, veda a technika, šport a kultúra

Zvyšovanie úrovne vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácií je základným predpokladom rastu produktivity práce, konkurencieschopnosti, dlhodobo udržateľného rastu ekonomiky a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva. Pre zvyšovanie kvality života obyvateľstva je dôležitý aj rozvoj kultúry, v rámci ktorej predovšetkým ochrana a využívanie kultúrneho dedičstva spoločnosti spolu s novou pôvodnou tvorbou sú základom pre uchovanie a posilnenie identity Slovenska.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na školstvo, vedu a techniku, šport a kultúru vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na školstvo, vedu a techniku, šport a kultúru	mil. eur	3 299,471	3 494,414	194,94	1,06
v tom:					
výdavky na školstvo		2 592,322	2 672,564	80,24	1,03
výdavky na vedu a techniku		414,834	456,483	41,65	1,10
výdavky na šport		51,302	105,931	54,63	2,06
výdavky na kultúru		241,013	259,436	18,42	1,08

Zdroj: MF SR

Verejné zdroje na vzdelávanie sa v roku 2010 oproti predchádzajúcemu roku zvýšia o 7,05 % a celkové zdroje o 6,94 %. Prostriedky ŠR v porovnaní s rokom 2009 vzrastú o 0,49 % a zdroje zo štrukturálnych fondov so spolufinancovaním zo ŠR o 166,3 %.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na školstvo vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

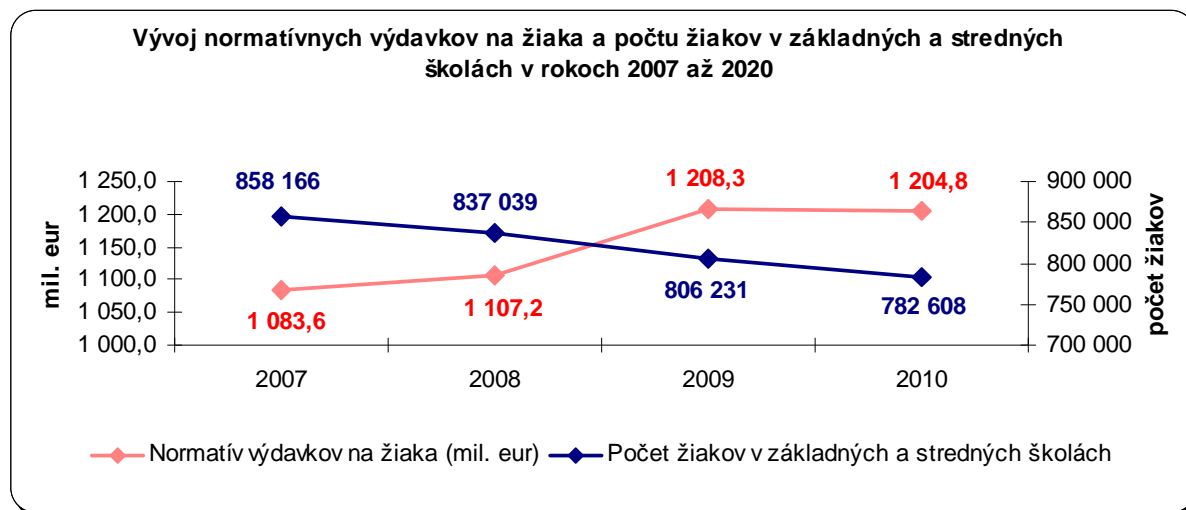
Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na školstvo	mil. eur	2 592,322	2 672,564	80,24	1,03

z toho:					
výdavky na regionálne školstvo		2 027, 170	2 036,223	9,05	0,45 %
výdavky na vysoké školstvo		565,152	636,341	71,19	12,6 %

Zdroj: MF SR

Celkové rozpočtované výdavky na regionálne školstvo vzrastú oproti roku 2009 o 0,46 %. Podiel výdavkov na regionálne školstvo prostredníctvom Ministerstva školstva SR predstavuje 62,5 % z celkových zdrojov regionálneho školstva pri medziročnom raste 0,99 %. Rozhodujúci podiel na týchto výdavkoch majú normatívne výdavky v sume 1 204,0 mil. eur, ktorými sa podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu financujú základné a stredné školy regionálneho školstva v rámci systému viaczdrojového financovania.

Vývoj normatívnych výdavkov na žiaka a počtu žiakov v základných a stredných školách za roky 2007 a 2008 a predikcie na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR

Rozpočtovanie normatívnych výdavkov pri zohľadnení počtu žiakov v základných a stredných školách v roku 2010 vytvára dostatočný priestor pre uplatnenie legislatívnych zmien vrátane prislúchajúcich osobných a vecných výdavkov.

V navrhovanom objeme bežných výdavkov 1,29 mld. eur sú zahrnuté okrem prevádzky škôl aj výdavky na učebnice, prevádzku Inforeku aj ďalšie výdavky. Kapitálové výdavky Ministerstva školstva SR pre regionálne školstvo sú rozpočtované vo výške 4,07 mil. eur na financovanie rekonštrukcií škôl a štátnych školských zariadení a na riešenie havarijných situácií.

NKÚ sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti školstva zameria na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami poskytnutými na vyučovací proces a na nakladanie s majetkom v gymnáziách v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na vedu a techniku vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel 2-1	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na vedu a techniku	mil. eur	414,834	456,483	41,65	1,10
z toho:					
Slovenská akadémia vied		61,624	54,558	- 7,07	0,89

Zdroj: MF SR

Výdavky Ministerstva školstva SR na vedu a techniku sú tvorené hlavne výdavkami na podporu vysokoškolskej vedy a techniky, mzdovými výdavkami pedagogických pracovníkov vysokých škôl s vedeckou činnosťou, čo predstavuje 1/5 celkových mzdových nákladov pedagogických pracovníkov vysokých škôl. Na financovanie vedy a techniky z verejných zdrojov sa v kapitole predpokladá významný podiel finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ z druhého programového obdobia vo výške 240 mil. eur.

Ďalšou z oblastí zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR v roku 2010 bude kontrola postupov pri výbere a monitorovaní riešenia projektov na podporu výskumu a vývoja v kapitole Ministerstva školstva SR.

Predkladaný rozpočet Slovenskej akadémie vied, predstaviteľ základného výskumu v SR, v celkovej sume výdavkov 54,6 mil. eur znamená vyše 11 % pokles voči predchádzajúcemu obdobiu. Vzhľadom na to, že Slovenská akadémia vied realizuje okrem základného výskumu aj tretí stupeň vzdelávania (doktorandské štúdium), je redukcia rozpočtu kapitoly v rozpore s prioritou vlády SR v oblasti formovania vedomostnej spoločnosti. Pokles transferov do základného výskumu zo ŠR vedie totiž ku komercionalizácii subjektov základného výskumu za účelom prežitia.

Porovnanie výdavkov ŠR na podporu športu na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na šport	mil. eur	51,302	105,931	54,63	2,06

Zdroj: MF SR

Zvýšenie objemu výdavkov na šport v ŠR na rok 2010 je v kapitálových výdavkoch rozpočtované najmä na zabezpečenie rekonštrukcie Zimného štadióna v Bratislave v sume 26,5 mil. eur a financovanie výstavby futbalového štadióna pre potreby športovej reprezentácie v sume 27,6 mil. eur t. j. spolu 54,1 mil. eur. Výdavky na šport bez uvedených kapitálových výdavkov predstavujú iba 51,9 mil. eur, čo je medziročný rast 1,75 %, t. j. na úrovni predpokladanej ročnej miery inflácie.

Porovnanie výdavkov ŠR na rozvoj kultúry na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na kultúru	mil. eur	241,013	259,436	18,42	1,08
z toho:					
kapitola Ministerstva kultúry SR		189,015	169, 772	-19,24	0,90
iné rezorty		51,998	89,664	37,67	1,72

Zdroj: MF SR

V kapitole Ministerstva kultúry SR sú rozpočtované bežné transfery v sume 118,205 mil. EUR.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti kultúry zameria na kontrolu obnovy národných kultúrnych pamiatok, a to predovšetkým na lokality svetového kultúrneho dedičstva.

3.2.3.4. Bývanie a regionálny rozvoj

Bývanie patrí k základným potrebám človeka. Poslaním regionálneho rozvoja je účelnou kombináciou centrálnych rozvojových impulzov a parciálnych politík predovšetkým samosprávnych krajov odstrániť regionálne disparity a podporiť harmonický, trvalo udržateľný rozvoj na celom území Slovenska.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na bývanie a regionálny rozvoj vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na bývanie a regionálny rozvoj	mil. eur	427,3	559,8	+ 132,5	1,31
z toho:					
výdavky na bývanie		270,5	263,0	- 7,5	0,97
výdavky na regionálny rozvoj		156,8	296,8	+ 140,0	1,89

Zdroj: MF SR

Na podporu rozvoja bývania v roku 2010 sa rozpočtujú verejné výdavky v sume 263 mil. eur, z toho 174 mil. eur z rozpočtu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR a 88,8 mil. eur z vlastných príjmov Štátneho fondu rozvoja bývania. V porovnaní s rokom 2009 sa znižujú verejné výdavky na výstavbu o 7,5 mil. eur, čo predstavuje pokles o 2,8 %. Dotácie ŠR sú rozpočtované v porovnaní s rokom 2009 nižšie o 26,7 mil. eur. Naopak vlastné zdroje Štátneho fondu rozvoja bývania predstavujú nárast o 19 mil. eur.

Na regionálny rozvoj bolo na rok 2010 rozpočtovaných 296,8 mil. eur, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom nárast o 89,3 %. Najväčší nárast predstavujú zdroje EÚ o 131,3 mil. eur a prostriedky ŠR na spolufinancovanie o 9 mil. eur. Výdavky z týchto zdrojov sú smerované prevažne pre obce a vyššie územné celky prostredníctvom Operačných programov Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti bývania a regionálneho rozvoja zameria na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami poskytnutými na program zateplňovania bytov a na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami, ktoré boli poskytnuté Regionálnym rozvojovým agentúram.

3.2.3.5. Doprava

Prioritou súčasnej vlády so spoločnou európskou dopravnou politikou je zrýchlenie tempa výstavby a modernizácia dopravnej infraštruktúry s cieľom pripojenia nadradenej

dopravnej infraštruktúry na transeurópsku dopravnú sieť a zlepšenie dostupnosti všetkých regiónov k nadradenej dopravnej infraštruktúre.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na dopravu vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na dopravu	mil. eur	1 954,54	1 905,17	-49,37	0,97
z toho:					
cestná infraštruktúra z toho:		1 430,35	1 241,95	-188,40	0,87
železničná doprava		433,74	602,73	+168,99	1,39
letecká doprava a infraštruktúra		5,31	5,31	0,00	1,00
Ostatné		85,14	55,18	-29,96	0,65

Zdroj: MF SR

Celkové zdroje na dopravu predstavujú sumu 1,91 mld. eur. Samotné prostriedky ŠR bez zdrojov EÚ a spolufinancovania zo ŠR sa pre rok 2010 rozpočtujú na úrovni 572 mil. eur. Na výdavky súvisiace s cestnou infraštruktúrou je rozpočtovaných 1,24 mld. eur, z toho 0,91 mld. eur na výstavbu cestnej infraštruktúry. Z prostriedkov ŠR a zdrojov EÚ je rozpočtovaných 762 mil. eur. Vláda SR schválila koncepciu rozvoja diaľničnej infraštruktúry, plnenie ktorej je priebežne kontrolované. Zvýšiť tempo výstavby diaľnic umožňuje tiež uznesenie vlády SR o možnosti výstavby diaľnic zo zdrojov verejného a súkromného sektora prostredníctvom projektov PPP. Prostriedkami na výstavbu diaľnic sa stanú aj zdroje z príjmov z elektronického systému výberu mýta cez Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s.

Jedným z dôvodov mohutnej výstavby diaľnic je skutočnosť, že až jedna tretina územia Slovenska má prístup na diaľnicu resp. rýchlостnú cestu v čase 45 minút, čo je jedným z negatívnych faktorov na vstup nových investorov predovšetkým v ekonomicky slabších regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti. Ďalším dôvodom je jedna z najnižších ukazovateľov hustoty diaľničnej siete na km² územia v rámci EÚ. K 31.12.2006 bol pomer kilometrov diaľnic ku rozlohe územia Slovenska približne 7,11 km/tis. km², kým v EÚ bol tento ukazovateľ k rovnakému obdobiu približne 20,00 km/ tis. km². Do konca roka 2010 sa plánuje vybudovať 349 km diaľnic a 136 km rýchlостných ciest, čím sa zvýši pomer týchto komunikácií ku rozlohe územia Slovenska približne na 15 km/ tis. km². Dokončenie výstavby diaľnic a rýchlостných ciest bude významným faktorom k zlepšeniu vnútroštátneho a medzinárodného dopravného prepojenia a tým aj k vytvoreniu lepších podmienok pre prílev priamych zahraničných investícií.

Stav infraštruktúry cestnej dopravy v km na Slovensku v rokoch 2004 až 2008 podľa údajov Slovenskej správy ciest dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		2004	2005	2006	2007	2008
Infraštruktúra cestnej dopravy	km	17 786,544	17 808,957	17 833,633	17 882,885	17 915,654
z toho:						
diaľnice a privádzače spolu		322,403	333,713	333,713	372,520	392,781
cesty I. triedy		3 341,260	3 341,133	3 359,019	3 365,924	3 434,283
cesty II. triedy		3 729,028	3 733,546	3 742,133	3 742,376	3 686,295
miestne komunikácie		25 219,900	25 941,900	25 941,900	25 941,900	25 941,900

Zdroj: Slovenská správa ciest

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti dopravy zameria na kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami ŠR a EÚ poskytnutými na výstavbu vybraných diaľničných úsekov.

Na správu a údržbu cestnej infraštruktúry sa predpokladá v roku 2010 vynaložiť celkom 335 mil. eur, z toho na správu a údržbu ciest I. triedy 40,4 mil. eur a na prípravu a realizáciu opráv diaľnic a rýchlостných ciest 29,9 mil. eur. V roku 2010 je vyčlenených na správu, údržbu a opravy ciest II. triedy 140 mil. eur, pričom mestá a obce by mali realizovať správu a údržbu miestnych komunikácií za 124 mil. eur.

Na výstavbu cestnej infraštruktúry sa v roku 2010 predpokladá vynaložiť celkovo 907 mil. eur, z toho na výstavbu ciest I. triedy sú navrhované výdavky vo výške 119 mil. eur a na výstavbu diaľnic a rýchlостných ciest sa predpokladá použiť 573 mil. eur. Samotné prostriedky ŠR (bez zdrojov EÚ a spolufinancovania) predstavujú čiastku 139 mil. eur.

Na železničnú dopravu je v roku 2010 rozpočtovaných 603 mil. eur. Tieto prostriedky sú smerované hlavne na financovanie výkonov vo verejnom záujme na osobnú dopravu (149 mil. eur), a na železničnú dopravnú cestu (119 mil. eur). 324 mil. eur je určených na rozvoj a modernizáciu železničných dopravných ciest a 8,95 mil. eur smeruje na obnovu železničných mobilných prostriedkov.

Na program letecká doprava a infraštruktúra je rozpočtovaných 5,31 mil. eur, presne ako v roku 2009, a to na poskytovanie služieb súvisiacich s odletmi a pristátiami lietadiel pri vykonávaní letov oslobodených od odplát za pristátie a použitie letiska, na zabezpečenie bezpečnosti ochrany letísk ako aj na správu, údržbu a zhodnocovanie letiskovej infraštruktúry.

Ďalšou z oblastí zamerania kontrolnej činnosti NKÚ SR v roku 2010 bude kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami poskytnutými na rozvoj a modernizáciu železničného mobilného parku a kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami vyčlenenými na prípravu a realizáciu rekonštrukcie vybraného letiska.

3.2.3.6. Hospodárstvo

Úroveň a efektívnosť hospodárstva závisí od kvality podnikateľského prostredia, ktoré je základným predpokladom dlhodobej konkurencieschopnosti a rastu ekonomiky pri zohľadnení potenciálu každého regiónu Slovenska.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na hospodárstvo vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na hospodárstvo	mil. eur	309	364	55	1,18
z toho:					
rozvoj priemyslu a podpora podnikania		218	270	52	1,24
štátne hmotné rezervy		22	28	6	1,27
inštitucionálna podpora hospodárstva		69	66	-3	0,96

Zdroj: MF SR

Výdavky v oblasti hospodárstva predstavujú na rok 2010 sumu 364 mil. eur a v porovnaní s rokom 2009 sú vyššie o 17,8 %. Celkový vývoj v tejto oblasti bude závisieť od výšky prostriedkov zo zdrojov EÚ a spolufinancovania zo ŠR.

Na rozvoj priemyslu a podporu podnikania smerujú prostriedky v sume 270 mil. eur, čo v porovnaní s rokom 2009 predstavuje nárast o 23,8 %.

Na podporu inovácií sú zo zdrojov EÚ a spolufinancovania zo ŠR v rámci Operačného programu 'Konkurencieschopnosť a hospodársky rast' rozpočtované výdavky v sume 98,9 mil. eur. Hlavným cieľom podpory podnikania v oblasti inovácií a aplikovaného výskumu je zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu podporou zavádzania inovácií a technologických transferov, ako aj tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania. Výdavky v tejto oblasti sú určené aj na účasť slovenských výrobcov na veľtrhoch a výstavách.

Na podporu v oblasti energetiky sa rozpočtujú finančné prostriedky EÚ a spolufinancovania zo ŠR v sume 42,4 mil. eur. Tieto prostriedky sa rozpočtujú na podporu projektov využívania progresívnych úsporných technológií, projektov zlepšenia tepelno-technických charakteristík budov, projektov využívania nových technologických zariadení na výrobu elektrickej energie a tepla, projektov využívania odpadového tepla z výroby elektrickej energie, projektov využívania obnoviteľných zdrojov energie a projektov podpory verejného sektora pri budovaní a modernizácii verejného osvetlenia v mestách a obciach.

Podpora cestovného ruchu v sume 46,7 mil. eur bude v roku 2010 zameraná na budovanie komplexných služieb cestovného ruchu s celoročným využitím prostredníctvom nových služieb s vyššou pridanou hodnotou, propagáciu slovenského cestovného ruchu doma i v zahraničí a na podporu rozvoja informačných služieb cestovného ruchu – pokračovanie v tvorbe Národného jednotného informačného systému cestovného ruchu (NUTIS).

Na investičné projekty sú rozpočtované finančné prostriedky v sume 42,9 mil. eur, ktoré sú určené na podporu projektu spoločnosti Samsung Electronics LCD Business na vybudovanie moderného výrobného závodu a na podporu rozšírenia výroby automobilov pre spoločnosť KIA Motors Slovakia. Rozpočtové prostriedky sú určené aj na výstavbu a revitalizáciu infraštruktúry hnedých priemyselných parkov, budovanie infraštruktúry zelených priemyselných parkov s ekonomicko-sociálnym dopadom pre región a na realizáciu projektov ochrany spotrebiteľa. Ďalej na financovanie podporných aktivít pre malé a stredné podnikanie, činnosti Národného jadrového fondu v oblasti vyradovania jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, činnosti organizácie SARIO na spolufinancovanie programov Interreg IVC a Interract II a podpory uhľového a rudného baníctva.

Výdavkami kapitoly Štátne hmotné rezervy na rok 2010 sa zabezpečujú úlohy v hospodárení hmotných rezerv, mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob. V medzirezortnom programe Podpora obrany sú zabezpečené úlohy v oblasti mobilizačných rezerv v zmysle požiadaviek ozbrojených síl a v programe Hospodárska mobilizácia sú vytvorené podmienky pre zabezpečenie nevyhnutných potrieb pri riešení krízových situácií.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na inštitucionálnu podporu hospodárstva na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na inštitucionálnu podporu hospodárstva	mil. eur	288	336	48	1,17
z toho:					
Ministerstvo hospodárstva SR		269	319	50	1,19
Úrad jadrového dozoru SR		5	4	-1	0,8
Úrad priemyselného vlastníctva SR		3	3	0	1,0
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR		8	7	-1	0,87
Protimonopolný úrad SR		3	3	0	1,0

Zdroj: MF SR

Na inštitucionálnu podporu sa v kapitole Ministerstva hospodárstva SR na rok 2010 rozpočtujú výdavky, ktoré sú určené predovšetkým na zabezpečenie plnenia úloh rozpočtových a príspevkovej organizácie rezortu, občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa, Európskeho spotrebiteľského centra, ako aj na plnenie úloh medzirezortných programov v celkovej sume 48,8 mil. eur.

Rozpočtové prostriedky Úradu jadrového dozoru SR na rok 2010 predstavujú sumu 4,47 mil. eur, čo je v súlade s aplikáciou modelu alternatívneho financovania z iných zdrojov. Výdavky sú určené na plnenie úloh rezortu najmä v oblasti zabezpečovania výkonu dozoru nad jadrovou bezpečnosťou.

Výdavky na činnosť Úradu priemyselného vlastníctva SR sa rozpočtujú v roku 2010 v sume 2,88 mil. eur. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR má na rok 2010 rozpočtované finančné prostriedky v celkovej sume 7,25 mil. eur. Zdroje kapitoly Ministerstva hospodárstva SR sú smerované aj na zabezpečenie úloh ústredného orgánu a rozpočtových a príspevkových organizácií rezortu. Výdavky Protimonopolného úradu SR sa v roku 2010 rozpočtujú sumou 2,37 mil. eur predovšetkým na ochranu hospodárskej súťaže.

3.2.3.7. Pôdohospodárstvo a životné prostredie

Konkurencieschopnosť a trvalá udržateľnosť poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva pri rešpektovaní zásad ochrany životného prostredia garantujú regionálne vyvážený rozvoj vidieka.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na pôdohospodárstvo a životné prostredie vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na pôdohospodárstvo a životné prostredie	mil. eur	1 403,4	1 662,5	259,1	1,18
z toho:					
Pôdohospodárstvo		976,1	1 158,6	182,5	1,87
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR		41,8	39,6	-2,2	0,95
životné prostredie		385,5	464,3	78,8	1,20

Zdroj: MF SR

Navrhovaný limit výdavkov kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR na rok 2010 je v celkovej sume 1 158 603 tis. eur, čo oproti roku 2009 predstavuje zvýšenie limitu výdavkov o 18,7 % na 182 536 tis. eur. Prostriedky z rozpočtu EÚ, z navrhovaného limitu

výdavkov, predstavujú čiastku 765 944 tis. eur, čo je 66,10 % z celkových navrhovaných výdavkov kapitoly. Verejné prostriedky zo ŠR vrátane spolufinancovania sú navrhnuté v celkovej čiastke 392 660 tis. eur, z čoho prostriedky ŠR na spolufinancovanie k zdrojom z EÚ predstavujú 284 343 tis. eur.

Podiel prostriedkov EÚ na celkovom objeme výdavkov kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR má vzrastajúci charakter a sú orientované najmä do programu rozvoja vidieka, operačného programu Rybné hospodárstvo a trhovo orientovaných výdavkov. Uvedený stav je pozitívny nielen vzhľadom na to, že rezort Ministerstva pôdohospodárstva SR je jedným z rozhodujúcich rezortov podieľajúcich sa na čerpaní prostriedkov z fondov EÚ, ale aj na skutočnosť, že jedným zo schválených protikrízových opatrení vlády SR je zrýchliť a úspešne čerpať prostriedky z rozpočtu EÚ, ktoré sú rozpočtované v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, ktoré od roku 2007 prevzali záväzky Európskeho poľnohospodárskeho záručného a usmerňovacieho fondu a Európskeho fondu pre riadenie rybolovu.

Najvýznamnejšiu časť prostriedkov predstavujú rozpočtované výdavky na Program rozvoja vidieka vo výške 651 154 tis. eur, čo je v relatívnom vyjadrení viac o 84,7 % oproti schválenému rozpočtu pre tento program na rok 2009 a zároveň predstavuje 56,2 % z celkového navrhovaného limitu výdavkov. Hlavným zdrojom financovania tohto programu sú prostriedky z rozpočtu EÚ vo výške 489 709 tis. eur a spolufinancovanie zo ŠR je navrhnuté vo výške 161 445 tis. eur.

Ďalšiu významnú časť výdavkov kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR predstavujú výdavky na priame platby (jednotná platba na plochu, osobitná platba na cukor, osobitná platba na ovocie a zeleninu a osobitná platba na rajčiaky), ktoré sú navrhnuté vo výške 360 398 tis. eur (prostriedky EÚ v sume 241 128 tis. eur, pohľadávka voči EÚ v sume 40 536 tis. eur a národná vyrovnávací platba v sume 78 734 tis. eur). Národná vyrovnávací platba, v zmysle prístupovej zmluvy s EÚ, je na rok 2010 rozpočtovaná na úrovni 20 % z možných 30 %.

Oproti roku 2009 je navrhovaný limit výdavkov na inštitucionálnu podporu v rámci kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR (zabezpečenie činností rozpočtových a príspevkových organizácií) na rok 2010 nižší o 46,5 %, s čím je spojené výrazné zníženie v oblasti tovarov a služieb, bežných transferov a kapitálových výdavkov. Podobne je to aj v prípade medziročného zníženia výdavkov v rámci štátnej pomoci a národných podpôr.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na pôdohospodárstvo vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na pôdohospodárstvo	mil. eur				
z toho:					
priame platby		394,502	360,398	- 34,104	0,91
rozvoj vidieka		352,615	651,154	+ 298,539	1,82
rybné hospodárstvo		2,524	3,187	+ 0,663	1,26
trhovo - orientované výdavky		34,958	35,548	+ 0,590	1,02
štátna pomoc a národné podpory		37,875	8,238	- 29,637	0,22
inštitucionálna podpora pôdohospodárstva		153,592	100,079	- 53,513	0,65

Zdroj: MF SR

Výdavky v oblasti životného prostredia sú financované z vlastných zdrojov kapitoly Ministerstva životného prostredia SR, zo zdrojov EÚ spolu s príslušným spolufinancovaním zo ŠR, prostriedkov Environmentálneho fondu a z ďalších finančných nástrojov a programov v rámci EÚ zameraných na podporu aktivít v oblasti životného prostredia. Významné bude ďalšie čerpanie hlavne oblasti prostriedkov EÚ v rámci druhého programovacieho obdobia. Prioritami zostávajú projekty v oblasti protipovodňovej ochrany, znižovania emisií znečisťujúcich látok, recyklácie odpadov, eliminácie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a dobudovanie infraštruktúry ochrany prírody.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti životného prostredia zameria predovšetkým na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami poskytnutými na financovanie národných parkov a chránených území v rámci sústavy NATURA 2000 a na kontrolu poskytovania verejných prostriedkov na protipovodňové opatrenia.

3.2.3.8. Financie a štátny dlh

Základným cieľom fiškálnej politiky je aj napriek pretrvávajúcej globálnej finančnej a hospodárskej kríze pokračovať v konsolidácii verejných financií znižovaním deficitu verejných financií, aby SR aj po vstupe do Európskej menovej únie plnila maastrichtské kritéria v súlade s pravidlami nového znenia Paktu stability a rastu.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na financie a štátny dlh vrátane prostriedkov zo zdrojov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na financie a štátny dlh	mil. eur	1 467,6	1 635,6	168,0	11,45
z toho:					
financie		469,1	491,3	22,2	4,74
štátny dlh		998,5	1 144,3	145,8	14,60

Zdroj: MF SR

Najväčší objem prostriedkov rozpočtovaných na rok 2010 vo výdavkoch ŠR na oblasť financií vo výške 491,3 mil. eur predstavujú výdavky na program Informatizácia spoločnosti v sume 217,0 mil. eur, čo je o 71,7 mil. eur viac oproti roku 2009.

NKÚ SR v rámci kontrolnej činnosti v roku 2009 vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami zo zdrojov EÚ určených na program Informatizácia spoločnosti. Implementácia OPIS bude zabezpečovaná najmä formou národných projektov, ktoré zastrešia rôznorodé opatrenia spojené so zefektívnením verejnej správy. K 30. júnu 2009 však bolo skutočné čerpanie finančných prostriedkov na realizáciu aktivít, resp. opatrení OPIS len v rámci technickej pomoci. Aj preto NKÚ SR vidí riziko v naplnení cieľov programovaných na rok 2010.

Na výber daní v správe daňových úradov sa na rok 2010 rozpočtuje suma 99,3 mil. eur, na výber ciel a daní v správe colných úradov suma 88,7 mil. eur, na reformu daňovej a colnej správy (UNITAS) suma 3,3 mil. eur a na rozvoj informačného systému

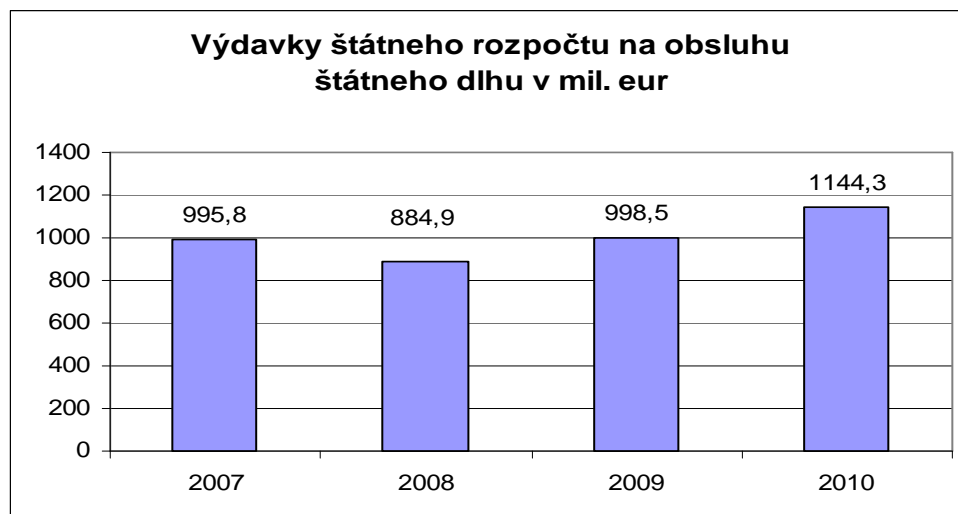
výberu cla a daní suma 1,8 mil. eur. Navrhované výdavky na činnosť daňovej a colnej správy primerane pokrývajú jej finančné potreby.

Výdavky na inštitucionálnu podporu a kontrolu sú rozpočtované v sume 81,3 mil. eur, v rámci ktorých sa zabezpečujú úlohy v oblasti rozpočtovej politiky, kontroly, štátneho výkazníctva a úlohy v oblasti finančného trhu v gescii MF SR, ako aj distribúcia kolkov. Dôležitou súčasťou sú výdavky na činnosť štátnej pokladnice a na ostatné informačné systémy riadenia verejných financií nadrezortného charakteru, ktoré zabezpečuje nielen Úrad MF SR, ale aj Štátna pokladnica, Datacentrum, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti financií zameria na kontrolu hospodárenia s prostriedkami zo zdrojov EÚ, ktoré sú určené na program Informatizácia spoločnosti. Ďalej sa zameria na kontrolu uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov a nakladania s finančnými prostriedkami v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke, a. s. a na kontrolu plnenia daňových príjmov a zavedenia systému VIES II.

Celkové výdavky na obsluhu štátneho dlhu v roku 2010 sú rozpočtované vo výške 1 144,3 mil. eur z toho rozpočtované výdavky na obsluhu domáceho dlhu sú 665,2 mil. eur a na obsluhu zahraničného dlhu 479,1 mil. eur.

Skutočné výdavky v rokoch 2007, 2008 a rozpočtované výdavky na roky na obsluhu štátneho dlhu sú uvedené v nasledujúcom grafe:

Zdroj: MF SR

Na výšku výdavkov v podmienkach globálnej finančnej a hospodárskej krízy vplyvajú úrokové sadzby, deficit ŠR, predčasne splatené úvery, dlhopisy spätne odkúpené pred splatnosťou, neznáme budúce čerpania vládnych úverov a riadenie likvidity finančného trhu a menové riadenie Európskej centrálnej banky. Prípadná zmena ktoréhokoľvek z vyššie uvedených predpokladov v roku 2010 sa môže úmerne prejaviť v adekvátnej zmene výdavkov na obsluhu štátneho dlhu.

3.2.3.9. Obrana

Slovensko vstupom do NATO sa stalo súčasťou kolektívnej obrany v rámci euroatlantického priestoru a vstupom do EÚ získalo ďalšie záruky politickej a ekonomickej stability vrátane možnosti aktívne sa podieľať na formovaní a realizácii európskej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na obranu na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na obranu	mil. eur	1 061,672	834,727	- 226,95	0,79
v tom: kapitola Ministerstva obrany SR		1 045,712	822,944	-222,77	0,79
podpora obrany		6,102	6,713	0,61	1,10
hospodárska mobilizácia		9,858	6,713	-3,15	0,68

Zdroj: MF SR

V kapitole Ministerstva obrany SR sú rozpočtované bežné transfery v sume 180,788 mil. eur. Úlohy v oblasti výskumu a vývoja na podporu obrany štátu a hospodárskej mobilizácie sa zabezpečujú medzirezortnými programami.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti obrany zameria na kontrolu dodržiavania stanovených postupov pri prevodoch nehnuteľného a vybraného hnutel'ného majetku v kapitole Ministerstva obrany SR.

3.2.3.10. Bezpečnosť a verejná správa

Bezpečnosť je základným predpokladom demokraticky a právne usporiadaného štátu, v ktorom funguje kvalitný a efektívny systém riadenia verejnej správy a verejnej kontroly.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na bezpečnosť a verejnú správu na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na bezpečnosť a verejnú správu	mil. eur	1 328,181	1 225,585	102,60	0,92
v tom:					
bezpečnosť		891,216	816,462	- 74,75	0,92
verejná správa		88,671	73,803	- 14,87	0,83
Súdniectvo a väzenstvo		289,276	272,817	- 16,46	0,94
Generálna prokuratúra SR		59,018	62,503	3,48	1,06

Zdroj: MF SR

V rámci verejnej správy sú na prenesený výkon štátnej správy rozpočtované výdavky na úseku matrík v sume 5,57 mil. eur a na úseku hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov v sume 1,78 mil. eur.

Bežné transfery Generálnej prokuratúry SR sú rozpočtované v sume 1,343 mil. eur.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na bezpečnosť na roky 2009 a 2010 podľa údajov návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na bezpečnosť	mil. eur	891,216	816,462	- 74,75	0,92

v tom:					
Ochrana verejného poriadku a bezpečnosť		749,402	674,023	-75,38	0,90
záchranné zložky		89,917	90,339	0,42	1,00
Slovenská informačná služba		42,386	43,300	0,91	1,02
Národný bezpečnostný úrad		9,511	8,800	- 0,71	0,93

Zdroj: MF SR

V rámci bezpečnosti je pre Policajný zbor SR a inštitucionálnu podporu Ministerstva vnútra SR rozpočtovaných 664 mil. eur. V roku 2010 budú k dispozícii aj prostriedky z Fondu pre vonkajšie hranice, ktoré vrátane spolufinancovania zo ŠR predstavujú sumu celkom 1,41 mil. eur.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na súdnictvo a väzenstvo na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na súdnictvo a väzenstvo	mil. eur	289,276	272,817	- 16 46	0,94
z toho:					
súdnictvo		153,305	144,356	- 8,95	0,94
v tom: súdnictvo rezortu spravodlivosti		140,114	132,981	- 7,13	0,95
Kancelária Ústavného súdu		5,669	2,853	- 2,82	0,50
Najvyšší súd SR		7,522	8,522	1,00	1,13
väzenstvo		135,971	128,461	- 7,51	0,94

Zdroj: MF SR

3.2.3.11. Štátna správa a diplomacia

Štátna správa je popri zákonodárnej a súdnej moci jednou zo základných činností štátu, ktorej nositeľmi sú orgány štátnej správy. Diplomacia v rámci zahraničnej politiky vychádza zo štátnych záujmov Slovenska s cieľom zabezpečiť nevyhnutné medzinárodné podmienky pre upevnenie bezpečnosti, hospodárskej prosperity štátu a pre zlepšenie životnej úrovne obyvateľstva s využitím členstva v EÚ a v ďalších medzinárodných organizáciách a zoskupeniach.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na štátnu správu a diplomáciu na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na štátnu správu a diplomáciu	mil. eur	249,290	221,134	-28,16	0,89
z toho:					
štátna správa		117,536	113,180	-4,36	0,96
diplomacia		131,754	107,954	-23,80	0,82

Zdroj: MF SR

Výdavky rozpočtované na štátnu správu poklesli o viac ako 28 mil. eur, čo je viac ako 11 %. Na poklese sa najviac podieľa diplomacia, kde bol návrh rozpočtu znížený oproti roku 2009 o viac ako 18 % v sume 23,8 mil. eur.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na štátnu správu na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		

Výdavky ŠR na štátnu správu	mil. eur	117,536	113,180	-4,36	0,96
z toho:					
Kancelária Národnej rady SR		42,370	41,456	-0,91	0,98
Kancelária prezidenta SR		3,895	4,040	0,14	1,04
Úrad vlády SR		33,731	26,993	-6,74	0,80
NKÚ SR		8,172	8,196	0,02	1,00
Štatistický úrad SR		25,831	29,547	3,72	1,14
Úrad pre verejné obstarávanie		3,537	2,948	-0,59	0,83

Zdroj: MF SR

V rozpočte Kancelárie Národnej rady SR sú zahrnuté výdavky na plnenie funkcií a činnosť poslancov a výborov Národnej rady SR a výdavky na činnosť poslaneckých klubov. Z kapitálových výdavkov sa predovšetkým zabezpečuje rekonštrukcia Bratislavského hradu.

V rámci výdavkov Kancelárie prezidenta SR sa zabezpečujú úlohy súvisiace so zabezpečením podmienok a všetkých činností potrebných pre výkon ústavných právomocí prezidenta republiky. Kapitálové výdavky zabezpečujú najmä rekonštrukčné práce Prezidentského paláca.

Výdavkami Úradu vlády SR na rok 2010 sa zabezpečujú prostriedky na podporu menšinovej kultúrnej politiky, na riešenie problematiky rómskych komunít, na podporu športu, na zabezpečenie prevádzky vládnej siete Govnet a Ústredného portálu verejnej správy, ako aj na trvalý Euro Info-servis pre občanov SR v súvislosti s členstvom SR v eurozóne. Pre Správu zariadení Úradu vlády SR sa zabezpečujú prostriedky na chod účelových zariadení v oblasti poskytovania služieb, na správu a údržbu objektov Úradu vlády SR, na obstaranie a správu hnutel'ného majetku tohto úradu a na obstaranie hmotného a nehmotného majetku.

V rozpočte NKÚ SR sa zohľadňuje predovšetkým zabezpečenie plnenia kontrolných úloh. Z kapitálových výdavkov sa zabezpečuje predovšetkým obstaranie softvéru a výpočtovej techniky.

V rámci výdavkov Štatistického úradu SR sa zabezpečujú nevyhnutné potreby kapitoly a nad rámec bežných potrieb sú zohľadnené aj výdavky na spracovanie výsledkov volieb. V rámci kapitálových výdavkov sa zabezpečujú najmä prostriedky na výpočtovú techniku a prevádzkové stroje a prístroje.

V rozpočte výdavkov kapitoly Úrad pre verejné obstarávanie sa predovšetkým zabezpečujú prostriedky na budovanie a rozvoj elektronického verejného obstarávania.

Porovnanie štruktúry výdavkov ŠR na diplomaciu na roky 2009 a 2010 podľa návrhu RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	mil. eur	Návrh ŠR		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Výdavky ŠR na diplomaciu		131,754	107,954	-23,80	0,82
z toho:					
zahraničná politika		114,827	97,696	-17,13	0,85
oficiálna rozvojová pomoc		7,562	3,285	-4,28	0,43
príspevky medzinárodným organizáciám		9,366	6,973	-2,39	0,74

Zdroj: MF SR

V rámci výdavkov na zahraničnú politiku sa rozpočtujú prostriedky predovšetkým na zastupiteľské úrady SR v zahraničí. Na zabezpečenie plnenia záväzkov SR v oblasti

vízovej politiky sa rozpočtujú výdavky na on-line elektronické prepojenie všetkých zložiek Schengenského informačného systému a prepojenie na Schengenský informačný systém EÚ. Kapitálovými výdavkami sa zabezpečuje nákup budov pre umiestnenie zastupiteľských úradov SR v zahraničí, nákup kancelárskych strojov, zariadení, softvéru a licencií. Z prostriedkov rozpočtovaných v rámci oblasti na oficiálnu rozvojovú pomoc sa zabezpečuje pomoc rozvojom krajín a krajín v procese transformácie.

3.3. Štátne finančné aktíva

Štátne finančné aktíva sú peňažné prostriedky štátu vytvorené z výsledkov rozpočtového hospodárenia SR z minulých rokov, peňažné prostriedky štátu zo splácania istín poskytnutých návratných výpomocí a úverov a pôžičiek, majetkové účasti štátu, cenné papiere vo vlastníctve štátu, pohľadávky štátu z poskytnutých návratných finančných výpomocí a úverov a pôžičiek, ďalšie peňažné prostriedky na základe rozhodnutia vlády alebo národnej rady. Súčasťou štátnych finančných aktív sú aj peňažné prostriedky v štátnej pokladnici a na bežných účtoch štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií a odvod za porušenie finančnej disciplíny pri nakladaní so štátnymi finančnými aktívami. Finančné operácie so štátnymi finančnými aktívami a iné operácie, ktoré ovplyvňujú stav štátnych finančných aktív, nie sú súčasťou príjmov a výdavkov SR, t. j. podľa metodiky ESA 95, sa tak na strane príjmov ako aj na strane výdavkov vylučujú z príjmov a výdavkov ŠR.

Rozpočtové operácie štátnych finančných aktív v rokoch 2009 a 2010 a ich saldo bez finančných operácií sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v tis. eur)

Rozpočtové operácie ŠFA na aktuálnej báze	2009	2010	Rozdiel	Rast
1. Príjmy - zvýšenie ŠFA	513 095	427 404	-85 691	-16,70
2. Výdavky - zníženie ŠFA	1 084 035	466 820	-617 216	-56,94
Saldo rozpočtových operácií	-570 940	-39 415	531 525	-93,10
Vylúčenie finančných operácií	93 843	-8 641	-102 484	-109,21
Saldo rozpočtových operácií bez FO (vplyv na RVS v metodike ESA 95)	-477 097	-48 056	429 041	-89,93

Zdroj: MF SR

Z tabuľky vyplýva, že rozpočtové operácie štátnych finančných aktív budú mať negatívny vplyv na RVS v metodike ESA 95. Rizikové sa javia operácie na strane príjmov štátnych finančných aktív, a to najmä dividendy od spoločností s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR (374 919 tis. eur) a tiež splatenie návratnej finančnej výpomoci od mesta Žilina (27 451 tis. eur), ktorej splatenie bolo rozpočtované aj v roku 2009.

4. Hodnotenie návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy

Rozpočtovanie príjmov a výdavkov súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010 a ich medziročného rastu v porovnaní s rokom 2009 podľa RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

(v mil. eur)

Ukazovateľ	Návrh RVS na rok 2010		Medziročný rast	
	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky
Obce	3 684,4	3 492,5	2,7 %	1,9 %
Vyššie územné celky	1 110,2	1 055,2	-0,9 %	-5,8 %

Sociálna poisťovňa	6 465,5	6 079,7	2,7 %	9,5 %
Zdravotné poisťovne	3 715,6	3 575,8	-5,4 %	-1,4 %
Štátny fond rozvoja bývania	143,7	143,3	5,3 %	5,2 %
Národný jadrový fond	773,4	67,6	-7,9 %	-19,9 %
Environmentálny fond	199,8	128,0	49,3 %	156,5 %
Slovenský pozemkový fond	20,1	20,1	4,1 %	4,1 %
Fond národného majetku SR	434,5	416,6	-17,8 %	-9,3 %
Slovenská konsolidačná, a. s.	92,0	14,5	23,2 %	76,8 %
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	32,6	16,8	-1,5 %	0,6 %
Verejné vysoké školy	664,9	521,8	13,6 %	6,4 %
Príspevkové organizácie obcí, štátu a VÚC	679,7	671,5	0,3 %	0,5 %
Slovenská televízia	64,8	63,2	-31,6 %	-33,3 %
Slovenský rozhlas	27,2	26,4	-4,9 %	-7,0 %
Rozhlasová a televízna spoločnosť, spol. s r.o.	3,7	3,7	2,8 %	2,8 %
Tlačová agentúra SR	4,4	4,2	22,2 %	16,7 %
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	0,7	0,7	-22,2 %	-22,2 %
Ostatné subjekty verejnej správy spolu	18 117,2	16 301,6	0,2 %	3,2 %

Zdroj: MF SR

4.1. Obce

MF SR v návrhu rozpočtu na rok 2010 predpokladá dosiahnutie celkových príjmov vo výške 3 684 372 tis. eur a celkových výdavkov vo výške 3 492 512 tis. eur. Z celkových daňových príjmov vo výške 1 544 678 tis. eur, z pohľadu dopadu na obce, je najpodstatnejšie výrazné zníženie príjmov z výnosov dane z príjmu fyzických osôb na sumu 1 103 453 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2009 nižší príjem o 290 011 tis. eur.

Čiastočným riešením výpadku príjmov z výnosov dane z príjmu fyzických osôb je prijatie novely zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť dňom 01.03.2009. Na základe uvedenej novely obce môžu operatívnejšie reagovať na výpadok príjmu z výnosov dane z príjmov aj prostredníctvom finančných prostriedkov uložených v peňažných fondoch obcí.

V porovnaní s uvedeným sa ako negatívum javí skutočnosť, že obce v nedostatočnej miere zareagovali v priebehu roka 2009 formou úprav rozpočtov (úsporných opatrení) na prognózy o znížení výšky príjmov dane z príjmov fyzických osôb.

Porovnanie bilancie príjmov a výdavkov obcí k 30. júnu 2008 a k 30. júnu 2009 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Upravený rozpočet k		Skutočnosť k		2009/2008
	30.06.2008	30.06.2009	30.06.2008	30.06.2009	skutoč. v %
Príjmy bežného rozpočtu	2 477 082,7	2 708 924,9	1 384 816,8	1 402 875,6	101,3
Výdavky bežného rozpočtu	2 290 268,8	2 508 172,5	1 028 572,9	1 135 116,0	110,4
Príjmy kapitálového rozpočtu	419 295,9	563 088,6	169 798,2	74 872,9	44,1
Výdavky kapitálového rozpočtu	810 054,8	1 112 016,1	218 543,0	234 333,8	107,2

Zdroj: MF SR

Z údajov uvedených v tabuľke je zrejmé, že k 30.06.2009 vzrástli výdavky miest a obcí oproti tomu istému obdobiu minulého obdobia o 9,5 %, z toho bežné výdavky o 10,4 % a kapitálové výdavky o 7,2 %. Ako rizikové možno hodnotiť zníženie finančných zdrojov z minulých rokov na úroveň cca 100 mil. eur (prebytok hospodárenia sa v mesiaci júl 2009

znížil na 1/3 úrovne začiatku roka 2009). Finančné zdroje sa budú považovať za jeden z dôležitých zdrojov krytia výdavkov obcí v nasledujúcom období a ich čerpanie by sa mohlo prejavovať aj pri neschopnosti obce spolufinancovať pripravované projekty.

V prípade predpokladaného nárastu príjmov v roku 2010 z dane z nehnuteľností a z dane za špecifické služby je možné len konštatovať, že tieto sú v kompetencii obcí (napr. stanovenie výšky sadzby dane). Tieto údaje je možné považovať za indikatívne, ale až skutočná výška dosiahnutých príjmov ukáže, či ich prognóza bola realistická. Pozitívne možno hodnotiť zvýšenie objemu grantov a transferov zo ŠR a štátnych fondov.

4.2. Vyššie územné celky

V návrhu rozpočtu na rok 2010 sa predpokladá, že vyššie územné celky dosiahnu celkové príjmy vo výške 1 110 182 tis. eur, čo je pokles o 0,9 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2009. Najvýraznejší 15,7 % pokles sa predpokladá pri daňových príjmoch, ktorý je spôsobený znížením výnosov dane z príjmu fyzických osôb. Za pozitívne možno hodnotiť predpoklad zvýšenia daňových príjmov vyšších územných celkov v rokoch 2011 a 2012.

Rovnako vo výdavkovej časti rozpočtu vyšších územných celkov sa očakáva v roku 2010 pokles výdavkov oproti roku 2009 o 5,8 % a následne v rokoch 2011 a 2012 sa očakáva nárast o 8,3 % resp. 7,1 %. V porovnaní s rokom 2009 transfery zo ŠR pre vyššie územné celky vzrástli na celkovú sumu 434 288 tis. eur.

Údaje uvedené v navrhovanom rozpočte sú odhadom MF SR nakoľko financovanie samosprávnych kompetencií je v kompetencii vyšších územných celkov a o rozdelení a použití prostriedkov rozhodujú zastupiteľstvá. Rozpočtované príjmy, vzhľadom na možnosti prostriedkov v navrhovanom ŠR, v primeranej miere pokrývajú potreby vyšších územných celkov v roku 2010.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 v oblasti samosprávy zameria na kontrolu účtovných a finančných výkazov vo vzťahu k vykázaným výsledkom hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy za rok 2009.

4.3. Sociálna poisťovňa

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2010 vychádza z očakávanej skutočnosti Sociálnej poisťovne v roku 2009, z aktualizovanej makroekonomickej prognózy zo septembra 2009, ktorá zohľadňuje dopady globálnej finančnej krízy a vychádza z aktuálneho znenia zákona o sociálnom poistení.

Porovnanie príjmov a výdavkov rozpočtu Sociálnej poisťovne na roky 2009 a 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Rozpočet VZP		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Celkový prebytok	mil. eur	741,038	385,832	- 355,206	0,52
Celkové príjmy		6 295,008	6 465,549	170,541	1,03
Celkové výdavky		5 553,970	6 079,717	525,747	1,09
Prebytok/schodok (ESA 95)		52,297	6,834	- 45,463	0,13

Zdroj: MF SR

V celkových príjmoch na rok 2010 je zahrnutý očakávaný prevod finančných prostriedkov z roku 2009 vo výške 388 mil. eur. Objemovo najväčšiu položku predstavujú príjmy z výberu poistného, ktorých podiel na celkových príjmoch v sledovanom období predstavuje približne 70 %. Po zohľadnení demografického vývoja obyvateľstva a platnej legislatívy sa predpokladá výška poistného plateného štátom v roku 2010 v sume 184 mil. eur. Na krytie deficitov vzniknutých v dôsledku zavedenia kapitalizačného piliera dôchodkového poistenia je v príjmovej časti rozpočtovaný transfer zo štátnych finančných aktív v sume 1,52 mld. eur, z toho zo ŠR 1,44 mld. eur; transfer predstavuje 23,5 % z celkových príjmov.

V celkových výdavkoch na rok 2010 je premietnutá valorizácia dôchodkov o 3,05 %. Výdavky správneho fondu sú rozpočtované v sume 136,75 mil. eur.

4.4. Verejné zdravotné poistenie

Porovnanie príjmov a výdavkov rozpočtu verejného zdravotného poistenia na roky 2009 a 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Rozpočet VZP		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Celkový prebytok	mil. eur	297,286	139,822	-157,464	0,47
Celkové príjmy		3 924,820	3 715,591	-209,23	0,95
Celkové výdavky		3 627,534	3 575,769	-51,77	0,99
Prebytok/schodok (ESA 95)		20,847	-1,984	18,863	0,10

Zdroj: MF SR

Poistné platené štátom za zákonom stanovené kategórie obyvateľstva na úrovni 1 282,678 mil. eur na rok 2010 vzrástlo o 10,5 % oproti roku 2009. V príjmovej časti rozpočtu je započítaný transfer z Ministerstva zdravotníctva SR v ročnej výške 0,2 mil. eur na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti v súlade so zákonom č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov v sume 155,7 mil. eur.

Vo výdavkovej časti je ako bežný transfer započítaný príspevok na činnosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a príspevok na činnosť operačných stredísk tiesňového volania záchranej zdravotnej služby v celkovej sume 26,8 mil. eur. Výdavky na správne činnosti štátnej zdravotnej poisťovne sú rozpočtované v sume 82,0 mil. eur, čo je pokles o 33,8 % oproti roku 2009.

4.5. Štátny fond rozvoja bývania

Návrh rozpočtu Štátneho fondu rozvoja bývania je zostavený ako prebytkový. Celkové príjmy tohto fondu predstavujú 143,7 mil. eur, pričom transfer zo ŠR (výdavková časť rozpočtu kapitoly Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR za program 01705 – Štátny fond rozvoja bývania) predstavuje 54,9 mil. eur. Vlastné zdroje fondu predstavujú 88,8 mil. eur, z toho úroky z poskytnutých úverov 29,6 mil. eur, splátky istiny 57,9 mil. eur a zvyšok tvoria ostatné vlastné príjmy. Oproti východiskovej hodnote z návrhu rozpočtu

na rok 2009 pokračuje v návrhu rozpočtu na rok 2010 trend poklesu financovania z transferov zo ŠR a rastu financovania z vlastných zdrojov. Uvedený trend však nezahŕňa prostriedky schválené vládou SR uznesením č. 379 z 20. mája 2009 na zatepl'ovanie budov na bývanie vo výške 71 mil. eur. V návrhu rozpočtu Štátneho fondu rozvoja bývania na roky 2010 až 2012 dochádza oproti prostriedkom poskytnutým v roku 2009 k zníženiu zdrojov zo ŠR, ktoré je čiastočne kompenzované zvýšenými príjmami zo splátok úverov poskytnutých v predchádzajúcich rokoch.

Na rok 2010 sú rozpočtované výdavky vo výške 143,3 mil. eur. Rozhodujúcu časť výdavkov 97 % predstavujú rozpočtované výdavky na poskytovanie úverov na podporu rozvoja bývania.

4.6. Národný jadrový fond

Rozpočtovanie príjmov a výdavkov na rok 2010 a porovnanie ich medziročného rastu podľa údajov návrhu rozpočtu Národného jadrového fondu na rok 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Návrh RVS na rok 2010	Medziročný rast		
		Príjmy	Výdavky	
Národný jadrový fond mil. eur	144	143	5,1%	5,1%

Zdroj: MF SR

Smerovanie výdavkov Národného jadrového fondu sa predpokladá na projekty jadrovej energetiky týkajúce sa vyrad'ovania jadrovej elektrárne A-1, ukončenia prevádzky jadrovej elektrárne V-1, nakladania s rádioaktívnymi odpadmi z vyrad'ovania, skladovania vyhorelého jadrového paliva, nakladania s jadrovými materiálmi a rádioaktívnymi odpadmi.

4.7. Environmentálny fond

Prehľad návrhu príjmov a výdavkov rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy na rok 2010 a ich medziročného rastu v porovnaní s rokom 2009 podľa RVS na roky 2010 až 2012 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Návrh RVS na rok 2010		Medziročný rast	
	Príjmy	Výdavky	Príjmy	Výdavky
Environmentálny fond mil. eur	199,4	128,0	1,49	2,57

Zdroj: MF SR

Prostriedky Environmentálneho fondu sú smerované na podporu a starostlivosť o životné prostredie s cieľom realizácie štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Návrh rozpočtu Environmentálneho fondu na rok 2010 uvádza predpokladanú výšku zdrojov a predpokladanú výšku poskytnutia a použitia prostriedkov formou dotácií a úverov.

Príjmy Environmentálneho fondu na rok 2010 sa rozpočtujú len z vlastných zdrojov, bez napojenia na ŠR. Na celkových príjmoch sa zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roku podieľa 42,0 %. Administratívne poplatky za vypúšťanie odpadových vôd

do povrchových vôd, odber podzemnej vody a za znečisťovanie ovzdušia predstavujú podiel 21,7 % z celkových príjmov.

V roku 2010 Environmentálny fond predpokladá čerpanie výdavkov vo výške 128 mil. eur. Výrazne má vzrásť predovšetkým poskytovanie pomoci formou úverov, pôžičiek a finančných výpomocí. V porovnaní s rokom 2009 sa počíta s nárastom o 75,3 mil. eur na 81,9 mil. eur. Realizovaním návratných finančných výpomocí a úverov klesne objem dočasne voľných finančných prostriedkov úročených na termínovaných vkladoch v Štátnej pokladnici.

4.8. Slovenský pozemkový fond

Celkové príjmy Slovenského pozemkového fondu sú na rok 2010 rozpočtované vo výške 20 058 tis. eur. V porovnaní s rokom 2009 sú vyššie o 728 tis. eur. Medzi rozhodujúce príjmy patria príjmy z podnikania a vlastníctva majetku vo výške 9 839 tis. eur a kapitálové príjmy vo výške 8 500 tis. eur.

Celkové výdavky Slovenského pozemkového fondu sú na rok 2010 rozpočtované vo výške 20 058 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2009 viac o 728 tis. eur. Najvýznamnejšiu položku reprezentujú reštitučné nároky oprávnených osôb a výdavky na usporiadanie vlastníctva k pozemkom.

Okrem toho je v návrhu rozpočtu na rok 2010, v súlade s uzneseniami vlády SR č. 807/2005 a č. 970/2005, zapracovaný transfer Ministerstvu pôdohospodárstva SR vo výške 4 979 tis. eur, účelovo viazaný na financovanie nákladov súvisiacich s „Registrom obnovenej evidencie pozemkov“ a na zmiernenie škôd v pôdohospodárstve, spôsobených živelnými pohromami. V návrhu rozpočtu Slovenského pozemkového fondu na rok 2010 sú výdavky rozpočtované na úrovni príjmov, čím je dodržaný zámer zachovať vyrovnané hotovostné hospodárenie.

4.9. Fond národného majetku SR

Príjmy Fondu národného majetku SR sú na rok 2010 rozpočtované vo výške 434 476 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2009 menej o 94 071 tis. eur, pričom sa neráta s príjmami z privatizácie, ale iba s príjmami z už uzavretých zmlúv, ktoré však významnejšie neovplyvňujú príjmy v roku 2010. Najvyššiu položku príjmov reprezentujú príjmy z dividend vo výške 374 919 tis. eur, ktorých výška bude ovplyvnená vývojom hospodárskeho výsledku predovšetkým prirodzených monopolov s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR a spôsobom rozdelenia zisku.

Návrh rozpočtu na rok 2010 predpokladá zabezpečenie dostatku zdrojov na realizáciu úhrad splátok verejného dlhu pozostávajúcich najmä zo splátok dlhopisov Fondu národného majetku SR, úhrad výdavkov spojených s reštitučnými nárokmi, zákonného ručenia Fondu národného majetku SR podľa zákona č. 92/1991 Zb. vyplývajúceho zo zmlúv o privatizácii majetku, uzavretých v minulých rokoch. Výdavky sa na rok 2010 rozpočtujú vo výške 416 590 tis. eur, čo je v porovnaní s rokom 2009 menej o 42 780 tis. eur.

4.10. Slovenská konsolidačná, a. s.

Porovnanie rozpočtu príjmov, výdavkov, celkového prebytku a prebytok hospodárenia v metodike ESA 95 na rok 2010 a návrhu rozpočtu na rok 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

(v tis. eur)

Ukazovateľ	2009	2010	Rozdiel	Rast
Príjmy SK, a. s. spolu	74 683	92 008	17 325	23,20
Výdavky SK, a. s. spolu	8 173	14 514	6 341	77,58
Celkový prebytok SK, a. s.	66 510	77 494	10 984	16,51
Vylúčenie finančných operácií	-66 028	-77 122	-11 094	16,80
Prebytok SK, a. s. (ESA 95)	482	372	-110	-22,82

Zdroj: MF SR

Rozpočet Slovenskej konsolidačnej, a. s., ktorej hlavným cieľom je spravovať a vymáhať klasifikované pohľadávky, predpokladá na rok 2010 až 2012 podľa metodiky ESA 95 prebytkové hospodárenie, čo bude mať pozitívny vplyv na RVS.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 zameria na kontrolu opatrení z predchádzajúcej kontroly hospodárenia v Slovenskej konsolidačnej, a. s.

4.11. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

Porovnanie príjmov a výdavkov rozpočtu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na roky 2009 a 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Rozpočet		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Celkový prebytok	mil. eur	16,386	15,817	-0,57	0,97
Celkové príjmy		33,127	32,581	-0,55	0,98
Celkové výdavky		16,741	16,764	0,02	1,00
Prebytok/schodok (ESA 95)		681	-675	6,00	0,99

Zdroj: MF SR

Rozhodujúcim príjmom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sú príspevky od zdravotných poisťovní podľa zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorých výška závisí od sumy vybraného zdravotného poistenia; pre rok 2010 sa predpokladá, že príspevky dosiahnu sumu 14,3 mil. eur. Príspevky na 2010 predstavujú medziročný pokles o 8,55 % v porovnaní s rokom 2009.

4.12. Verejné vysoké školy

Porovnanie príjmov a výdavkov súhrnného rozpočtu verejných vysokých škôl na roky 2009 a 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ		Rozpočet		Rozdiel	Rast
		2009	2010		
Celkový prebytok	mil. eur	95,208	143,190	47,98	1,50
Celkové príjmy		585,385	664,949	79,56	1,14
Celkové výdavky		490,177	521,759	31,58	1,06
Prebytok (ESA 95)		3,749	0,349	- 3,40	0,93

Zdroj: MF SR

Výdavky verejných vysokých škôl v roku 2010 sú z 87 % zabezpečené z transferu zo ŠR. V návrhu rozpočtu nie sú zahrnuté výdavky zo štrukturálnych fondov EÚ (predpoklad je 76,5 mil. eur) so spolufinancovaním zo ŠR a výdavky na riešenie projektov financovaných prostredníctvom Agentúry na podporu výskumu a vývoja, kde však príjmy sú závislé na úspešnosti projektov.

V štruktúre návrhu súhrnného rozpočtu verejných vysokých škôl na rok 2010 sa predpokladá vo výdavkoch medziročný rast o 12,6 %, pri medziročnom poklese transferov zo ŠR príjmovej časti o 3,7 %. Rast príjmov sa predpokladá najmä z poplatkov za externú formu štúdia, vyplývajúcich z novely zákona o vysokých školách. Práve tieto skutočnosti, t. j. pokles transferov zo ŠR, nezabezpečené prostriedky zo štrukturálnych fondov, vrátane spolufinancovania a hypotetický predpoklad úspešnosti projektov Agentúry na podporu výskumu a vývoja zakladajú riziko vyššieho spolplatňovania štúdia ako významného zdroja príjmov verejných vysokých škôl.

4.13. Príspevkové organizácie v pôsobnosti štátu, obcí a vyšších územných celkov

Porovnanie príjmov a výdavkov súhrnného rozpočtu príspevkových organizácií štátu, obcí a vyšších územných celkov na roky 2009 a 2010 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	2009 (v tis. Eur)	2010 (v tis. Eur)	2011 (v tis. Eur)	2012 (v tis. Eur)
Príjmy príspevkových organizácií sektora verejnej správy spolu	677 769	679 708	687 514	704 042
Výdavky príspevkových organizácií sektora verejnej správy spolu	668 261	671 455	678 509	696 388

Zdroj: MF SR

Medziročné zvýšenie výdavkovej časti rozpočtu na rok 2010 je dôsledkom zvyšovania príjmov príspevkových organizácií, a to aj napriek tomu, že počet príspevkových organizácií v pôsobnosti štátu, obcí a vyšších územných celkov zaradených do sektora verejnej správy sa v porovnaní s rokom 2008 zníži z celkového počtu 772 na 710, z čoho 613 príspevkových organizácií je v pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov.

Za daného stavu poklesu príjmov obcí a vyšších územných celkov a pri ich rozpočtovaní na rok 2010 sa dá očakávať, že tieto v rámci prijímania úsporných opatrení pristúpia aj k znižovaniu výšky poskytovaných transferov pre príspevkové organizácie vo svojej pôsobnosti. Z dôvodu samostatnosti finančného hospodárenia obcí a vyšších územných celkov to bude do značnej miery závisieť od kvalifikovanosti odhadu MF SR, či predpokladané výšky príjmov dosiahnu požadovanú úroveň.

4.14. Slovenská televízia

V návrhu rozpočtu Slovenskej televízie na rok 2010 došlo k medziročnému poklesu príjmov o 31,6 %, najmä z dôvodu predpokladaného poklesu príjmov z reklamy. NKÚ SR konštatuje, že rozpočet príjmov na rok 2010 vychádza z reálneho predpokladu výšky príjmov v nadväznosti na ich skutočné plnenie v priebehu roku 2009, pričom rozpočet na rok 2009 bol

nadhodnotený a vychádzal z optimálneho plnenia daňových príjmov a príjmov z reklamy v nadväznosti na platnú legislatívu.

Rizikom sa javí nenaplnenie rozpočtovaných daňových príjmov z úhrad za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou v zmysle zákona č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom (tieto príjmy tvoria 83,6 % celkových príjmov Slovenskej televízie) a nenaplnenie príjmov z reklamy z dôvodu klesajúceho ratingu vzhľadom na pokles sledovanosti Slovenskej televízie.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 zameria na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami a na nakladanie s majetkom v Slovenskej televízii.

4.15. Slovenský rozhlas

Návrh rozpočtu Slovenského rozhlasu na rok 2010 je zostavený mierne pod úrovňou roku 2009, najmä z dôvodu nerozpísaného transferu zo strany Ministerstva kultúry SR. Rizikom sa javí skutočnosť, že tento rozpočet síce zabezpečuje pokrytie jeho hlavných činností a funkcií v zmysle zákona č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase v znení neskorších predpisov, ale neumožňuje v dostatočnej miere rozvoj tejto verejnoprávnej inštitúcie.

NKÚ SR sa v rámci kontrolnej činnosti v roku 2010 zameria na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami a na nakladanie s majetkom v Slovenskom rozhlase.

4.16. Rozhlasová a televízna spoločnosť, a. s.

Návrh rozpočtu Rozhlasovej a televíznej spoločnosti, spol. s r. o. na rok 2010 je na úrovni rozpočtu roku 2009. Rozpočet je zostavený ako vyrovnaný a pokrýva financovanie predmetu činnosti spoločnosti súvisiacej s výberom úhrad za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom, kontrolou platenia týchto úhrad a s vymáhaním nezaplatených úhrad a pokút v zmysle zákona č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom.

4.17. Tlačová agentúra SR

Tlačová agentúra SR zmenila od 01.01.2009 formu hospodárenia z príspevkovej na samostatnú verejno-právnu inštitúciu, ktorá je platcom dane z pridanej hodnoty. Návrh rozpočtu na rok 2010 v príjmoch aj výdavkoch uvedenú zmenu zohľadňuje. Medziročný nárast výdavkov a príjmov z dôvodu zmeny formy hospodárenia nemá vypovedaciu hodnotu, nakoľko návrh rozpočtu na rok 2009 bol zostavený pre príspevkovú organizáciu.

4.18. Úrad pre dohľad nad výkonom auditu

Rozpočet Úradu pre dohľad nad výkonom auditu je zostavený ako vyrovnaný. Návrh rozpočtu na rok 2010 zabezpečuje činnosti a funkcie v zmysle zákona č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu.

ZOZNAM SKRATIEK

a. s – akciová spoločnosť;

b. c. - bežné ceny;

ESA 95 – metodológia národných účtov Štatistického úradu Európskeho spoločenstva;

EÚ – Európska únia;

Eurostat – Štatistický úrad Európskeho spoločenstva;

EUR - euro;

HDP - hrubý domáci produkt;

HICP - harmonizovaný index spotrebiteľských cien;

INTERREG IVC – program medziregionálnej spolupráce;

INTERACT II – program technickej pomoci pre jednotlivé zamerania cieľa Európska teritoriálna spolupráca;

ISPA – predvstupový fond pre dopravu a životné prostredie;

MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky;

NKÚ SR – Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky;

p. b. – percentuálny bod;

projekt PPP – projekt verejno-súkromného partnerstva;

RVS – rozpočet verejnej správy;

s. c. – stále ceny;

spol. s r. o. – spoločnosť s ručením obmedzeným;

SR – Slovenská republika;

ŠR - štátny rozpočet;

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky;

USD – americký dolár;

VZPS – výberové zisťovanie pracovných síl;

Z. z. – Zbierka zákonov.